

UDKAST

til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, lov om Udbetaling Danmark, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven

(Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 1000 af 30. august 2015, § 8 i lov nr. 674 af 8. juni 2017, § 1 i lov nr. 320 af 25. april 2018, § 2 i lov nr. 707 af 8. juni 2018, og senest ved § 1 i lov nr. 1526 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 13, stk. 7, affattes således:

»En uddannelses- eller jobparat modtager af hjælp samt dennes ægtefælle har ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5, eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. stk. 6, hvis personen eller dennes ægtefælle har en rimelig grund til ikke at deltage.«

2. I § 13, stk. 8, ændres »andre forhold end de i stk. 7 nævnte« til: »forhold«

3. I § 13, stk. 15, ændres »stk. 1-7« til: »stk. 1-8«, og som 2. pkt. indsættes: »Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med integrationsministeren nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-8, for personer, der modtager integrationsydelse, og som er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven.«

4. I § 13 a, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer:

»Ved første jobsamtale skal personen indgå en aftale med kommunen om jobsøgningsaktiviteter, og kommunen skal fastsætte en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteterne i en joblog på Jobnet. Kommunen skal efter udløb af en aftale om jobsøgningsaktiviteter indgå en ny aftale om jobsøgningsaktiviteter med personen.«, og »1.-3. pkt.« ændres til: »1.-5. pkt.«

5. I § 13 a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om jobsøgningsaktiviteter, jf. stk. 3, herunder indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.«

6. § 13 d affattes således:

»§ 13 d. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn med kommunernes vurdering af en persons rådighed, når den pågældende har ansøgt om eller modtager integrationsydelse eller kontanthjælp som jobparat.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c og
- 2) kommunernes afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 36-40 a.

Stk. 3. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører sit tilsyn på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Styrelsen indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen kan herunder anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Stk. 4. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan i særlige tilfælde indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Styrelsen kan endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Stk. 5. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser, jf. stk. 4, vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.«

7. I § 25 b, stk. 6, nr. 1, og § 44 a ændres »§§ 36-43« til: »§§ 36-40 a, 42 og 43«.

8. I § 34, stk. 5, ændres »§§ 36-42« til: »§§ 36-40 a, 42 og 43«.

9. § 35 affattes således:

»§ 35. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er betinget af, at kommunen ved første henvendelse om hjælp vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Kommunen skal desuden

- 1) ved første henvendelse om hjælp drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) ved første henvendelse om hjælp sikre sig, at personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 3) ved første henvendelse om hjælp sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 5) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det.

Stk. 2. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Kommunen kan vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelse m.v. efter §§ 37-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden. Den samlede månedlige opgørelse efter 5. pkt., er betinget af, at

kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og samtidig gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.

Stk. 3. Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37 og 38 sker med en sanktionssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige hjælpen efter §§ 22-25 for samme måned. Sanktionssatsen udgør i 2019-niveau:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 2.616 kr. og 4.196 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 6.072 kr. og 8.761 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 10.078 kr. og 12.519 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 13.723 kr. og 15.181 kr. pr. måned.

Stk. 4. Nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange sanktionssatsen, jf. stk. 3.

Stk. 5. Når kommunen træffer afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40, kan kommunen i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse. Ved brug af agterskrivelse er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 betinget af, at det klart fremgår af agterskrivelsen

- 1) at der er tale om en partshøring,
- 2) hvornår der er frist for bemærkninger,
- 3) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen, samt
- 4) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Stk. 6. Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.

Stk. 7. Den enkelte kommune tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-40 a, 42 og 43.

Stk. 8. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.«

10. I § 39, nr. 1, indsættes efter »sit arbejde«: »eller ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

11. I § 39 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) uden rimelig grund afviser eller har gentagne udeblivelser og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af

- a) tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- b) tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.,
- c) en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller
- d) anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning.«

Nr. 3-8 bliver herefter nr. 4-9.

12. § 39, nr. 6 og 7, som bliver nr. 7 og 8, affattes således:

»7) uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a eller uddannelse, der er påbegyndt som led i et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a, eller

8) har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, jf. § 13 a, stk. 3, 4. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog inden for den af kommunen fastsatte frist, jf. § 13 a, stk. 3, 5. pkt.«

13. § 39, nr. 8, der ville blive nr. 9, ophæves.

14. § 40 ophæves og i stedet indsættes:

»§ 40. Hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, nedsættes med tre gange sanktionssatsen, jf. § 35, stk. 4.

Stk. 2. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse efter stk. 1.«

15. Før § 40 a indsættes:

»Skærpet rådighedssanktion«

16. § 40 a affattes således:

»§ 40 a. Kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret har vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Sanktionen er betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om en forudgående sanktion, herunder om konsekvensen for hjælpen,

- 1) hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde,
- 2) afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og
- 3) om at personen kun får udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. stk. 2.

Stk. 2. Kommunen skal samtidig med afgørelsen efter stk. 1 give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret. Aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1 har virkning fra. Personen modtager hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret.

Stk. 3. Det er en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed.

Stk. 4. Inden kommunen træffer afgørelse om, at en aktivitetsparat person ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skal kommunen foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage eller der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion, jf. § 13, stk. 7 eller 8, eller regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15.

Stk. 5. Hvis en person er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret, jf. stk. 2.

Stk. 6. Hvis en person udebliver fra et tilbud m.v., jf. stk. 2, kan kommunen i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, jf. stk. 5. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Stk. 7. Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2, 5 og 6, sker som en samlet opgørelse for 1 måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1.

Stk. 8. Såfremt personen i en hel kalendermåned ikke møder op til pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v. efter stk. 2, kan kommunen lukke personens sag, hvorefter hjælpen til personen ophører. Hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen efter 1. pkt. træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører. Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen.«

17. *Overskriften før § 41 ophæves.*

18. *§ 41 ophæves.*

19. *§ 42, stk. 1-4, ophæves, og i stedet indsættes:*

»En person, som modtager hjælp efter §§ 22-25, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, på mindst 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 2-5.

20. I § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, udgår: »eller dennes ægtefælle«, to steder ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1« og tre steder ændres »§§ 36-41« til: »§§ 36 til 40«.

21. I § 42, stk. 6, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

22. I § 42, stk. 7, der bliver stk. 4, ændres »eller« til: »og«, og »stk. 1-5« ændres til: »stk. 1-2«.

23. I § 42, stk. 8, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 1«.

24. *§ 43, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:*

»En person, som modtager hjælp efter §§ 22-25 a, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, på mindre end 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 3 sanktionssatser efter § 35, stk. 4, pr. måned i 3 måneder, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp i 20 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 2-4.

25. I § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, udgår: »eller dennes ægtefælle«, to steder ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«, og tre steder ændres »§§ 36-41« til: »§§ 36-40a«.

26. I § 43, stk. 5, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-2«.

27. I § 43, stk. 6, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

28. I § 44 ændres »§§ 35-43« til: »§§ 36-40 a, 42 og 43«.

29. I § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, § 75, stk. 3, § 76, stk. 1, og § 77 a, stk. 1-4, indsættes efter »§ 13, stk. 7 og 8«: », samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15«.

30. § 69 a, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 b-69 e. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 b kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 4. Fradrag efter §§ 69 b-69 c sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvis personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter § 68 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3.«

31. § 69 b, stk. 2, og § 69 m, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Fradraget i ressourceforløbsydelsen efter stk. 1, foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Stk. 3. Kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 178 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning.«

32. § 69 f affattes således:

»§ 69 f. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang

oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 a-69 e eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3, og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7, allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7,

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3 og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.«

33. § 69 l, stk. 3 ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 3.* Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 m-69 p. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 k kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 4. Fradrag efter §§ 69 m-69 p sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter § 69 j og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk.4.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

34. § 69 q affattes således:

»§ 69 q. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 l 69 p eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3, og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 l-69 p er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7, allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 l-69 p er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7,

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9, sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3, og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.«

35. I § 74 g, stk. 2, indsættes efter »§ 13, stk. 7«: », og regler udstedt i medfør af § 13, stk. 15«.

36. I § 75, stk. 4, 1. pkt., ændres »personen er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 2, eller 4-6« til:
»personen a) ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, b) har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, c) er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, eller d) modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn«.

37. I § 77, stk. 1, indsættes efter »§ 13, stk. 7 eller 8«: », samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15«.

38. I § 80, stk. 1, ændres »§§ 30-33, 36-43,« til: »§§ 30-33, 36-40 a, 42 og 43,«.

39. I § 91 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunen skal indgive politianmeldelse, hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling efter stk. 1, nr. 2, fordi personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter denne lov, og

1) tilbagebetalingskravet er begrundet i et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller

2) tilbagebetalingskravet udgør mere end XX.000 kr.«

40. I § 96 a, stk. 1, ændres »§§ 36-42« til: §§ 36-40 a og 42.«

41. § 109, stk. 1, nr. 9, affattes således:

»9) § 35, stk. 3, om sanktionssatser, og §§ 42-43 om sanktioner ved uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet.«

42. I § 109, stk. 3, ændres »10-13« til: »9-13«, og som 2. pkt. indsættes:

»Ved den årlige regulering af sanktionssatserne nævnt i § 35, stk. 3, jf. § 109, stk. 1, nr. 9, afrundes de regulerede beløb til nærmeste beløb deleligt med 50.«

§ 2

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 16. januar 2019, foretages følgende ændring:

I. I § 8, stk. 5, ændres »§§ 13 g eller 42« til: »§ 13 g, §§ 36-40 a og §§ 42 og 43«.

§ 3

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 12 a, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nye punkummer:

»Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, jf. stk. 1-4, løbende offentliggøres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på en offentlig tilgængelig hjemmeside på en sådan måde, at

resultaterne skal kunne sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan fastsætte regler om, at kommunerne og Udbetaling Danmark løbende har pligt til at indsende resultaterne af kontrolindsatsen til styrelsen til brug for offentliggørelsen jf. 2. pkt.«

2. I § 19 indsættes som *stk. 5-7*:

»*Stk. 5.* Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de sagsområder, som Udbetaling Danmark varetager, og hvor der efter lovgivningen er klageadgang til Ankestyrelsen. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 6. Ankestyrelsen skal samtidigt med fremsendelse af den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark, jf. stk. 4, indsende 1-3 forslag til områder, der kan foretages en undersøgelse af, jf. stk. 5.

Stk. 7. Ankestyrelsen kan fra Udbetaling Danmark indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 5. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.«

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018, som ændret ved § 8 i lov nr. 1430 af 5. december 2018, § 9 i lov nr. 1526 af 18. december 2018, § 12 i lov nr. 1701 af 27. december 2018, § 61 i lov nr. 1705 af 27. december 2018, og § 14 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, *stk. 1*, ændres »og 9« til: », 9 og 12«.

2. I § 9 indsættes efter *stk. 11* som nyt stykke:

»*Stk. 12.* Søger en person om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, *stk. 1*, i lov om aktiv socialpolitik, er det den nye kommune, hvori boligen ligger, der har pligt til at træffe afgørelse om denne hjælp uanset *stk. 1*.«

Stk. 12 og *13* bliver herefter *stk. 13* og *14*.

3. I § 9, *stk. 13*, der bliver *stk. 14*, ændres »12« til: »13«.

4. I § 9 a, *stk. 7* og *8*, ændres »13« til: »14«.

§ 5

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 11. oktober 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 1690 af 26. december 2017, ved § 2 i lov nr. 320 af 25. april 2018, § 6 i lov nr. 720 af 8. juni 2018, og § 2 i lov nr. 739 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 39, *stk. 2*, ændres »fraflytter «til: »flytter til, jf. dog *stk. 4*.«

2. I § 39, *stk. 4*, indsættes efter 1. pkt.: »Hjælpen ydes af den kommune, udlændingen fraflytter.«

3. Før kapitel 11 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 10 a

Sanktioner m.v.

§ 52. Underskriver en integrationsydelsesmodtager, jf. § 2, stk. 2-4, der har pligt til at underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. § 19, stk. 1, 3. pkt., ikke erklæringen, foretager kommunen fradrag i integrationsydelsen. Der kan alene foretages fradrag i integrationsydelsen én gang.

Stk. 2. Kommunen skal forud for underskrivelsen i fornødent omfang vejlede integrationsydelsesmodtageren om pligten til at underskrive erklæringen og om konsekvensen for integrationsydelsen, hvis integrationsydelsesmodtageren afslår at underskrive erklæringen.

Stk. 3. Fradraget i medfør af stk. 1 sker med:

- 1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 4, i samme lov.
- 2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 3, i samme lov.
- 3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, i samme lov.
- 4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 1, i samme lov.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. De hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 13-13 d, §§ 35-43, § 80, stk. 1, § 91 og § 109 finder fortsat anvendelse for hændelser, der er sket før lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
- 1.1. *Baggrund*
2. *Lovforslagets indhold*
- 2.1. *Klare og konsekvente sanktioner udlandsophold og uoplyst arbejde*
- 2.1.1. *Gældende ret*
- 2.1.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.2. *Krav om aftale om jobsøgning og frist for at joblogge*
- 2.2.1. *Gældende ret*
- 2.2.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.3. *Rimelige grunde for udeblivelser skal tænkes ind ved anvisning af tilbud*
- 2.3.1. *Gældende ret*
- 2.3.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.4. *Færre sanktionssatser*
- 2.4.1. *Gældende ret*
- 2.4.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.5. *Udvidet og forenklet brug af skærpede rådighedssanktioner*
- 2.5.1. *Gældende ret*
- 2.5.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.5.2.1. *Forslag om skærpet rådighedssanktion*
- 2.5.2.2. *Forslag om ophævelse af ophørssanktionen i § 41*
- 2.6. *Udvidelse af muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner*
- 2.6.1. *Gældende ret*
- 2.6.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.7. *Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten*
- 2.7.1. *Gældende ret*
- 2.7.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.8. *Hurtigere sanktionsafgørelser*
- 2.8.1. *Gældende ret*
- 2.8.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.9. *Forenklet vejledning*
- 2.9.1. *Gældende ret*
- 2.9.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.10. *Klare rammer for udvidet partshøring af aktivitetsparate*
- 2.10.1. *Gældende ret*
- 2.10.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.11. *Sanktion ved manglende underskrivelse af erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund*
- 2.11.1. *Gældende ret*
- 2.11.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.12. *Pligt til at politianmelde personer, som begår socialt bedrageri*
- 2.12.1. *Gældende ret*
- 2.12.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.13. *Ændring af rådighedstilsynet*
- 2.13.1. *Gældende ret*

- 2.13.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.14. *Generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks område*
- 2.14.1 *Gældende ret*
- 2.14.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.15. *Rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb*
- 2.15.1. *Gældende ret*
- 2.15.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.16. *Rådighedsregler for modtagere af ledighedsydelse*
- 2.16.1. *Gældende ret*
- 2.16.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.17. *Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp (Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område)*
- 2.17.1. *Gældende ret*
- 2.17.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.18. *Hjælp til flytning (Integrationsloven)*
- 2.18.1. *Gældende ret*
- 2.18.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.19. *Benchmarking og monitorering af kommunernes og Udbetaling Danmarks registerbaserede kontrolresultater i Den Fælles Dataenhed*
- 2.19.1. *Gældende ret*
- 2.19.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.20. *Forholdet til Databeskyttelsesforordningen*
- 2.20.1. *Gældende ret*
- 2.20.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 3. *Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
- 3.1. *Færre sanktionssatser*
- 3.2. *Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten*
- 3.3. *Statslige it-udgifter*
- 3.4. *Statslige driftsudgifter*
- 4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
- 5. *Administrative konsekvenser for borgerne*
- 6. *Miljømæssige konsekvenser*
- 7. *Forholdet til EU-retten*
- 8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
- 9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet indgik den 16. november 2018 »Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger«.

Formålet med aftalen er at bevare tilliden og opbakningen til det danske velfærdssystem, hvor man tilbyder et økonomisk sikkerhedsnet til borgere, som har brug for hjælp. Det svækker opbakningen og tilliden til vores velfærdssystem, hvis vi oplever, at skattefinansierede velfærdsydelser udbetales til personer, der ikke har ret til dem. Det er helt centralt, at borgere i det danske samfund får udbetalt den ydelse, som de har ret til – hverken mere eller mindre.

Det danske velfærdssystem bygger på et princip om ret og pligt. Det betyder, at når man ledig og modtager en overførselsindkomst fra det offentlige, hvor der stilles krav om, at man skal opfylde en

rådighedsforpligtelse, så skal man stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og gøre hvad man kan for at finde et job.

Aftalen indeholder derfor en række initiativer, som skal medvirke til at forenkle og skærpe reglerne om sanktioner i kontanthjælpssystemet, så kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og begår færre fejl. Reglerne skal endvidere understøtte, at borgerne reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet eller en indsats, der kan bringe dem tættere herpå. Initiativerne i aftalen sigter endvidere på at skabe mere og bedre kontrol med udbetaling af offentlige forsørgelsesydelse med det formål at forhindre misbrug og fejludbetalinger.

Nedenfor beskrives de elementer, som indgår i aftalen. Det er dels elementer, som udmøntes i lovforslaget og dels elementer, som udmøntes administrativt.

- *Klare og konsekvente sanktioner for udlandsophold og uoplyst arbejde*

Sanktionerne for personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, eller som ikke har oplyst om arbejde, skal skærpes således, at ydelsen nedsættes med 1/3 i 20 uger og den nedsatte hjælp gøres tilbagebetalingspligtig i 20 uger for personer på høje ydelser. For personer på lave ydelser nedsættes hjælpen med tre sanktionssatser pr. måned i tre måneder, og hjælpen gøres tilbagebetalingspligtig i 20 uger. Sanktionen vil ikke være ægtefælleafhængig.

- *Sanktion ved manglende underskrivelse af medborgerskabserklæring*

Hvis en person ikke vil underskrive sin medborgerskabserklæring, nedsættes den pågældendes ydelse med 600, 1.200, 1.800 eller 2.100 kr.

- *Færre sanktionssatser*

De nuværende 80 satser ændres til fire faste sanktionssatser på 200, 400, 600 og 700 kr.

- *Rimelige grunde for udeblivelse skal tænkes ind ved tilbud*

Den udtømmende liste af rimelige grunde afskaffes, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud skal tage højde for og angive, hvilke rimelige grunde en person har til ikke at tage imod et tilbud. Dermed vil personen fra start af få en indsats, som den pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

- *Krav om jobsøgning og frist for at joblogge*

Kommunerne skal ved første samtale med jobparate og åbenlyst uddannelsesparate indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter. Kommunerne tilrettelægger selv og i samarbejde med personen det konkrete indhold af aftalen ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der er meningsfyldt i den enkelte situation.

- *Udvidet og forenklet brug af skærpede rådighedssanktioner*

Kommunerne får mulighed for at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, når personen har fået én afgørelse om en sanktion på grund af manglende opfyldelse af personens rådighedsforpligtelse. Den skærpede rådighedssanktion udvides samtidig til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Personens ydelsessag lukkes helt, hvis personen ikke møder op i den aktivitet, som kommunen har anvist f.eks. fremmøde i jobcenteret i en hel kalendermåned. Personens ægtefælles sag lukkes ligeledes, og hjælpen kan genoptages, hvis ægteparret søger hjælp på ny, og begge opfylder deres rådighedsforpligtelse.

- *Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten*

Personer, som får nedsat hjælpen som følge af en sanktion, må ikke kompenseres ved at modtage mere i boligstøtte.

- *Hurtigere sanktionsafgørelser*

Kommunerne skal have mulighed for at sende agterskrivelse (partshøring og afgørelse i samme brev) til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp. Agterskrivelsen udgør den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelse til personen, med mindre personen kommer med bemærkninger inden for fristen.

- *Forenklet vejledning*

Kommunernes vejledningsindsats forenkles både i form og indhold. Kommunen skal ved første henvendelse om hjælp drøfte og gennemgå vejledning med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen skal sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen ved første henvendelse, og at vejledningen tillige sendes til personen. Kommunen skal endelig sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Kommunen skal give vejledningen hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at en person har behov for dette.

- *Klare rammer for udvidet partshøring af aktivitetsparate*

Reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate skal i praksis gennemføres af hensyn til personens retssikkerhed. Regelsættet præciseres, således at det fremgår klart, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunernes side for at komme i kontakt med en aktivitetsparat person.

- *Udvidelse af muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner*

Muligheden for at opgøre udeblivelser månedsvis med henblik på sanktionering udvides til alle sanktioner. Det er en forudsætning for, at kommunen kan opgøre sanktionerne månedsvis, at kommunen i umiddelbar tilknytning til hver forseelse tager kontakt til personen.

- *Pligt til at politianmelde borgere*

Kommunerne forpligtes til at politianmelde personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget forsørgelsesydelse under ophold i udlandet i mere end 14 dage. Det skal gælde uanset, hvor personen har opholdt sig og uanset grunden til, at personen har opholdt sig i udlandet.

- *Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp*

Fremadrettet skal det være tilflytterkommunen, der administrerer reglerne om flyttehjælp, så den aktuelle opholdskommune ikke har mulighed for økonomisk at tilskynde personer på overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune.

- *Ankestyrelsen skal kunne undersøge Udbetaling Danmarks sagsområder*

Med henblik på at forbedre beskæftigelsesministerens muligheder for at føre tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse, skal beskæftigelsesministeren, som en del af sit tilsyn kunne bede Ankestyrelsen foretage generelle undersøgelser på de områder, som Udbetaling Danmark varetager. Dette betyder, at Ankestyrelsens kompetence til at foretage undersøgelser af Udbetaling Danmarks sagsbehandling harmoniseres med den kompetence, som Ankestyrelsen har til at foretage undersøgelser af sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

- *Yderligere aftaleelementer, som udmøntes administrativt*

Der skal nedsættes en fælles arbejdsgruppe mellem Beskæftigelsesministeriet og KL, som får til opdrag af sikre it-implementering af det nye sanktionssystem.

Der skal etableres en udvidet og systematisk adgang til at gennemføre fokusrevisioner på udvalgte indsatsområder, som Beskæftigelsesministeriet udvælger på baggrund af en nærmere vurdering af ordningernes risiko, væsentlighed og kompleksitet.

Der skal være en tæt opfølgning på brugen af sanktioner, herunder for udsatte personer, og aftalepartierne modtager to gange årligt en opgørelse af kommunernes sanktionering.

Ankestyrelsen skal udarbejde tre praksisundersøgelser om kommunernes brug af sanktionsreglerne i 2020-2022, hvor der skal være et særligt fokus på sanktioner overfor aktivitetsparate.

Der indføres en skærpet opfølgning for kommuner med utilfredsstillende resultater således, at kommuner, der har en markant højere eller lavere andel af personer som sanktioneres end landsgennemsnittet, skal indsende en redegørelse, som drøftes med aftalepartierne. I alvorligere sager vil kommunen endvidere blive indkaldt til en samtale med beskæftigelsesministeren.

Der oprettes en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som skal rådgive og vejlede kommunerne og a-kasserne om, hvordan de bedst muligt oplyser sager, hvor styrelsen har viderefremmet oplysninger fra PET om kontanthjælps- og dagpengemodtagere, som er udrejst i relation til konflikten i Syrien og Irak.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der efter aftale med Justitsministeriet og Folketingets lovsekretariat taget udgangspunkt i det fremsatte forslag om lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LF xx af) og det fremsatte forslag til lov om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.) (LF xx af). Det betyder, at henvisninger i § 1, nr. 1, 10, 12 og 31 tager udgangspunkt i forslaget til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, mens forslagene i § 1, nr. 4, 5, 6, 9 og 11 tager udgangspunkt i forslaget til lov om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse lovforslag er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

1.1. Baggrund

1.1.1. Forslag om en mere konsekvent og ensartet sanktionering.

Tre praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen om anvendelsen af sanktioner i kommunerne og en evaluering af sanktionsområdet, som Beskæftigelsesministeriet har fået gennemført, tegner et billede af, at kommunerne har en række udfordringer i forhold til at anvende reglerne korrekt og efter intentionen med lovgivningen.

Der er derudover en række forhold, der kan medvirke til at begrænse sanktioners tiltænkte virkning. For det første kan der gå lang tid, fra en modtager af hjælp begår en forseelse, der udløser en sanktion, til pågældende bliver pålagt en sanktion. For det andet er området præget af kompleksitet. Der er f.eks. 80 sanktionssatser på kontanthjælpsområdet (integrationsydelse og uddannelses- og kontanthjælp). Selvom der beløbsmæssigt er flere gengangere, kan den konkrete sanktion for manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen derfor være uigennemskuelig for en person, der først ved den månedlige udbetaling

kan se sanktionen udmålt i et kronebeløb. Tilsvarende kan jobcenteret have vanskeligt ved at vejlede personen præcist om en sanktions størrelse og dermed om konsekvensen ved manglende rådighed.

Forenklingen af reglerne forventes at betyde, at kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og begår færre fejl. Det vil styrke personens retssikkerhed og gør det lettere for personen at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed. Samtidig skærpes reglerne, hvilket – sammen med regelforenklingen – forventes at bidrage til at øge reglernes adfærdsregulerende virkning og derved sikre, at en modtager af hjælp reelt står til rådighed.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Klare og konsekvente sanktioner ved udlandsophold og uoplyst arbejde

2.1.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik sanktioneres en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Sanktionens størrelse afhænger af hvilken ydelse, den pågældende modtog. Personer på de højere ydelser sanktioneres efter § 42 med nedsættelse af ydelsen i en periode. Personer på de lavere ydelser, dvs. hjælp under 11.423 kr. (2019-niveau), sanktioneres efter § 43 med et tilbagebetalingskrav. Derudover øges sanktionens størrelse efter §§ 42 og 43, hvis den pågældende sanktioneres to eller tre og flere gange inden for de seneste 5 år.

Personer, der sanktioneres efter §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik, skal endvidere tilbagebetale ydelser, som de har modtaget uberettiget og mod bedre vidende, jf. § 91 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager hjælp i form af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp på mindst 10.500 kr. (2013-niveau) pr. måned efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

En person skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, hvis personen to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

En person skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Nedsættelsen sker tilsvarende i hjælpen til ægtefællen. Den nedsatte hjælp til ægtefællen er ligeledes tilbagebetalingspligtig.

Nedsættelsen sker i hjælpen fra første hele kalendermåned efter afgørelsen. Tilbagebetalingskravet efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik beregnes på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Nedsættelsen af hjælpen bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen ved uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet.

Efter § 43 i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, samt stk. 4, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller § 23, stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a i lov om aktiv socialpolitik, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

En person skal tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 20 uger, hvis personen to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

En person skal tilbagebetale hele hjælpen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Tilbagebetaling sker tilsvarende for så vidt angår hjælpen til ægtefællen.

Beregningen af tilbagebetalingskravet efter § 43 i lov om aktiv socialpolitik sker på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41 i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis

sanktionen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Tilbagebetaling af hjælpen efter §§ 42 og 43 sker efter § 95 i lov om aktiv socialpolitik. Tilbagebetalingskravet opkræves således af kommunen eller af Udbetaling Danmark efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at de nuværende sanktioner afskaffes for 1. og 2. forseelse inden for 5 år. Det foreslås videre, at den nuværende sanktion for tredje gentagelse indtræder allerede første gang, hvor personerne uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, eller hvor personerne mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde.

Det foreslås endvidere, at sanktionen bliver en nedsættelse af hjælpen for personerne med høje ydelser med 1/3 i 20 uger, og at den nedsatte hjælp i 20 uger skal tilbagebetales. For personerne med lave ydelser foreslås det at indføre en sanktion på tre sanktionssatser pr. måned i tre måneder, og at hjælpen i 20 uger skal tilbagebetales.

Det foreslås endvidere, at sanktionen ikke skal være ægtefælleafhængig. Det er således alene den ægtefælle, som har opholdt sig i udlandet og samtidigt modtaget ydelser uberettiget og mod bedre vidende, som rammes af sanktionen. Det samme gør sig gældende i forhold til et ægtepar, hvor en af ægtefællerne ikke har oplyst, at pågældende har haft arbejde.

Dette ligger i tråd med, at ægtefælleafhængigheden i forhold til de andre rådighedssanktioner er afskaffet. Dette gælder dog ikke for forslaget til den skærpede rådighedssanktion, hvor begge ægtefællers sag lukkes.

Det vurderes, at forslaget samtidigt er administrativt enkelt for kommunerne at håndtere, dels i forbindelse med vejledningsforpligtelsen, dels fordi der ikke samtidigt skal træffes afgørelse om en sanktion til ægtefællen. Forslaget forenkler endvidere udmålingen af sanktioner, idet ægtefællen tillige kan være ramt af en anden sanktion, der bevirker, at en eventuel ægtefælleafhængighed i sanktionen komplicerer udmålingen af den tidsmæssige udstrækning af sanktionerne.

Hvis begge ægtefæller modtager ydelser på de høje satser, og de begge mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under udlandsophold, nedsættes begge hjælper med 1/3 i 20 uger, og begge nedsatte hjælper i de 20 uger skal tilbagebetales.

Hvis en af ægtefællerne f.eks. har modtaget hjælp uberettiget og mod bedre vidende under ophold i udlandet, og den anden f.eks. 6 uger senere skal have en sanktion for uoplyst arbejde, får de begge en sanktion, idet de begge har begået en forseelse, som skal sanktioneres.

Reglerne om tilbagebetaling fortsættes uændret, jf. ovenfor under afsnit 2.1.1.

2.2. Krav om jobsøgning og frist for at joblogge

2.2.1. Gældende ret

Det er efter gældende regler i § 13 i lov om aktiv socialpolitik en betingelse for at få kontanthjælp efter lovens § 11, at ansøgeren eller modtageren af hjælp ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det er en betingelse for at få uddannelseshjælp, at ansøgeren eller modtageren af hjælp står til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Ansøgerens ægtefælle skal også udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

Det er en betingelse for at få integrationsydelse, at ansøgeren eller modtageren af hjælp deltager i tilbud m.v. som led i integrationsprogrammet efter integrationsloven. For en person, der modtager integrationsydelse, men som ikke er omfattet af integrationsprogrammet, er det en betingelse, at personen aktivt søger at udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

For en person, der er åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, er det endvidere en betingelse, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder ved at søge arbejde på den måde, der er sædvanlig inden for det pågældende område. Personen skal efter krav fra jobcenteret søge konkrete job. En person, der modtager integrationsydelse eller uddannelseshjælp som åbenlyst uddannelsesparat, skal udnytte sine arbejdsmuligheder, indtil den pågældende skal påbegynde ordinær uddannelse.

En person, der modtager hjælp som åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, skal endvidere være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler om jobsøgning, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om hvordan og inden for hvilke områder, den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet, jf. § 13 a, stk. 4.

En person, der er åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, og som deltager i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsloven, skal som hovedregel under deltagelsen i tilbud kunne overtage arbejde og søge arbejde, medmindre jobcenteret udtrykkeligt har fraveget kravet efter de regler, der følger af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsloven.

En person, der modtager hjælp som åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, skal løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet. Tilsvarende gælder for jobparate integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet i integrationsloven, medmindre jobcenteret har besluttet, at personen undtages fra kravet om at registrere sin jobsøgning i jobloggen på Jobnet, hvis personens sproglige og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at personen kan opfylde kravet, jf. § 26 a, stk. 6, i integrationsloven.

I jobloggen skal der registreres oplysninger om søgte stillinger, herunder bl.a. om virksomheden og ansøgningsform. Ved jobsøgningsaktiviteter forstås en jobsøgning rettet mod et specifikt job eller jobsøgning generelt, herunder deltagelse i jobmesser m.v. Jobcenteret skal løbende følge op på, om den enkelte søger job tilstrækkeligt bredt, intensivt og realistisk gennem jobloggen. Aftaler mellem jobcenteret og den pågældende person om jobsøgning og konkrete henvisninger til job fremgår af »Min side« på Jobnet, så der ikke er tvivl om aftalerne.

Vurderer kommunen, at en persons jobsøgning ikke er tilstrækkelig, kan kommunen indgå en aftale med personen om jobsøgning, som den pågældende er forpligtet til at overholde, samt fastsætte en frist for,

hvornår den pågældende skal have lagt sine jobsøgningsaktiviteter ind i jobloggen på Jobnet, jf. § 13 a, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik.

Afslår en person, der modtager hjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik, uden rimelig grund et tilbud om arbejde, eller afviser eller udebliver en person uden rimelig grund fra et beskæftigelsesfremmende tilbud, en samtale eller lignende, sker der fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter reglerne om sanktioner i §§ 35-41 i lov om aktiv socialpolitik.

Hvis en person uden rimelig grund undlader efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, nedsættes hjælpen efter gældende regler i §§ 39-40 i lov om aktiv socialpolitik.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter gældende regler er der ikke noget krav om, at kommunerne – i modsætning til arbejdsløshedskasserne – ved første samtale skal indgå aftale om, hvilke og hvor mange job, en person skal søge og inden for hvilken frist, jobsøgningsaktiviteterne skal lægges i en joblog på Jobnet. Derimod indgås der først konkrete aftaler, hvis kommunerne bliver i tvivl om personernes jobsøgningsaktiviteter.

Jobloggen bruges i dag kun af ca. halvdelen af jobparate integrationsydelses- og kontanthjælpsmodtagere på trods af, at det er et krav, at denne målgruppe skal dokumentere al sin jobsøgning i jobloggen, samt at målgruppen overholder de aftaler med jobcenteret, der er indgået om jobsøgning.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at kommunerne ved den første samtale med jobparate kontanthjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteterne.

Det foreslås som en konsekvens heraf, at kommunerne får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter ved den første samtale med jobparate kontanthjælpsmodtagere eller integrationsydelsesmodtagere, samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere eller integrationsydelsesmodtagere

Aftalen kan f.eks. indeholde oplysninger om:

- Hvor mange job, personen skal søge.
- Hvilken frist, personen har for at søge og dokumentere søgte job i jobloggen.
- Inden for hvilke faglige områder, personen skal søge.
- Konkrete job fra Jobnet, som personen kan søge.
- Geografisk område, der skal søges i.
- Andet, f.eks. konkrete job der skal søges, eller andre jobsøgningsaktiviteter.

Kommunen skal selv og i samarbejde med personen tilrettelægge det konkrete indhold af aftalerne ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der er meningsfuldt i den enkelte situation. Der stilles dermed ikke fra centralt hold krav om, at alle ledige skal søge et bestemt antal job indenfor en vis periode.

Kommunen skal give personen individuel støtte, således at det sikres, at kravene til personens jobsøgning og kompetencer matcher, herunder også i forbindelse med kommunens formidling af kontakt til arbejdsgivere m.v. Kommunen skal endvidere hjælpe personerne i forhold til jobsøgning, herunder i forhold til at anvende joblog og udarbejde cv. Kommunen skal registrere de individuelle krav til jobsøgning. De registrerede krav vil indgå i "Min Plan" på Jobnet.

Det foreslås videre, at hvis personen ikke har opfyldt betingelserne i aftalen om jobsøgningsaktiviteter, skal kommunen indkalde personen til en jobsamtale som led i kontaktforløbet, hvor den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen drøftes, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgningsaktiviteter, f.eks. på grund af længerevarende sygdom. Kommunen kan træffe afgørelse om sanktionering, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af jobsøgningsaftalen.

Hvis kommunen vurderer, at personen ikke har haft en rimelig grund til ikke at overholde jobsøgningsaftalen m.v., foreslås det, at hjælpen til personen nedsættes med tre gange sanktionssatsen.

Forslaget betyder, at kommunerne fremover skal indgå en aftale med åbenlyst uddannelsesparate og jobparate modtagere af hjælp om jobsøgningsaktiviteter, og at personerne har pligt til at overholde den indgåede aftale og registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog. Hvis kommunen konstaterer, at en person ikke har overholdt kravene i aftalen om jobsøgningsaktiviteter, skal kommunen rådighedsvurdere pågældende.

Forslaget betyder videre, at kommunerne f.eks. i forbindelse med en jobsamtale i kontaktforløbet kan vælge at foretage partshøringen i relation til sanktionen for manglende opfyldelse af aftalen. Under samtalen skal den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen drøftes, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgning, f.eks. som følge af længerevarende sygdom. Kommunen kan herefter træffe afgørelse om en sanktion, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af aftalen.

Sanktionen består i, at personens hjælp nedsættes med tre gange sanktionssatsen.

2.3. Rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud m.v.

2.3.1. Gældende ret

Det er en grundlæggende betingelse efter § 13, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at for at få integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik, skal personen stå til rådighed for uddannelse eller arbejde og aktivt udnytter sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, herunder tage imod rimelige tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, rimelige tilbud efter integrationsloven og andre beskæftigelsesfremmende tilbud eller medvirke ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt i et uddannelsespålæg. Ansøgers ægtefælle skal også udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Der er dog situationer, hvor en modtager af hjælp ikke skal stå til rådighed. Modtager personen eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, jf. § 13, stk. 7, i loven. Det gælder, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,

- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

At en person har en rimelig grund betyder, at personen uden at få en sanktion kan handle på en måde, der i andre sammenhænge ville have medført en sanktion, f.eks. hvis personen afslår et henvist arbejde eller et aktivt tilbud.

I forbindelse med udeblivelse fra tilbud, henvist arbejde, jobsamtaler m.v. skal kommunen partshøre personen om, hvorvidt den pågældende havde en rimelig grund til at udeblive fra tilbuddet m.v. Fremgangsmåden er bureaukratisk og kan trække afgørelsen om sanktionering i langdrag.

Det er kommunen, der vurderer, om personen fortsat opfylder betingelserne for hjælpen, hvis personen f.eks. afslår et arbejde, som personen er henvist til, udebliver fra en jobsamtale, udebliver fra en opfølgningssamtale i kommunen, undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom eller afviser eller udebliver fra foranstaltningerne som led i sygeopfølgning, afviser eller udebliver fra eller ophører i tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. Kommunen skal samtidigt vurdere, om personen har en rimelig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder. Hvis personen ikke har en rimelig grund til f.eks. at afslå arbejde, skal personen sanktioneres.

Listen med de 10 rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed, er udtømmende.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Kommunen skal således altid foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de 10 rimelige grunde, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Alvorlige psykiske lidelser kan f.eks. i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

For at kunne give en aktivitetsparat person en sanktion, er det endvidere en betingelse, at kommunen har været i personlig kontakt (dialog) med personen forud for sanktionen. Kommunen kan således først træffe afgørelse om at give en person, der er aktivitetsparat, en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I det nuværende regelsæt er der en udtømmende liste på 10 rimelige grunde – dvs. forklaringer – der gør det acceptabelt at afslå et tilbud om arbejde eller undlade at deltage i en aktiv indsats.

Det følger af ”Aftalen om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at den udtømmende liste med rimelige grunde for modtagere af integrationsydelse, uddannelse- og kontanthjælp skal afskaffes.

Baggrunden er, at personen fra start vil få en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

Det foreslås derfor, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde afskaffes, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet m.v.

Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og ved vurdering af udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være en udtømmende liste af rimelige grunde.

Det foreslås, at de forhold, som hidtil har været betragtet som rimelige grunde, fremover fortsat skal gælde, men at beskæftigelsesministeren med hjemmel i lov om aktiv socialpolitik får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde i bekendtgørelsesform.

Det foreslås, at der med hjemmel i forslaget til § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform om, at kommunen allerede ved henvisning til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v., skal tage hensyn til de forhold, som i dag er rimelige grunde for afslag eller ophør ved henvist arbejde, tilbud m.v. Der vil der således bl.a. blive fastsat nærmere regler om, at henvisning til arbejde og afgivelsen af tilbud m.v. skal ske i overensstemmelse med den transporttid, personen med rimelighed må acceptere, samt at kommunerne skal tage hensyn til oplysninger om børnepasningsproblemer, og helbredsmæssige problemer i forhold til arbejdet eller tilbuddet m.v.

Det foreslås endvidere, at bemyndigelsen i § 13, stk. 15, bruges til at fastsætte regler om, at hvis en person i perioden efter afgivelsen af tilbuddet, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. udebliver fra tilbuddet, samtalen m.v., skal kommunen vurdere, om der foreligger en rimelig grund til ikke at møde frem. Det fastsættes endvidere, at kommunen også i denne situation skal vurdere, om personen er omfattet af en af de grunde, som hidtil har været betragtet som rimelige grunde samt om der er andre grunde til, at personen ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer, begravelse m.v. I disse situationer skal kommunen ikke sanktionere personen, hvis den pågældende havde en rimelig grund til ikke at møde frem.

Bemyndigelsen i § 13, stk. 15, vil endvidere blive brugt til at fastsætte regler om, at hvis der under deltagelsen i tilbuddet m.v. opstår forhold, som medfører, at en modtager af hjælp har en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. sygdom eller andre særlige forhold, som kommunen ikke kan tage højde for ved afgivelsen af tilbuddet, skal kommunen vurdere, om personen har en rimelig grund til f.eks. udeblivelse. I kommunens vurdering kan endvidere indgå forhold, som ikke er indeholdt i den nuværende udtømmende liste over rimelige grunde, f.eks. begravelse af nærtstående, eller at personen skal til jobsamtale.

2.4. Færre sanktionssatser

2.4.1. Gældende ret

Efter gældende regler sanktioneres manglende opfyldelse af rådighed med periodesanktioner eller punktsanktioner efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik. Periodesanktioner efter §§ 36-38 gives som et fradrag i hjælpen (dagssats), når en forseelse løber over tid, f.eks. hvis personen udebliver fra tilbud, hvor der sanktioneres med én dagssats pr. dag, den pågældende udebliver, eller udeblivelse fra samtaler, hvor der sanktioneres med én dagssats pr. dag fra udeblivelsen, og indtil vedkommende igen kontakter jobcenteret. Punktsanktioner efter §§ 39-40 gives som nedsættelse af hjælpen med et fast beløb (tre dagssatser) i de tilfælde, hvor en forseelse ikke løber over tid, f.eks. hvis personen uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 3, at fradrag efter §§ 36-38 (periodesanktion) sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen udebliver fra tilbud m.v. Gennemsnitssatsen (dagssatsen) fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter § 22-25 og fastsættes pr. dag på grundlag af en 5-dages uge. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, f.eks. på grund af egen eller ægtefælles supplerende indtægt, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel.

Det fremgår ligeledes af § 35, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen af hjælpen efter §§ 39-40 (punktsanktion) sker med tre gange dagssatsen.

Endelig fremgår det af § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradrag efter § 35, stk. 3 og 4.

Størrelsen af fradrag i uddannelses- og kontanthjælp offentliggøres i ”Vejledninger om satser” fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Størrelsen af fradrag i integrationsydelse offentliggøres i ”Vejledning om regulering af satser efter integrationsloven, repatrieringsloven, danskuddannelsesloven, lov om integrationsgrunduddannelse (igu) og af satser for integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik” fra Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Efter gældende regler om sanktioner eksisterer der i dag 80 sanktionssatser på kontanthjælpsområdet (integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp). Systemet med dagssatser kompliceres ydermere af, at hvis den månedlige hjælp til en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp er nedsat, eksempelvis grundet egne eller ægtefælles supplerende indtægter, nedsættes dagssatsen med samme andel.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at det store antal sanktionssatser gør det vanskeligt for borgerne at gennemskue

konsekvensen af manglende overholdelse af pligter i beskæftigelsesindsatsen og vanskeligt for kommunerne at administrere.

Det foreslås derfor at reducere de nuværende 80 satser til fire faste sanktionssatser på henholdsvis 200, 400, 600 og 700 kr. Samtidig foreslås det, at de fire sanktionssatser ikke nedsættes, selv om personens hjælp nedsættes f.eks. som følge egen eller ægtefælles supplerende indtægt. De fire sanktionssatser skal reguleres én gang årligt med samme procentsats som øvrige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik dog således, at de regulerede satser afrundes til nærmeste kronebeløb deleligt med 50 kr.

Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller. De fire foreslåede sanktionssatser vil, grundet indplacering i ydelsesintervaller, for nogle være en skærpelse i forhold til gældende regler, fordi sanktionssatsen forhøjes.

Den største procentuelle skærpelse er for hjemmeboende unge under 30 år, der modtager integrationsydelse. De vil få satsen forhøjet fra 120 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 67 pct. Forhøjelsen medfører for denne målgruppe, at sanktionen for uden rimelig grund at afvise et tilbud om arbejde forhøjes fra tre gange dagssatsen på 120 kr., dvs. 360 kr. til tre gange sanktionssatsen på 200 kr., dvs. 600 kr. Der vil som hidtil kun kunne gives en sanktion af tre gange dagssatsen pr. måned. Derudover kan der sanktioneres for det antal dage, den pågældende eksempelvis er udeblevet fra et tilbud.

For andre vil der alene ske en mindre ændring. Det gælder eksempelvis hjemmeboende unge under 30 år, der modtager integrationsydelse og danskbonus. De vil få satsen forhøjet fra 193 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 4 pct.

Fradraget i en kalendermåned vil imidlertid ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale en mandag og først den følgende mandag henvender sig til kommunen, vil personen blive sanktioneret med syv sanktionssatser, da personen først tager kontakt til kommunen efter syv dage. Hvis personen modtager f.eks. 11.423 kr. i kontanthjælp, vil personen få foretaget et fradrag i hjælpen på syv gange 700 kr. dvs. 4.900 kr. Hjælpen udgør herefter 6.523 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 700 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 10.723 kr.

Hvis personen i samme situation modtog 3.553 kr. i hjælp, ville der blive foretaget fradrag i hjælpen med syv sanktionssatser af 200 kr., svarende til 1.400 kr. Hjælpen udgør herefter 2.153 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 200 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 3.353 kr.

I forhold til tilbud beregnes fradraget i hjælpen på baggrund af dage med hel eller delvis udeblivelse fra tilbud ganget med den relevante sanktionssats.

Anvendelsen af de foreslåede satser kan medføre, at en person, der alene er udeblevet i f.eks. 14 dage, ikke vil være berettiget til hjælp for den pågældende måned, da satserne for nogle ydelsesniveauer er højere end den beregnede dagssats.

Efter grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelses ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Forslaget vurderes således at være foreneligt med grundlovens § 75, stk. 2, da personen selv vil have mulighed for at bringe sig ud af sanktionen ved f.eks. at møde frem i tilbuddet eller tage kontakt til kommunen ved udeblivelse fra en jobsamtale.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser vil blive fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

2.5. Udvidet og forenklet adgang til brug af skærpede rådighedssanktioner

2.5.1. Gældende ret

Efter gældende regler i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik om skærpet rådighedssanktion mister en person, der er uddannelses- eller jobparat, retten til integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i lovens §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Kommunen kan således give en skærpet rådighedssanktion efter § 40 a, hvis jobparate eller uddannelsesparate ydelsesmodtagere gentagne gange – hvilket efter Ankestyrelsens praksis skal være mere end to gange – har undladt at opfylde deres rådighedsforpligtelse ved f.eks. at udeblive fra en samtale eller et tilbud, og kommunen vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde m.v.

Kommunen skal samtidig med afgørelsen om sanktion give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret, der skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen om sanktionen har virkning fra efter § 40 a, stk. 2, i gældende lov.

Den skærpede rådighedssanktion består i, at personen i op til tre måneder alene får udbetalt hjælp for de dage, hvor den pågældende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret, således som jobcenteret har anvist.

Kommunen skal ved afgivelsen af tilbud, indkaldelse til samtaler eller daglig pligt til at møde frem i jobcenteret sikre, at personen kan møde i aktiviteten, og at den pågældende ikke i forhold til den eller de konkrete aktiviteter er omfattet af en af de rimelige grunde, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik f.eks. transporttid eller barsel.

Hvis personen er forhindret i at deltage i tilbuddet, møde til samtalen eller møde frem i jobcenteret, fordi den pågældende er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen ifølge § 40 a, stk. 3, i loven meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet. Personen skal give meddelelsen herom forud for det tidspunkt, hvor den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret.

Hvis en person udebliver fra et tilbud, en samtale m.v., som er anvist af jobcenteret, kan kommunen ifølge § 40 a, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, f.eks. hvis den pågældende har været forhindret, og det har været umuligt for den pågældende at give besked om fraværet til kommunen. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for 1 måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, og udbetales således normalt som et månedligt beløb. Udbetalingen sker bagud for 1 måned.

Personens eventuelle ægtefælle berøres ikke af den skærpede sanktion i § 40 a.

De gældende regler i § 40 a finder ikke anvendelse for personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate.

Efter de gældende regler i § 41 i lov om aktiv socialpolitik får en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, en ophørssanktion, hvis den pågældende uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning.

Det samme gælder, hvis en person uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det skal sidestilles med en afvisning af tilbuddet.

Hjælpen til personen ophører, så længe personen afviser eller udebliver fra tilbuddet m.v. Hvis personen er gift, ophører hjælpen tilsvarende hos ægtefællen, jf. § 41, stk. 2, i loven.

Det er en betingelse for, at hjælpen kan ophøre, at kommunen samtidig sikrer, at der er et åbent tilbud, som personen kan tage imod og dermed opfylde sin pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 41, stk. 3, i loven således, at personen kan modtage hjælp igen, hvis vedkommende møder frem i tilbuddet.

Kommunens vurdering af, om en person uden rimelig grund har afvist et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal foretages efter en konkret stillingtagen til sagens omstændigheder, herunder personens adfærd. Ved kommunens vurdering indgår bl.a., om den pågældende har afvist at tage imod et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v. Heri indgår også situationer, hvor personens adfærd er af en sådan karakter, at personen må anses for at have afvist tilbuddet, f.eks. hvis personen i forbindelse med afgivelsen af tilbuddet har så mange forbehold eller krav til tilbuddet, at det reelt må sidestilles med en afvisning af dette.

Ved kommunens vurdering af, om gentagne udeblivelser skal sidestilles med afvisning af tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v., indgår udeblivelsernes omfang i forhold til månedens tilbud som en

vigtig del i denne vurdering. Derudover indgår, om personen møder i tilbuddet, men ikke vil deltage i aktiviteterne eller opfører sig på en sådan måde, at det virker forstyrrende for f.eks. andre kursister, eller hvis personen møder påvirket op i tilbuddet.

Der skal således foretages en konkret vurdering af dels udeblivelsernes omfang, dels af om personen vurderes at deltage i tilbuddet. Det skal også vurderes, om der er en rimelig grund til udeblivelserne, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, f.eks. på grund af sygdom eller fordi personen er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed.

I forhold til en person, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparat, skal kommunen dog være opmærksom på, at det ifølge § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik er et krav, at kommunen altid skal foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de rimelige grunde, der er nævnt i § 13, stk. 7, i loven, der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder. Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er karakteriseret ved ikke umiddelbart at kunne påtage sig et ordinært arbejde, f.eks. fordi de har sammensatte og/eller komplekse problemer af faglig, social eller helbredsmæssig karakter. For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er der således ofte flere fælles snitflader mellem beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats. Det kan f.eks. være problemer med stofmisbrug, psykisk sygdom og/eller hjemløshed, der enkeltvis eller i sammenhæng indebærer, at personen ikke er i stand til at reagere på en økonomisk sanktion. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

En person under 30 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller en person under 25 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 16 a i integrationsloven, og som afviser uddannelsespålægget, er omfattet af § 41.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af en evaluering af sanktionsområdet, som Deloitte har foretaget for Beskæftigelsesministeriet i maj 2016, at kommunerne har svært ved at skelne mellem de forskellige sanktioner og finder det ”bureaukratisk”, at der skal stilles et åbent tilbud til rådighed, når kommunen træffer afgørelse om ophør af hjælpen. Det giver kommunerne meget arbejde samtidig med, at det er dyrt at have tilbud stående alene i forhold til denne sanktion.

Af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” fremgår det, at kommunernes muligheder for at give skærpede sanktioner ved manglende rådighed skal forbedres. Kommunerne får derfor mulighed for at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion allerede, når en person har fået én afgørelse om en sanktion på grund af manglende opfyldelse af personens rådighedsforpligtelse. Det betyder, at anden gang en person får en sanktion for diverse forseelser, kan der gives en skærpet rådighedssanktion.

Videre fremgår det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at anvendelsen af den skærpede rådighedssanktion udvides til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Herudover foreslås det, at en persons ydelsessag kan lukkes helt, hvis personen, efter at have fået en afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, i en hel kalendermåned ikke møder op til en aktivitet eller

alternativt møder på rådhuset eller en anden kommunal adresse. En ægtefælles sag om hjælp vil ligeledes blive lukket, således at ægtefællens hjælp også ophører.

2.5.2.1. Forslag om forenkling af den skærpede rådighedssanktion

Det foreslås, at de gældende regler i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik ændres således, at kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40 i loven, og personen derefter på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter §§ 13 og 13 a. Kommunen skal endvidere konkret have vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40.

Forslaget omfatter både uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, samt jobparate og aktivitetsparate. Den skærpede rådighedssanktion udvides dermed til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp efter §§ 22-25.

Forslaget betyder, at kommunen både i forhold til uddannelsesparate, jobparate og aktivitetsparate integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere vil kunne træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion efter de gældende principper. Dette vil allerede kunne ske, når personen har fået én afgørelse om en sanktion efter §§ 35-40 for ikke at overholde sine rådighedsforpligtelser, og personen derefter igen tilsidesætter rådighedspligten. Det er en betingelse, at kommunen konkret har vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Kommunen kan således efter forslaget træffe afgørelse om skærpet sanktion overfor en person, som på ny ikke har overholdt sine rådighedsforpligtelser, dvs. anden gang personen får en sanktion efter §§ 35-40, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Sanktionen vil uændret bestå i, at personen i op til tre måneder alene får udbetalt hjælp for de dage, hvor vedkommende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcentret), som jobcenteret har anvist.

Forslaget betyder, at der ved vurderingen af, om en person skal have en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder, kan indgå flere forskellige momenter, herunder over hvor lang en periode, forseelserne strækker sig, f.eks. om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder eller over en længere periode på fire eller seks måneder. Kommunen skal altid foretage en konkret vurdering af, om en person skal have en, to eller tre måneders skærpet sanktion, og kommunen skal altid vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelserne, dvs. om der er proportionalitet mellem sanktion og forseelse. Kommunen skal desuden være opmærksom på de særlige regler, der gælder i forhold til sanktionering af aktivitetsparate (jf. nedenfor).

Derudover foreslås det, at den skærpede rådighedssanktion ved den anden afgørelse efter §§ 36-40 om sanktion for manglende overholdelse af rådighedsforpligtelserne er betinget af, at kommunen i forbindelse med afgørelsen om den første sanktion efter §§ 35-40 skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion. Kommunen skal således vejlede om konsekvensen for hjælpen, hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og om, at personen kun får udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin

rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. stk. 2.

Det betyder, at forslaget om udvidet vejledningspligt i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion er en skærpelse af den foreslåede generelle vejledningspligt i § 35, stk. 1, hvorefter kommunen ved første henvendelse om hjælp skriftligt skal vejlede ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.9.

Baggrunden for den udvidede vejledningsforpligtelse er, at afgørelser om bortfald m.v. af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i op til 3 måneder er af meget indgribende betydning for personen og dennes eventuelle families forsørgelsesgrundlag og økonomiske situation. Navnlig kan en afgørelse om ophør af hjælp, der strækker sig over tid, være velfærdstruende for personen og evt. familie, og det gælder i særlig grad i forhold til aktivitetsparate. Det er derfor vigtigt af retssikkerhedsmæssige grunde, at personen skriftligt er vejledt om konsekvenserne for hjælpen af gentagne udeblivelser m.v., der kan føre til en skærpet rådighedssanktion, og om hvad personen skal gøre for at få hjælp igen.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet, herunder hvordan den er givet, hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Særligt i forhold til personer, der er aktivitetsparate, skal kommunen i forbindelse med den skriftlige vejledning derfor også være opmærksom på, om personen har modtaget og forstået vejledningen, således at det sikres, at personen kender til og forstår sine rettigheder og pligter.

De særlige hensyn til aktivitetsparate, som er indeholdt i gældende regler om sanktioner, opretholdes. Kommunerne skal derfor fortsat foretage en række ekstra skridt, før de kan sanktionere aktivitetsparate modtagere af hjælp, både i forhold til at vurdere, om personerne skal være omfattet af den skærpede rådighedssanktion, og i forhold til eventuelle udeblivelser fra den aktivitet, som personerne skal møde op i, når personerne er omfattet af en skærpet sanktion.

Det foreslås, at det kommer til at fremgå af § 40 a, at det er en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat modtager af hjælp en skærpet rådighedssanktion, at kommunen har vurderet, at sanktionen vil fremme personens rådighed.

Forslaget betyder, at kommunerne i forhold til aktivitetsparate altid skal vurdere, om den skærpede sanktion fremmer personens rådighed. Alvorlige psykiske lidelser kan f.eks. i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en skærpet rådighedssanktion, hvis personen som følge af den psykiske sygdom ikke er i stand til at tilrettelægge og strukturere sin hverdag, og en økonomisk sanktion derfor ikke vil fremme personens rådighed. Der, hvor den skærpede rådighedssanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat modtager af hjælp, skal der således ikke gives en skærpet rådighedssanktion. Dette følger af § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik.

Forud for den skærpede rådighedssanktion skal kommunerne efter gældende regler i § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik desuden have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med aktivitetsparate personer for dermed at sikre, at personen ikke havde en rimelig grund til udeblivelsen. Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt ifølge forslaget også kunne opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer

eller på anden måde fremskaffer oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Baggrunden for de særlige værnsregler for aktivitetsparate er, at aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage ydelsen. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke kan reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde o.l.

Der er i gældende ret ikke regler om, at en persons ret til hjælp automatisk stopper, hvis personen ikke har været i kontakt med kommunen i en hel kalendermåned samtidig med, at kommunen har stillet en aktivitet til rådighed på alle hverdage.

Det foreslås, at såfremt en person – efter at have fået en afgørelse om skærpet rådighedssanktion - i en hel kalendermåned ikke møder op i pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v., kan kommunen lukke personens sag, hvorefter hjælpen til personen ophører. Dette er en yderligere skærpelse for manglende opfyldelse af sin rådighedsforpligtelse.

Det betyder, at kommunen med forslaget samtidig med afgørelsen om skærpet sanktion kan træffe afgørelse om, at personens sag lukkes og at hjælpen stopper, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem i den aktivitet, som kommunen har anvist. Ved skærpet sanktion ophører hjælpen i op til tre måneder, og der kan alene udbetales hjælp for de dage, hvor personen møder op i den aktivitet, som kommunen har anvist – hvilket svarer til de gældende regler.

Det vurderes, at det er både proportionalt og sagligt begrundet, at hjælpen stoppes, og personens sag lukkes, når en person, der er omfattet af en skærpet sanktion, i en hel kalendermåned uden rimelig grund ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har givet den pågældende.

Baggrunden for denne vurdering er, at personen i hele perioden har haft mulighed for at kunne modtage hjælp f.eks. ved at møde op i jobcenteret, men har valgt ikke at deltage i aktiviteten. Kommunen kan derfor gå ud fra, at personen er selvforsørgende og derfor ikke længere opfylder betingelserne for kontanthjælp mv.

Det foreslås endvidere, at den skærpede rådighedssanktion gøres ægtefælleafhængig i forhold til, at ægtefællens ydelsessag ligeledes lukkes og hjælpen dermed ophører for den anden ægtefælle, hvis personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som jobcenteret har anvist, i en hel kalendermåned.

Forslaget betyder, at hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen om lukning af sagen træffe afgørelse over for personens ægtefælle om, at dennes hjælp stopper, hvis personen, som er omfattet af den skærpede sanktion, ikke møder i den aktivitet, som kommunen har anvist, i en hel kalendermåned. Det samme gælder efter de nugældende regler i forbindelse med en ophørssanktion efter § 41.

Baggrunden for forslaget er, at det - i lighed med, hvad der tidligere var gældende for ophør af ydelsen efter § 41, hvorefter ægtefællens ydelse ligeledes ophørte - vil det være proportionalt og sagligt, at ydelsen

også ophører for ægtefællen, da denne også har fået besked om, at den pågældendes ydelse vil ophøre, hvis ægtefællen ikke møder i den aktivitet, som personen er blevet tilbudt af kommunen, i en hel kalendermåned.

Baggrunden for dette er, at det er en forudsætning for at få hjælp i kontanthjælpssystemet, at begge ægtefæller udnytter deres arbejds- og uddannelsesmuligheder aktivt.

Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen. Begge ægtefæller kan således igen få hjælp, hvis de ansøger om integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp m.v., og kommunen fortsat finder, at de opfylder betingelserne for ydelsen, herunder at de opfylder deres rådighedsforpligtelse.

Den sanktioneredes ægtefælle vil endvidere kunne få hjælp igen, hvis personen er kommet i arbejde eller er påbegyndt en uddannelse og dermed udnytter sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder aktivt.

Forslaget imødekommer kommunernes ønske om mere enkle og lettere administrerbare regler for den skærpede rådighedssanktion, herunder for hvornår en personsag om integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kan lukkes, når en person igennem en længere periode ikke overholder sine pligter til at stå til rådighed og ikke møder op i aktiviteter eller til samtaler, møder m.v., som er pålagt af kommunen.

De øvrige regler i § 40 a videreføres uændret.

2.5.2.2. Forslag om ophævelse af ophørssanktionen i § 41

Forslaget om den skærpede rådighedssanktion gør det muligt at ophæve gældende regler i § 41 i lov om aktiv socialpolitik om ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, hvorefter kommunen kan træffe afgørelse om, at hjælpen ophører, hvis en borger afviser et tilbud uden rimelig grund eller har gentagne udeblivelser fra et tilbud, der kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet.

Forslaget imødekommer kommunernes ønske om, at der ikke længere vil skulle stilles et åbent tilbud til rådighed ud over en kalendermåned.

Det foreslås på den baggrund at ophæve ophørssanktionen i § 41. Som konsekvens heraf foreslås det også at ophæve overskriften før § 41.

Forslaget om ophævelse af § 41 om ophør af hjælp ved afvisning af tilbud betyder, at kommunen ikke længere vil kunne bringe hjælpen til ophør efter § 41, stk. 1, første gang en modtager af hjælp uden rimelig grund afviser et tilbud, eller hvis personen uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra tilbud, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller en eller flere dele af integrationsprogrammet m.v.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt tilbud om arbejde, som jobcenteret har henvist personen til, sanktioneres den pågældende efter gældende regler med en punktsanktion efter §§ 39 og 40 i lov om aktiv socialpolitik, der gives som en nedsættelse af hjælpen med tre dagssatser i de tilfælde, hvor en forseelse ikke løber over tid.

Det forslås derfor, at sanktionsbestemmelsen i § 41, stk. 1, nr. 1 og 2, om sanktion ved afvisning af og gentagne udeblivelser fra tilbud flyttes til § 39, i loven, således at afvisning af tilbud af og gentagne udeblivelser fremover sanktioneres med tre x sanktionssatsen efter §§ 39-40.

Som følge heraf forslås det derfor, at det i § 39 indsættes som nyt nr. 3, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis personen uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller integrationsprogrammet,

Forslaget betyder, at hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, nedsættes med tre gange sanktionssatsen, jf. § 40. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse efter stk. 1.

Der er tale om en konsekvensændring, således af personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter ophævelsen af § 41 forstsat kan sanktioneres for afvisning af tilbud og gentagne udeblivelser fra tilbud, hvis udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller en eller flere dele af integrationsprogrammet m.v. Fremover vil en ydelsesmodtager således blive sanktioneret med tre gange sanktionssatsen i stedet for en ophørssanktion, jf. forslaget til § 39, nr. 3 og § 40. Forslaget indebærer i øvrigt ikke indholdsmæssige ændringer.

I forbindelse med sanktion for afvisning af tilbud bør kommunen samtidig vejlede om, at en eventuel efterfølgende afvisning af eller udeblivelse fra tilbud efter forslaget vil kunne medføre en skærpet rådighedssanktion.

2.6. Udvidelse af mulighed for månedsvis opgørelse af sanktioner

2.6.1. Gældende ret

Efter gældende regler i § 36 i lov om aktiv socialpolitik får en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, en sanktion, hvis den pågældende uden en rimelig grund udebliver helt eller delvist fra tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller en læse-, skrive- eller regnetest.

Kommunen kan også give en person, der uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller fra en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven, en sanktion i form af et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 178 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f.

Det fremgår af § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen i forbindelse med afgørelser om udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan foretage opgørelsen som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Kommunerne kan således efter gældende regler i forbindelse med afgørelser om udeblivelser fra tilbud efter § 36 foretage en samlet opgørelse af dage med udeblivelse, partshøring og afgørelse om sanktioner én gang om måneden. Kommunen har samtidig mulighed for at fastlægge tidspunktet for den månedlige

opgørelse fleksibelt og kan derfor foretage den månedlige opgørelse i slutningen af måneden, så kommunen så vidt muligt kan nå at effektuere sanktionen i samme måned, som udeblivelsen har fundet sted i.

Ifølge gældende regler om skærpet rådighedssanktion i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik mister en person, der er uddannelses- eller jobparat, retten til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i lovens §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Det fremgår af § 40 a, stk. 5, at opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for 1 måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1, lov om aktiv socialpolitik.

I forbindelse med den skærpede rådighedssanktion foretager kommunen således efter gældende regler opgørelsen af de dage, hvor personerne er mødt frem i den aktivitet, som kommunen skal anviser vedkommende, én gang om måneden, f.eks. fra den 15. i én måned til den 14. i den efterfølgende måned.

For øvrige udeblivelser eller undladelser m.v., der kan medføre sanktioner, må kommunerne efter gældende regler ikke foretage en samlet opgørelse, men skal foretage partshøring og træffe afgørelse i tilknytning til, at den enkelte forseelse har fundet sted.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftalepartierne er enige om at udvide muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner.

Månedsvis opgørelse af sanktioner vil give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde, der kan spare antallet af breve m.v. til personer, der begår flere forseelser indenfor en periode på en måned.

Det foreslås derfor, at de gældende regler om opgørelse af sanktioner i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, der nyaffattes, således at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at kommunen ud over at kunne opgøre udeblivelser fra tilbud efter § 36 tillige kan vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelser m.v. efter § 37, § 37 a, § 38 og §§ 39-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden.

Da forslaget vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem forseelse og kontakt til personen om forseelsen og den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen, foreslås det desuden, at det gøres til en betingelse for, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og samtidig gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.

Baggrunden for dette er, at personen skal have mulighed for hurtigt at reagere på en udeblivelse, således at pågældende har mulighed for hurtigt at opfylde sin rådighedsforpligtelse igen og derved minimere størrelsen af sanktionen.

Forslaget betyder, at den mulighed for at foretage en samlet månedlig opgørelse af hjælpen, der gælder for opgørelse af sanktioner ved udeblivelse fra tilbud og i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion,

udvides til så vidt muligt også at gælde for de øvrige typer af sanktioner. Forslaget vil således give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde, der kan spare antallet af breve m.v. til personerne, der begår flere forseelser indenfor en periode på en måned.

Tidspunktet for den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen påvirkes ikke af forslaget.

2.7. Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

2.7.1. Gældende ret

Efter lov om individuel boligstøtte skal hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indgå med det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af en sanktion for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, jf. § 42 i lov om aktiv socialpolitik eller hjælpen ikke var nedsat til ugifte personer som følge af 225-timersreglen, jf. § 13 g i lov om aktiv socialpolitik.

Der gælder ikke tilsvarende regler i boligstøtteleven for så vidt angår nedsættelse af hjælpen efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at personer, som får nedsat hjælpen som følge af en sanktion, ikke må kompenseres ved at modtage mere i boligstøtte.

Det foreslås, at hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indgår med det beløb i beregningen af boligstøtte, der ville være udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af § 13 g, §§ 36-40 a, og §§ 42-43 i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget betyder, at boligstøttereglerne ændres således, at også personer, der får nedsat hjælpen efter sanktionsreglerne i §§ 36-38 og 42 og de foreslåede §§ 39-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik, i alle tilfælde får boligstøtte med det beløb, der ville være udbetalt, hvis pågældende ikke havde været omfattet af en sanktion.

Forslaget betyder således en udvidelse af de bestemmelser, hvorefter den beregnede boligstøtte holdes uændret således, at boligstøtten ikke stiger som følge af de pågældende nedsættelser af hjælp efter lov om aktiv social politik.

2.8. Hurtigere sanktionsafgørelser – mulighed for agterskrivelser

2.8.1. Gældende ret

Efter gældende regler skal kommunerne foretage partshøring af en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, forud for, at kommunen træffer afgørelse om sanktion.

De gældende regler om partshøring findes i forvaltningsloven, der gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed (afgørelsessager).

Det fremgår af § 19 i forvaltningsloven, at såfremt en person, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og

givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Pligten til partshøring gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at nærmere angivne sagsområder, ikke skal være omfattet af bestemmelsen om krav på partshøring, herunder hvor bestemmelserne i nr. 1 eller 5 i almindelighed finder anvendelse.

Reglerne om partshøring har sammenhæng med undersøgelsesprincippet og skal medvirke til at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, inden kommunen træffer afgørelse.

Reglerne betyder, at inden kommunen træffer afgørelse i en sag, skal kommunen således sikre, at personer, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske omstændigheder, som kommunen agter at lægge til grund ved afgørelsen, og som den pågældende ikke i forvejen må antages at være bekendt med. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, eller personen ikke er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af de pågældende oplysninger. F.eks. vil oplysninger om udeblivelse m.v., der kan føre til nedsættelse eller bortfald af integrationsydelsen, uddannelses- eller kontanthjælpen, være til ugunst for personen.

Det er en forudsætning for, at partshøring er foretaget i overensstemmelse med § 19 i forvaltningsloven, at det klart fremgår af partshøringen, at der er tale om en partshøring, hvor parten har mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger, inden der træffes en afgørelse.

Efter gældende regler kan kommunen i forbindelse med partshøringen oplyse personen om, hvilken afgørelse kommunen forventer at træffe på baggrund af de oplysninger, som kommunen er i besiddelse af, dvs. en foreløbig afgørelse – en såkaldt agterskrivelse. Det kan f.eks. være, at personen er udeblevet fra en jobsamtale. I den situation kan kommunen oplyse, at kommunen vil træffe afgørelse om, at der vil blive foretaget fradrag i hjælpen til personen fra den dag, hvor den pågældende skulle være mødt til samtalen og frem til den dag, hvor personen igen kontakter kommunen, med mindre den pågældende har en rimelig grund til udeblivelsen. Kommunen skal samtidig gøre personen bekendt med, at kommunen ikke har oplysninger om, at den pågældende havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Partshøring skal ske, før kommunen træffer afgørelse. Partshøring skal i øvrigt ske på en måde, i en form og med en frist, der stemmer overens med formålet med partshøringen. Kommunen har pligt til at journalisere partshøringsbrevet samt svaret på partshøringen på personens sag.

Partshøring er en garantiforskrift. Manglende iagttagelse af pligten til partshøring medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om fradrag, nedsættelse eller ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at partshøringspligten er opfyldt.

For aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp gælder der særlige regler om partshøring i lov om aktiv socialpolitik - såkaldt udvidet partshøring. Der henvises til afsnit 2.10.

2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det vurderes at være afgørende, at der er en tæt tidsmæssig sammenhæng mellem pligter og sanktioner for, at sanktioner over for en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal have den ønskede adfærdsregulerende effekt. Efter de gældende regler kan der gå lang tid, fra en modtager af hjælp begår en forseelse, til den pågældende bliver pålagt en sanktion. Det fremgår af en evaluering af sanktionsområdet, som Deloitte har foretaget for Beskæftigelsesministeriet i maj 2016, at der i gennemsnit går 34 dage, fra forseelsen sker, til sanktionen udmøntes ved et fradrag i eller nedsættelse eller ophør af den pågældendes hjælp.

Kravet om partshøring forud for en afgørelse om sanktioner indebærer en forlængelse af den samlede sagsbehandlingstid. Med den tid, der medgår til partshøring, kan sanktioner for forseelser i én kalendermåned derfor typisk først effektueres i forbindelse med udbetalingen af hjælp i den efterfølgende kalendermåned.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne finder, at jo hurtigere kommunerne efter en forseelse træffer afgørelse om en sanktion, des lettere er det for borgerne at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed.

Det foreslås derfor, at det kommer til at fremgå af § 35 i lov om aktiv socialpolitik, at kommunerne skal have mulighed for at sende agterskrivelser i form af partshøring og afgørelse i samme brev til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp. Agterskrivelsen udgør den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis personen ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Forslaget betyder i forhold til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp, at kommunen kan foretage partshøring og afgørelse i samme brev, idet kommunen med en agterskrivelse kan meddele personen, hvordan sagen vil blive afgjort (f.eks. nedsættelse eller bortfald af hjælpen), hvis personen ikke inden for en nærmere angiven frist fremkommer med yderligere oplysninger i sagen, samt at agterskrivelsen vil skulle anses som den endelige afgørelse, hvis ikke den pågældende inden fristen kommer med bemærkninger.

Af agterskrivelsen skal det klart og tydeligt fremgå, at der er tale om en partshøring, hvornår der er frist for bemærkninger, og hvilken afgørelse kommunen agter at træffe (f.eks. nedsættelse eller bortfald af hjælpen), hvis ikke vedkommende inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen. Det skal endvidere fremgå, at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

2.9. Vejledningsindsatsen forenkles i forhold til omfang og indhold

2.9.1. Gældende ret

Efter gældende regler i § 35, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter lovens §§ 36-41 betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal ligeledes informere om, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen.

Den skriftlige vejledning skal rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til.

Vejledningen skal efter gældende regler gives, hver gang personen får et tilbud, en henvisning til arbejde, en indkaldelse til samtale m.v. Vejledningen kan f.eks. fremgå af en »Min Plan« eller af kommunens indkaldelse til samtale. Vejledningspligten kan ikke opfyldes ved at gøre det muligt for en borger selv at finde oplysninger, herunder at personerne på en hjemmeside kan klikke sig frem til et underpunkt på hjemmesiden, hvori yderligere oplysninger om personernes situation eventuelt kan findes, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 143-11. Vejledningspligten kan heller ikke opfyldes ved, at kommunen har udfærdiget og trykt en pjece eller lignende, som personerne selv kan hente på kommunen.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 86-14.

Det skal således klart fremgå af kommunens vejledning, at personen vil få en sanktion, hvis personen f.eks. uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra et tilbud, ikke møder til en samtale m.v. Det skal ligeledes fremgå, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen for igen at kunne få hjælp.

Vejledningspligten er en garantiforskrift. Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om fradrag, nedsættelse eller ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

2.9.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Når kommunerne træffer afgørelse om sanktioner, bliver afgørelsen ofte hjemvist eller ændret af Ankestyrelsen, fordi kommunerne ikke har levet op til deres vejledningsforpligtelse. Ankestyrelsens praksisundersøgelser har ligeledes peget på, at kommunerne har svært ved at efterleve vejledningsforpligtelsen.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftaltpartierne er enige om at forenkle tilrettelæggelsen af kommunernes vejledningsindsats både i forhold til indhold og omfang.

Det foreslås derfor, at kommunen

- altid ved den første henvendelse om hjælp skal drøfte og gennemgå vejledningen med en person på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter
- skal sikre sig, at personen har forstået sine rettigheder og pligter
- skal sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen ved første henvendelse, og at vejledningen tillige sendes til personen og
- skal sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år.

Det foreslås endvidere, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er betinget af, at kommunen ved første henvendelse om hjælp vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Kommunen skal desuden

- 1) ved første henvendelse om hjælp drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) ved første henvendelse om hjælp sikre sig, at personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 3) ved første henvendelse om hjælp sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år og
- 5) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det.

Forslaget betyder, at kommunen altid skal vejlede personen om rettigheder og pligter, første gang den pågældende henvender sig til kommunen om hjælp. Kommunen skal således altid ved første henvendelse om hjælp drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så det sikres, at personen har forstået sine rettigheder og pligter.

Kommunen skal vejlede i forhold til alle rettigheder og pligter. Vejledningen skal derfor ikke længere kun rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til, og skal således ikke længere kun målrettes i forhold til, om personen indkaldes til en samtale, et tilbud m.v., hvor vejledningen efter gældende regler har forskelligt indhold.

Kommunen skal samtidig sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen ved første henvendelse, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen.

Kommunen skal herefter sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen mindst hvert halve år afhængigt af personens situation. På denne måde nedsættes vejledningskadenen.

Kommunen skal dokumentere på sagen, hvilken vejledning kommunen har givet til personen, og at vejledningen er udleveret til og gjort tilgængelig for personen, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Den forenkede vejledning skal være lettere for personen at forstå, så personens retssikkerhed sikres. Det foreslås derfor, at der skal udarbejdes en brugervenlig pjece, der – blandt andet ved brug af illustrationer – skal bidrage til at sikre, at personen får den nødvendige vejledning.

Kommunerne skal udlevere pjecen til personen i forbindelse med personens første henvendelse om hjælp.

2.10. Præcisering af regler om udvidet partshøring af aktivitetsparate

2.10.1. Gældende ret

For aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp gælder der særlige regler om personlig kontakt ("udvidet partshøring") forud for sanktionering. Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen kan derfor først træffe afgørelse om at give en aktivitetsparat person en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

At kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat person betyder, at kommunen aktivt skal forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring, eller hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblive. Hvis personen ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med personen om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Bestemmelsen blev indført med kontanthjælpsreformen den 1. januar 2014. Baggrunden for bestemmelsen er, at aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage ydelsen. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke kan reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse, have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde m.v.

Den personlige kontakt kan f.eks. være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder, herunder behandlingssteder.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, og vedkommende har en mentor m.v., vil kontakten eventuelt kunne etableres via mentoren m.v. F.eks. kan kommunen kontakte mentoren med henblik på, at mentoren hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen, eller kommunen kan via mentoren efter omstændighederne få oplysninger til belysning af baggrunden for fraværet eller lignende, der kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges en sanktion i det konkrete tilfælde.

Dermed sikres det, at der skabes klarhed over, om der er omstændigheder, som gør, at personen skal eller ikke skal sanktioneres. Først når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder i forsøget på at skabe kontakt til personen, vil der kunne pålægges en sanktion, hvis kommunen vurderer, at der er grundlag for at give en sanktion.

Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med personen. Kommunen skal dokumentere på sagen hvordan, hvornår og hvor mange gange, kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med personen forud for en afgørelse om sanktion.

Det bemærkes, at kommunerne altid skal foretage en konkret vurdering af, om der er andre rimelige grunde end de i lov om aktiv socialpolitik udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at en person, der er aktivitetsparat, ikke skal have en sanktion, jf. § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik. Det kan f.eks. være på grund af svær

psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden for en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

2.10.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate udgør en barriere for, at kommunerne kan føre en hurtig og konsekvent sanktionspraksis.

Ankestyrelsens praksisundersøgelser viser samtidig, at kommunerne i langt størstedelen af sagerne opnår kontakt til personen, inden kommunen træffer afgørelse, men at kommunerne i den forbindelse ikke altid sørger for at få fyldestgørende oplysninger om personens begrundelse for udeblivelsen eller at dokumentere personens oplysninger i tilstrækkelig grad. Kommunerne laver således mange fejl i sager om den udvidede partshøring af aktivitetsparate, hvilket formentlig skyldes de yderligere processkridt og dokumentationskrav, som er en forudsætning for kunne sanktionere denne gruppe af personer.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at regelsættet for, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger, skal præciseres.

Det er ikke intentionen, at der skal ske en stramning i forhold til kommunernes sanktionering af aktivitetsparate personer, herunder syge og udsatte personer. Det er derimod intentionen, at retssikkerheden for udsatte personer skal styrkes.

Kommunerne vil fortsat have pligt til at vurdere, om en sanktion fremmer rådigheden hos personerne og bringer personerne tættere på arbejdsmarkedet. Forud for sanktionering vil kommunen også som hidtil have pligt til at have udtømt alle muligheder for at komme i personlig kontakt med personerne.

Det er samtidigt vigtigt, at kommunerne har fokus på, hvordan kommunerne bedst kan understøtte aktivitetsparate personernes muligheder for at komme tættere på arbejdsmarkedet eller uddannelse og stille de fornødne foranstaltninger og hjælpemidler til rådighed for aktivitetsparate personer.

Det foreslås, at det i regelsættet præciseres, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med aktivitetsparate personer.

Forslaget betyder, at hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt således også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Hvis personen har en mentor, vil kontakten derfor kunne etableres via mentoren og ellers via familiemedlemmer m.v. Videre kan kommunen via mentoren eller f.eks. familiemedlemmer efter omstændighederne få oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

2.11. Sanktion for manglende underskrift af erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund (Integrationsloven)

2.11.1. Gældende ret

Det følger af § 19, stk. 1, 1. pkt., i integrationsloven, at kommunalbestyrelsen inden 1 måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 2, stk. 2 og 3, i samarbejde med udlændingen skal udarbejde en integrationskontrakt. Udlændingen og kommunalbestyrelsen skal underskrive integrationskontrakten, jf. § 19, stk. 1, 2. pkt. i integrationsloven.

Udlændingen skal ifølge § 19, stk. 1, 3. pkt. i integrationsloven samtidig underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Erklæringen udformes af udlændinge- og integrationsministeren. Bestemmelsen om, at udlændingen skal underskrive erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, finder ikke anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. § 19, stk. 1, 5. pkt.

Hvis udlændingen af fysiske grunde ikke er i stand til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab, men forstår indholdet heraf, må udlændingens accept på anden vis markeres. Hvis udlændingen er handicappet på en sådan måde eller lider af en psykisk sygdom, der bevirker, at den pågældende ikke forstår betydningen af erklæringen, anfører kommunalbestyrelsen dette i integrationskontrakten som begrundelse for den manglende underskrift af erklæringen.

De forhold, der er indeholdt i erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, er blandt andre, at udlændingen erklærer at ville arbejde aktivt for at sikre sin egen og sine herboende børns og ægtefælles/samlevers integration og aktive medborgerskab i det danske samfund. Herunder indgår eksempelvis at overholde dansk lovgivning og respektere danske demokratiske principper samt at anerkende, at det danske sprog og kendskab til det danske samfund er nøglen til en god og aktiv tilværelse i Danmark. Hvad angår opholdsret fremgår det af erklæringen, at underskriveren er klar over, at tidsubegrænset opholdstilladelse som udgangspunkt er betinget af, at pågældende har underskrevet en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016.

Det har i dag ikke ydelsesmæssige konsekvenser, hvis en udlænding undlader at opfylde sin pligt til at underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.

2.11.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund er et vigtigt redskab til at sikre, at udlændinge bakker op om det danske samfunds værdier og udviser vilje til at yde til fællesskabet.

Det foreslås på den baggrund at indføre en éngangssanktion ved manglende underskrivelse af erklæringen, jf. § 19, stk. 1, i integrationsloven. Udgangspunktet er, at erklæringen underskrives inden for den første måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, men sanktionen kan falde på et senere tidspunkt, hvis underskrivelsen ikke er sket inden for en måned.

Målgruppen for en éngangssanktion ved manglende underskrivelse af erklæringen er alene integrationsydelsesmodtagere, som i lighed med personer, der ikke modtager integrationsydelse i medfør af integrationslovens § 19, stk. 1, har pligt til at underskrive erklæringen.

Forslaget betyder, at der sanktioneres på den måde, at kommunen foretager fradrag i integrationsydelsen hos en integrationsydelsesmodtager, der ikke opfylder sin pligt til at underskrive erklæringen.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at sanktionsniveauet fastsættes til henholdsvis 600 kr., 1.200 kr., 1.800 kr. eller 2.100 kr. afhængigt af ydelsesniveauet, hvilket kommer til at svare til niveauet for den sanktion, der efter nærværende forslag til ændring af lov om aktiv socialpolitik f.eks. gives ved afvisning af et jobtilbud. Til forskel fra nævnte sanktion, der gives ved hver afvisning af et jobtilbud, kan der efter forslaget om sanktion ved manglende underskrift af en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund i medfør af integrationsloven alene ske fradrag én gang.

De fire sanktionssatser er knyttet til integrationsydelsens fire satser. Disse udgør, jf. § 22 stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik et månedligt beløb på:

- 1) 2.616 kr. (2019-niveau) for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre.
- 2) 6.072 kr. (2019-niveau) for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og
- 3) 8.498 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag,
- 4) 12.143 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag,

Det foreslås, at engangssanktionen for ikke at overholde pligten til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund fastsættes til:

- 1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre (600 kr. i 2019 niveau).
- 2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre (1.200 kr. i 2019 niveau).
- 3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (1.800 kr. i 2019 niveau).
- 4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (2.100 kr. i 2019-niveau).

Kommunen kan alene give en sanktion efter § 52, stk. 3, i integrationsloven, jf. § 6, nr. 3, i nærværende lovforslag én gang, uanset at udlændingen på et senere tidspunkt på ny skulle afvise en opfordring til at opfylde sin pligt til at underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund er tæt knyttet til integrationskontrakten, og det fremgår af § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016 om udarbejdelse af integrationskontrakt og om integrationsprogrammet efter integrationsloven, at integrationskontrakten skal være indgået inden en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, jf. integrationslovens § 19, stk. 1. Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, at hvis det ikke som følge af den pågældende udlændings personlige forhold vil være hensigtsmæssigt inden for en måned at indgå en integrationskontrakt med nærmere fastlæggelse af indholdet af og målet for et integrationsprogram, kan kontrakten bestå af en konstatering af dette samt en dato for, hvornår integrationsprogrammets indhold forventes at kunne aftales eller fastsættes nærmere.

Erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund skal ifølge § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016 om udarbejdelse af integrationskontrakt og om integrationsprogrammet efter integrationsloven underskrives samtidig med integrationskontrakten, dvs. som udgangspunkt også inden for en måned efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen.

Erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016, skal som udgangspunkt være underskrevet inden for en måned efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen. For så vidt angår den foreslåede sanktion for ikke at opfylde pligten til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, skal kommunen, uanset om erklæringen bliver underskrevet inden for en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, give en sanktion i medfør af § 52, stk. 1. ved manglende opfyldelse af pligten til at underskrive erklæringen.

2.12. Pligt til at politianmelde borgere, som begår socialt bedrageri

2.12.1. Gældende ret

Groft uagtsomt bedrageri er strafbart efter § 12 b lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det fremgår af bestemmelsen, at medmindre højere straf kan idømmes efter anden lovgivning, eksempelvis straffelovens § 289 a, straffes med bøde den, der ved grov uagtsomhed fremkalder, bestyrker eller udnytter en vildfarelse hos myndigheden ved at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller ved at undlade at give oplysninger om forhold, der har betydning for hjælpen, og derved påfører myndigheden et formuetab.

Det betyder, at der kun kan idømmes straf efter bestemmelsen i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvis personer ikke kan idømmes en hårdere straf efter anden lovgivning for den samme forbrydelse.

Kommuner har ikke pligt til at anmelde socialt bedrageri, men hvis der er mistanke herom, bør der ske politianmeldelse. Det er politiet, der vurderer, om der er grundlag for at rejse sigtelse efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller straffeloven.

2.12.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunerne skal forpligtes til at politianmelde personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget forsørgelsesydelse under ophold i udlandet i mere end 14 dage. Det skal gælde uanset, hvor personen har opholdt sig, og uanset omstændighederne for opholdet.

2.13. Ændring af rådighedstilsynet

2.13.1. Gældende ret

Efter den gældende bestemmelse i § 13 d i lov om aktiv socialpolitik fører Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering tilsyn med kommunernes rådighedsadministration i sager om jobparate personer på integrationsydelse og kontanthjælp.

Rådighedstilsynet omfatter sager med negative hændelser, dvs. tilfælde, hvor ydelsesmodtageren ikke har bekræftet sin tilmelding som jobsøgende, er udeblevet fra et tilbud eller en jobsamtale, eller på anden måde har handlet i strid med rådighedsreglerne, så kommunen skal tage stilling til, om hjælpen skal reduceres og/eller ophøre efter reglerne i lovens §§ 36-41.

Tilsynet består i en stikprøvebaseret gennemgang af sager med negative hændelser, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering enten får tilsendt eller får udleveret ved tilsynsbesøg i kommunen. Tilsynssagerne udtrækkes på baggrund af kommunens indberetninger til det fælles datagrundlag af rådighedssanktioner til jobparate ydelsesmodtagere.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering gennemgår kommunens sagsmateriale for at vurdere, om kommunens afgørelser har været i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler i lov om aktiv socialpolitik. Tilsynet omfatter ikke en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, retssikkerhedsloven m.v.

For hver rådighedssag, der er gennemgået i tilsynet, får kommunen en skriftlig tilbagemelding med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vurdering af, om kommunens afgørelse er korrekt eller behæftet med fejl, herunder om der fejlagtigt har været udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion. Styrelsen sender endvidere en afrapportering med det samlede resultat af tilsynet til kommunen, og afrapporteringen skal efter § 13 d, stk. 5, behandles på et møde i kommunalbestyrelsen.

2.13.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det eksisterende kommunale rådighedstilsyn blev indført i 2004, hvor der i forhold til nutidens standarder var meget begrænsede muligheder for at udnytte registeroplysninger i de kommunale og statslige it-systemer tilsynsmæssigt.

Med de senere års tekniske udvikling er tilsynet med manuel enkeltsagsgennemgang baseret på stikprøver dog efterhånden blevet utidssvarende, hvilket bl.a. blev påpeget i trepartsaftalen om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser fra august 2016. I aftalen var der enighed mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om, at der er behov for et tilsyn, der omfatter alle jobparate ledige, og hvor der er bedre mulighed for at følge op på u hensigtsmæssig søgeadfærd eller sanktionspraksis på a-kasse- eller kommuneniveau. Det blev i den forbindelse aftalt, at:

”STAR’s tilsyn med a-kasserne og kommunernes administration af rådighedsreglerne skal moderniseres. Det vil bl.a. ske ved hjælp af nøgletal på tværs af a-kasser og kommuner, som gør brug af registerdata baseret på de lediges registrering i JobLoggen samt a-kasserne og kommunernes nuværende indberetninger. STAR lægger nøgletallene på jobindsats.dk, overvåger tallene og går i dialog med a-kasser og kommuner med mindre gode nøgletal. Udviklingen og anvendelsen af nøgletallene drøftes med Tilsynsrådet. Dermed ophører det nuværende stikprøvebaserede rådighedstilsyn, men STAR bevarer muligheden for i særlige tilfælde at kunne gennemføre stikprøvebaseret tilsyn. Moderniseringen skal sikre et mere effektivt rådighedstilsyn og tilvejebringe øget viden om jobsøgningen i den enkelte a-kasse og i det enkelte jobcenter samt om deltagelsen i den aktive beskæftigelsesindsats, herunder sanktionspraksis. STAR vil beholde muligheden for enkeltsagsgennemgang.”

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har efterfølgende omlagt sit rådighedstilsyn på a-kasseområdet, så tilsynet i dag er baseret på en benchmarking af jobsøgningen blandt samtlige ledige a-kassemedlemmer. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har endvidere i samarbejde med KL udviklet en tilsvarende benchmarking af søgeadfærden for alle jobparate kontanthjælpsmodtagere på tværs af

kommuner ved brug af 3 smiley-kategorier. Den offentligt tilgængelige måling giver mulighed for løbende at følge op på uhensigtsmæssig søgeadfærd samt at sammenligne jobsøgningen på tværs af kommuner.

Det er efter § 21 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. Beskæftigelsesministeriets opgave at overvåge og analysere udviklingen på arbejdsmarkedet samt overvåge og følge op på beskæftigelsesindsatsen i jobcentrene. Det fremgår endvidere af lovens § 42, nr. 4, at oplysningerne, som indberettes til det fælles it-baserede datagrundlag og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus, kan anvendes til statistisk opfølgning på beskæftigelsesindsatsen.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, og databeskyttelseslovens § 5, stk. 1, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål.

På den baggrund vurderer Beskæftigelsesministeriet, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske opfølgning med benchmarking af søgeadfærden blandt ydelsesmodtagere i de enkelte kommuner kan foretages inden for rammerne af den gældende lovgivning, hvorimod der ikke er hjemmel til, at styrelsen kan anvende de indberettede oplysninger om enkeltpersoners søgeadfærd til at føre tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger.

Derfor foreslås det at gennemføre trepartsaftalens element om omlægning af det kommunale rådighedstilsyn. Dette gennemføres ved en ændring af § 13 d i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter tilsynet føres på grundlag af nøgletal om samtlige jobparate integrationsydelses- og kontanthjælpsmodtageres registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner. Benchmarkingens resultater vil blive anvendt i dialogen med de enkelte kommuner.

Det foreslås, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering som opfølgning på benchmarkingens resultater indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen kan herunder anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

I overensstemmelse med intentionen om, at det eksisterende manuelle stikprøvetilsyn skal ophøre, foreslås, at reglerne herom i § 13 d ændres, således at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kun i særlige tilfælde vil skulle indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet eller får udleveret sager til gennemsyn ved besøg i den enkelte kommune. Muligheden for kontrol af enkeltsager vil f.eks. kunne være relevant, hvis resultaterne af benchmarkingen og den opfølgende dialog med kommunen giver formodning om, at kommunens administration ikke er i overensstemmelse med rådigheds- og sanktionsreglerne.

Ved den særlige stikprøvekontrol af enkeltsager skal Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vurdere, om de gennemgåede afgørelser er i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion. Dette er helt tilsvarende den hidtidige tilsynsordning.

Kontrollen af enkeltsager vil endvidere i lighed med den hidtidige ordning alene omfatte kommunernes rådighedsvurderinger og vil således ikke omfatte en vurdering af, om kommunerne har overholdt de

forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, retssikkerhedsloven m.v. I det omfang en konkret sag, der bliver udtaget til stikprøvekontrol, har været, er eller kommer under behandling i Ankestyrelsen, vil sagen ikke blive behandlet i kontrollen.

Sigtet med den særlige kontrol vil efter forslaget først og fremmest være fremadrettet, og resultaterne skal anvendes til at sikre, at der fremover rettes op på eventuelle fejl i administrationen.

2.14. Generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder

2.14.1. Gældende ret

Efter de gældende regler er der ikke hjemmel til, at Ankestyrelsen kan foretage generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder. Ankestyrelsen har således efter de gældende regler ikke mulighed for at vurdere de sager, som Udbetaling Danmark behandler, som ikke bliver påklaget, eller hvor Udbetaling Danmark giver borgeren medhold i klagen, og afgørelsen derfor ikke bliver videresendt til Ankestyrelsen.

2.14.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ankestyrelsen er klageinstans for Udbetaling Danmarks afgørelser. Som led i tilsynet med Udbetaling Danmark udarbejder Ankestyrelsen én gang årligt en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året, jf. § 19, stk. 4, i lov om Udbetaling Danmark. Ankestyrelsens årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark giver et billede af Udbetaling Danmarks sager, som bliver påklaget, og som efter Udbetaling Danmarks genvurdering bliver sendt videre til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har på baggrund af de sager, som sendes til Ankestyrelsen i forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen, set en række tendenser i Udbetaling Danmarks sagsbehandling, som kunne være relevante at få belyst nærmere ved en generel undersøgelse af Udbetaling Danmarks praksis. Det gælder også problemstillinger, som ikke har karakter af egentlige afgørelser, og som derfor ikke påklages af borgeren. Det kan f.eks. være manglende overholdelse af frister for genvurderingen af klagesager m.v.

Det er imidlertid efter gældende regler ikke muligt at undersøge udvalgte områder af praksis yderligere, og tilsynet kan derfor have svært ved at vurdere og få af- eller bekræftet, om der på et sagsområde er tale om systematiske fejl, som Udbetaling Danmarks bestyrelse bør gøre opmærksom på som led i beskæftigelsesministerens tilsyn.

Af hensyn til borgernes retssikkerhed er det vigtigt, at der træffes korrekte afgørelser i første instans i Udbetaling Danmark. En vej til at opnå dette vil være ved at skabe mulighed for at beskæftigelsesministeren som led i sit tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse, kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder.

Det foreslås, at Ankestyrelsen skal kunne gennemføre generelle undersøgelser af praksis og sagsbehandling på Udbetaling Danmarks sagsområder. Forslaget svarer i det væsentligste til hjemlen i lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der giver Ankestyrelsen adgang til at foretage undersøgelser af institutionen Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Forslaget betyder, at der sker en øget harmonisering af beskæftigelsesministerens tilsyn med Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse foreslås fastlagt ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen, ligesom det er tilfældet for undersøgelser vedrørende

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Derudover foreslås det, at der tilvejebringes hjemmel til, at Ankestyrelsen får mulighed for at indhente de sager og andre oplysninger fra Udbetaling Danmark, som er nødvendige for, at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelserne.

Forslaget vil udgøre et væsentligt led i tilsynet med Udbetaling Danmarks bestyrelse og medvirke til at sikre tilstrækkelig kvalitet og høj retssikkerhed for borgerne, idet beskæftigelsesministerens muligheder for at føre tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse vil blive forbedret.

2.15. Rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb

2.15.1. Gældende ret

Det fremgår af gældende regler i § 69, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at lovens § 13, stk. 7, om rimelige grunde til at personer ikke skal opfylde rådighedsforpligtelsen og lovens § 13, stk. 8, om, at kommunen skal foretage en vurdering af, om der foreligger andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb. Det fremgår endvidere af gældende regler i lovens § 69 k, stk. 4, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, ligeledes er omfattet af lovens § 13, stk. 7, og 8.

For modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb fremgår det af gældende lov i § 69 a, stk. 3,, at reglerne om fradrag, nedsættelse eller ophør af kontanthjælp m.v. i lovens § 35, stk. 2, 3 og 7, finder tilsvarende anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter lovens § 69. Det fremgår af gældende regler i lovens § 69 b, stk. 2, at reglerne om fradrag i kontanthjælp m.v. i lovens § 36, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Ifølge § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik sker fradrag, nedsættelse eller ophør med virkning fra og med den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af ydelsen uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

Opgørelsen af omfanget af udeblivelser fra tilbud efter forslaget til § 69 b i lov om aktiv socialpolitik kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøringen foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Fradrag for udeblivelser fra samtaler, tilbud, rådighedsvurdering m.v. sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet, jf. § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse og beregnes på grundlag af en 5-dages-uge. Ydelsen pr. måned $\times 12/260$, dvs. ydelsen pr. år divideret med det gennemsnitlige antal arbejdsdage pr. år.

Fradraget sker pr. dag med udeblivelse uanset omfanget af udeblivelsen. Hvis den månedlige ydelse er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel.

Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter § 35, stk. 3, jf. § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik.

§ 36, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse for fradrag i ressourceforløbsydelse under ressourceforløb. Det medfører, at der foretages fradrag i ydelsen for den eller

de dage, hvor personen helt eller delvis er udeblevet uden rimelig grund. Hvis personen f.eks. er udeblevet uden rimelig grund fra et tilbud i sammenlagt 6 dage, foretager kommunen et fradrag på 6 x dagsatsen i ydelsen.

Eksempel 1

En person, der har et tilbud på 20 timer fordelt på 4 dage af 5 timer, udebliver uden rimelig grund en dag. Personen får et fradrag i ydelsen for en hel dag (dagsats).

Eksempel 2

En person, der har et tilbud på 35 timer fordelt på 5 dage af 7 timer, udebliver uden rimelig grund 1 time 3 gange på en uge. Personen får et fradrag i hjælpen for tre hele dage.

Det fremgår af gældende regler i lovens § 69 f, stk. 1-3, at reglerne om nedsættelse af kontanthjælpen m.v. som følge af uberettiget modtagelse af hjælp i lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter lovens § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5. Reglerne om tilbagebetaling af kontanthjælp m.v. som følge af uberettiget modtagelse af hjælp i lovens § 43, stk. 1 og 2 og 4-6, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter lovens § 68, stk. 2, nr. 3 og 4. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller lovens § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.1.1.

For modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb fremgår det af gældende regler i lovens § 69 l, stk. 3, at lovens § 35, stk. 2, 3 og 7, finder anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter lovens § 69 k. Det fremgår af gældende regler i lovens § 69 m, stk. 2, at reglerne i lovens § 36, stk. 2 og 3, finder anvendelse, når en person uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter stk. 1.

Ifølge § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik sker fradrag, nedsættelse eller ophør med virkning fra og med den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af ydelsen uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

Opgørelsen af omfanget af udeblivelser fra tilbud efter forslaget til § 69 m i lov om aktiv socialpolitik kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøringen foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Fradrag for udeblivelser fra samtaler, tilbud, rådighedsvurdering m.v. sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet, jf. § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse og beregnes på grundlag af en 5-dages-uge. Ydelsen pr. måned $\times 12/260$, dvs. ydelsen pr. år divideret med det gennemsnitlige antal arbejdsdage pr. år.

Fradraget sker pr. dag med udeblivelse uanset omfanget af udeblivelsen. Hvis den månedlige ydelse er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel.

Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter § 35, stk. 3, jf. § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik.

§ 36, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse for fradrag i ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb. Det medfører, at der foretages fradrag i ydelsen for den eller de dage, hvor personen helt eller delvis er udeblevet uden rimelig grund. Hvis personen f.eks. er udeblevet uden rimelig grund fra et tilbud i sammenlagt 6 dage, foretager kommunen et fradrag på 6 x dagsatsen i ydelsen.

Eksempel 1

En person, der har et tilbud på 20 timer fordelt på 4 dage af 5 timer, udebliver uden rimelig grund en dag. Personen får et fradrag i ydelsen for en hel dag (dagsats).

Eksempel 2

En person, der har et tilbud på 35 timer fordelt på 5 dage af 7 timer, udebliver uden rimelig grund 1 time 3 gange på en uge. Personen får et fradrag i hjælpen for tre hele dage.

Endvidere fremgår det af gældende regler i lovens § 69 q, at lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter lovens § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2. Lovens § 43, stk. 1, 2 og 4-6, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter lovens § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller lovens § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.1.1.

2.15.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår ikke af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og i jobafklaringsforløb skal omfattes af de aftalte ændringer i rådigheds- sanktionsreglerne for modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Dette er ikke hensigtsmæssigt, idet der henvises til de gældende regler i § 13, stk. 7 og 8, om rimelige grunde, § 35, stk. 2, 3 og 7, om opgørelse af udeblivelse fra tilbud og beregning af dagsatsen på periodesanktioner, § 36, stk. 2 og 3, vedrørende størrelsen på sanktioner samt §§ 42 og 43 vedrørende sanktioner for uberettiget og mod bedre vidende at have modtaget hjælp under ophold i udlandet eller uoplyst arbejde.

Det foreslås, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde afskaffes for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle tage højde de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde ved udeblivelse fra tilbud m.v., men kommunen skal udover de eksisterende opregnede rimelige grunde, kunne lægge andre forhold til grund, f.eks. begravelse hos nærtstående m.v.

Forslaget betyder, at der skabes parallelitet til de tilsvarende regler om rimelige grunde, der foreslås for modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Det foreslås således, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde ligeledes afskaffes for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde.

Det foreslås, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, fortsat skal være omfattet af de nugældende sanktionsbestemmelser for disse målgrupper. Som følge heraf foreslås det, at bestemmelserne om sanktionering af modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb nyaffattes i loven, da der ikke længere blot kan henvises til de bestemmelser, der omfatter modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, og den gældende retsstilling for personerne bibeholdes.

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.3.

2.16. Rådighedsreglerne for modtagere af ledighedsydelse

2.16.1. Gældende ret

Det fremgår af gældende lovs § 75, stk. 3 og 4, § 77, stk. 1, og § 77 a, stk. 1-4, at reglerne i lovens § 13, stk. 7, om rimelige grunde til, at personen ikke skal opfylde rådighedsforpligtelsen, og lovens § 13, stk. 8, om, at kommunen har pligt til at vurdere, om der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ledighedsydelse.

2.16.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår ikke af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at modtagere af ledighedsydelse skal omfattes af de aftalte ændringer i rådighedsreglerne for modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da der i reglerne om sanktioner for ledighedsydelsesmodtagere henvises til reglerne i lovens § 13, stk. 7 og 8.

Det foreslås, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde afskaffes for modtagere af ledighedsydelse, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde i forhold til udeblivelse fra tilbud m.v., idet kommunen vil kunne lægge andre forhold til grund, f.eks. begravelse hos nærtstående m.v.

Forslaget betyder, at der skabes parallelitet til de tilsvarende regler om rimelige grunde, der foreslås for modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp.

Det foreslås således, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde for modtagere af ledighedsydelse afskaffes, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil

kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til afsnit 2.3.

2.17. Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp

2.17.1. Gældende ret

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter retssikkerhedsloven) fastlægger, hvilken kommune, der har pligt til at yde hjælp. Retssikkerhedslovens hovedregel er, at det er opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Det er således opholdskommunen, der er handlekommune. Opholdskommunen er den kommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Det følger af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1249 af 13. november 2017 om retssikkerhed og administration på det sociale område, at reglerne i retssikkerhedsloven gælder, når kommunerne behandler og afgør sager efter lov om aktiv socialpolitik, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 5. Det er således den kommune, hvor personen bor eller sædvanligvis opholder sig, der har pligten til at sørge for, at den enkelte eller familien får hjælp efter lov om aktiv socialpolitik.

Efter den gældende regel i § 85, stk. 1 i lov om aktiv socialpolitik, kan en kommune yde hjælp til dækning af udgifter ved flytning, hvis flytningen til en ny bolig forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold.

§ 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, er en bestemmelse, som vedrører muligheden for at få hjælp til en flytning, der er begrundet i bolig- eller erhvervmæssige forhold. Muligheden for at yde hjælp til flytning, der alene er begrundet i bolig- eller erhvervmæssige forhold, kan således kun ydes efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Det er ikke enhver forbedring af boligforholdene, som er en boligmæssig forbedring i lovens forstand. Det må tillige kræves, at dispositionen er rimelig set i forhold til ansøgerens samlede situation, herunder den pågældendes mulighed for selv at afholde den fremtidige husleje. For at dispositionen er rimelig, må det kræves, at den ansøgte bolig er passende i forhold til ansøgers behov. Det er en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om der er tale om en passende bolig. En forbedring af erhvervsforholdene forudsætter, at ansøgeren er sikret arbejde, og at arbejdet er mere end blot midlertidigt.

Efter gældende ret er det således den kommune, som ansøgeren eller familien flytter fra, der kan yde hjælp til dækning af udgifter ved flytning efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, da det efter § 9, stk. 1, i retssikkerhedsloven er opholdskommunen, der yder hjælp. Opholdskommunen er den kommune, hvor ansøgeren har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig på tidspunktet for ansøgningen om hjælp, se ovenfor.

2.17.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at det fremadrettet skal være den kommune, som ansøgeren eller familien flytter til, der skal træffe afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, så fraflytningskommunen ikke har mulighed for økonomisk at tilskynde personer på

overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune. Således skal det fremadrettet være den kommune, der vil blive ansøgerens opholdskommune efter flytningen, der skal træffe sådanne afgørelser.

Det foreslås derfor at retssikkerhedslovens § 9, ændres således, at det bliver den kommune, hvori boligen ligger, der har pligt til at træffe afgørelse om flyttehjælp, hvis en person søger om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Den foreslåede bestemmelse vil udgøre en undtagelse til hovedreglen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, hvorefter det vil være den kommune, hvor boligen ligger, der får pligt til at træffe afgørelse om hjælp til flytning efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

2.18. Hjælp til flytning (Integrationsloven)

2.18.1. Gældende ret

Det fremgår af § 39 i integrationsloven, at kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til flytning for at forbedre bolig- eller erhvervsforhold herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til udlændingens eller dennes families økonomiske formåen, til en bolig med en lavere boligafgift for en udlænding og dennes familie. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken den pågældende eller dennes ægtefælle har økonomiske muligheder for at betale udgiften.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til § 85 i lov om aktiv socialpolitik. Dog er det i integrationslovens § 39, stk. 2, præciseret, at hjælpen ydes af den kommune, ansøgeren fraflytter.

Det fremgår af integrationslovens § 39, stk. 3, at flytter udlændingen til en anden kommune, kan flyttehjælp kun ydes, såfremt kommunalbestyrelsen i denne kommune har godkendt at overtage ansvaret for integrationsprogrammet.

Det fremgår af integrationslovens § 34, stk. 4, at hvis flytningen sker til udlandet, kan flyttehjælpen kun ydes, såfremt den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

2.18.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at de tilsvarende flytteregler i § 85 i lov om aktiv socialpolitik ændres med henblik på at stoppe social eksport via reglen om flyttehjælp. Dermed skal det fremadrettet være modtagerkommunen, der administrerer reglerne om flyttehjælp, så opholdskommunen ikke har mulighed for økonomisk at tilskynde borgere på overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune.

Det foreslås, at integrationslovens § 39, stk. 2 ændres, så flyttehjælpen ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som ansøgeren flytter til.

Tilflytningskommunen skal i medfør af integrationslovens § 39, stk. 3, fortsat godkende at overtage ansvaret for integrationsprogrammet, men skal efter forslaget yderligere afholde udgifterne til flytningen.

For så vidt angår flytning til udlandet, jf. integrationsloven § 39, stk. 4, bibeholdes adgangen for fraflytterkommunen til at yde hjælp til flytning. Det er fortsat en betingelse, at den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

2.19. Benchmarking og monitorering af kommunernes og Udbetaling Danmarks registerbaserede kontrolresultater i Den Fælles Dataenhed

2.19.1 Gældende ret

Der findes ikke regler eller bemyndigelsesbestemmelser i lov om Udbetaling Danmark om sammenligning og monitorering af kommunernes kontrolresultater som følge af brugen af registersamkøringer fra Den Fælles Dataenhed i Udbetaling Danmark.

2.19.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger, at aftalepartierne er enige om at etablere en model til benchmarking og monitorering af kommunernes brug af dataenhedens leverancer og kontrolresultater, der løbende vil blive udstillet for kommunerne.

Initiativet skal optimere kommunernes kontrolindsats med sociale ydelser ved at understøtte øget kommunal videndeling, læring og ledelsesfokus på baggrund af Udbetaling Danmarks registerbaserede udsøgning af risikosager, hvor der er en formodning om snyd med overførselsindkomster. Initiativet bygger videre på økonomaftalen for 2019 mellem regeringen og KL.

Der foreslås på den baggrund fastsat en bemyndigelsesbestemmelse, der giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om dette, herunder om offentliggørelse af kommunernes kontrolresultater og brug af Den Fælles Dataenheds leverancer. Det foreslås, at Udbetaling Danmarks kontrolresultater også vil kunne offentliggøres. Derudover foreslås det, at der kan fastsættes nærmere regler om, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering skal drive og udvikle benchmarking- og monitoreringsværktøjet.

2.20. Forholdet til Databeskyttelsesforordningen.

2.19.1. Gældende ret

Den 25. maj 2018 trådte Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) i kraft.

I forbindelse med indførelsen af databeskyttelsesforordningen samt databeskyttelsesloven blev det vurderet, at reglerne i lov om aktiv socialpolitik om indhentning, registrering og videregivelse af oplysninger lå inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e samt artikel 9, stk. 2, litra a, f og g. Lov om aktiv social politik forudsætter endvidere, at der behandles personoplysninger for at intentionerne bag loven i praksis kan gennemføres, uden at loven i sig selv regulerer behandling af personoplysninger.

Databeskyttelsesforordningen finder efter forordningens artikel 2, stk. 1, anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Ved behandling forstås enhver aktivitet eller række af aktiviteter – med eller uden brug af automatisk behandling – som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse, jf. artikel 4, nr. 2.

De grundlæggende principper for behandling af personoplysninger fremgår af forordningens artikel 5, stk. 1, og gælder for alle behandlinger af personoplysninger omfattet af forordningen. Bestemmelsen fastsætter bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«), at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse

formål (»formålsbegrænsning«), og at personoplysninger behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger (»integritet og fortrolighed«).

Behandlingsgrundlaget for almindelige personoplysninger fremgår af forordningens artikel 6. Der kan blandt andet ske behandling af almindelige oplysninger, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra c, eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter forordningens artikel 6, stk. 3, skal grundlaget for behandlingen i henhold til stk. 1, litra c og e, fremgå af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i forordningen, blandt andet de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder og behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer, herunder foranstaltninger til sikring af lovlig og rimelig behandling såsom i andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapitel IX. EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime mål, der forfølges. Efter forordningen er det således muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

Efter databeskyttelseslovens § 6, stk. 1, må behandling af personoplysninger finde sted, hvis mindst en af betingelserne i forordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. En behandling vil eksempelvis være lovlig efter forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål. En behandling vil endvidere eksempelvis være lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, eller behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige kan forfølge en legitim interesse, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra f.

For så vidt angår personnumre er det fastsat i forordningens artikel 87, at medlemsstaterne nærmere kan fastsætte de specifikke betingelser for behandling af et nationalt identifikationsnummer. Efter databeskyttelseslovens § 11, kan offentlige myndigheder behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer.

Forordningens artikel 13 og 14 indeholder regler om oplysningspligt for den dataansvarlige.

Det fremgår af forordningens artikel 13, stk. 1, at den dataansvarlige, ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede, på tidspunktet for denne indsamling skal give den registrerede de oplysninger, der følger af bestemmelsens litra a-f. Den registrerede skal bl.a. have besked om, hvem der er dataansvarlig, om formålet med behandlingen, om eventuelle modtagere af oplysningerne m.v. Oplistingen i bestemmelsen er udtømmende. Derudover følger det af artikel 13, stk. 2, at den dataansvarlige skal give den registrerede en række yderligere oplysninger for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling, herunder oplysning om indsigtret og klageret m.v.

Artikel 14 indeholder en tilsvarende oplysningspligt, hvis personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede. Artikel 14, stk. 1 og 2, er i hovedparten identisk med, hvad der følger af artikel 13, stk. 1 og 2, men indeholder derudover krav om, at der skal gives oplysning om de berørte kategorier af

personoplysninger, jf. artikel 14, stk. 1, og hvilken kilde personoplysningerne hidrører fra, jf. artikel 14, stk. 2.

Opdelingen i forordningen med en stk. 1, med oplysninger, der altid skal meddeles den registrerede, og en stk. 2, med oplysninger, der er nødvendige for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling, betyder, at den dataansvarlige i medfør af artikel 13, stk. 2, og artikel 14, stk. 2, skal foretage en konkret vurdering af, om der skal gives den registrerede yderligere oplysninger, end hvad der allerede kræves af henholdsvis artikel 13, stk. 1, og artikel 14, stk. 1.

Det følger af forordningens artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, om oplysningspligt, at hvis den dataansvarlige agter at viderebehandle personoplysningerne til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet, giver den dataansvarlige, forud for denne viderebehandling, den registrerede oplysninger om dette andet formål og andre relevante yderligere oplysninger, jf. henholdsvis artikel 13, stk. 2, og artikel 14, stk. 2.

Efter artikel 14, stk. 5, litra c, finder artikel 14, stk. 1-4, ikke anvendelse, hvis en indsamling eller videregivelse er udtrykkelig fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

Den generelle sletteret følger af artikel 5, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 39, at for at sikre, at personoplysninger ikke opbevares i længere tid end nødvendigt, bør den dataansvarlige indføre tidsfrister for sletning eller periodisk gennemgang.

2.20.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I forbindelse med indførelsen af databeskyttelsesforordningen samt databeskyttelsesloven blev det vurderet, at reglerne i lov om aktiv socialpolitik om indhentning, registrering og videregivelse af oplysninger lå inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e samt artikel 9, stk. 2, litra a, f og g. Lov om aktiv social politik forudsætter endvidere, at der behandles personoplysninger for, at intentionerne bag loven i praksis kan gennemføres, uden at loven i sig selv regulerer behandling af personoplysninger.

Efter de gældende regler skal jobparate og åbenlyst uddannelsesparate modtagere af hjælp registrere deres jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet og kommunerne anvender disse data i forbindelse med vurdering af, om ydelsesmodtager har været aktivt jobsøgende. Disse regler videreføres med forslaget til § 1, nr. 4, 5 og 12.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde, jf. forslaget til § 1, nr. 9.

Oplysningerne fra f.eks. mentor skal indgå i kommunernes vurdering af, om personen har en rimelig grund til ikke at have opfyldt sin rådighedsforpligtelse. Det kan f.eks. være på grund af sygdom eller misbrug.

Adgangen til oplysningerne kan ske til brug i en aktuel sag, hvor jobcentre og ydelseskontorer har behov for at indhente oplysninger om en persons jobsøgningsaktiviteter i jobloggen, og dels til brug for sagsbehandling i forbindelse med partshøring og afgørelser, når en person ikke har overholdt sin pligt til at stå til rådighed, jf. lov om aktiv socialpolitik §§ 36-40 a.

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at de foreslåede bestemmelser opfylder kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, og at der med forslaget består et behandlingsgrundlag, jf. artikel 6, stk. 1, litra c og e.

Endelig fremgår det af forordningens artikel 9, stk. 2, litra f, at behandling af oplysninger om helbred kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Det er Beskæftigelsesministeriet vurdering, at de foreslåede bestemmelser i § 1, nr. 4, 5, 9 og 12 opfylder kravene i databeskyttelsesforordningen til behandling af personoplysninger.

Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen.

Det foreslås i § 1, nr. 6, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fremadrettet skal føre sit tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Det er således intentionen, at styrelsen skal sammenstille oplysninger fra jobloggen om de enkelte lediges jobsøgningsaktiviteter med de gældende krav til jobsøgning og kommunernes oplysninger om sanktionering.

Beskæftigelsesministeren har i medfør af § 32 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. etableret et fælles it-baseret datagrundlag i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for administrationen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge, lov om aktiv socialpolitik og den øvrige arbejdsmarkedslovgivning samt til brug for kontrol og til statistisk opfølgning på beskæftigelsesindsatsen.

Det er desuden fastsat i § 36 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., at oplysninger, som er registreret på Jobnet og andre selvbetjeningsløsninger, herunder tilmelding, cv-oplysninger for personer, der efter § 23, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. forslaget til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LF xx af) har pligt til at indlægge et cv i Jobnet, joblog, fraværperioder, bekræftelse af jobsøgning, afklaring og andre oplysninger til brug for sagsbehandling i kommunerne og arbejdsløshedskasserne vedrørende beskæftigelsesindsatsen, indgår i det fælles it-baserede datagrundlag.

Det følger endvidere af § 45, nr. 1, i lov om organisering af beskæftigelsesindsatsen m.v., at der kan udveksles oplysninger mellem relevante offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, arbejdsløshedskasser, ATP og Udbetaling Danmark, herunder oplysninger om relevante uddannelsesmæssige og social- og sundhedsrettede aktiviteter og indsatser, udskrivelse fra sundhedsvæsenet, frihedsberøvelse, unddragelse fra frihedsberøvelse og løsladelse fra afsoningsinstitution, der er nødvendige til brug for varetagelse af beskæftigelsesindsatsen efter lovgivningen,

På den baggrund er det Beskæftigelsesministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse til § 1, nr. 6, sammenholdt med § 32, § 36 og § 45, nr. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., opfylder kravene til et klart og utvetydigt retsgrundlag, og at behandlingen af oplysninger i forbindelse med det kommunale rådighedstilsyn ligger inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, c og e, idet behandlingen er nødvendig for at fastlægge en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, og at behandlingen er nødvendig af hensyn til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings udførelse af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som styrelsen er pålagt.

Samkøringen skal overholde databeskyttelsesforordningens artikel 5, hvorefter indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning). Der må herudover kun indhentes og videregives oplysninger, der er tilstrækkelige, relevante og begrænset til hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Udmøntningen af forslaget § 1, nr. 6, og kommunens administration af § 1, nr. 4, 5, 9 og 12, vil skulle ske inden for disse rammer.

Kommunerne skal endvidere leve op til kravene i forordningens artikel 13 og 14 om oplysningspligt.

Det vurderes, at det kommunale rådighedstilsyn, jf. forslaget til § 1, nr. 6, er omfattet af forordningens artikel 14, stk. 5, om, at artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, hvis en indsamling eller videregivelse er udtrykkelig fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

Beskæftigelsesministeriet vil høre Datatilsynet i det omfang, der vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform, jf. databeskyttelseslovens § 28.

3. Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindredgifter på 5,6 mio. i 2019 og 6,3 mio. kr. årligt i 2020-2022, jf. nedenstående tabel 1. Heraf vil staten samlet set have mindredgifter på 0,9 mio. kr. i 2019 og merudgifter på 2,9 mio. kr. årligt i 2020-2022, og kommunerne vil samlet set have mindredgifter på 4,7 mio. kr. i 2019 og 9,2 mio. kr. årligt i 2020-2022.

I nedenstående tabel fremgår de samlede økonomiske konsekvenser fordelt på stat og kommuner.

Tabel 1. Samlede økonomiske konsekvenser

Mio. kr. 2019 pl	2019	2020	2021	2022
Stat	-0,9	2,9	2,9	2,9
Drifts- og it-udgifter	0,7	6,2	6,2	6,2
Forsørgelsesudgifter	-1,6	-3,3	-3,3	-3,3
Kommune	-4,7	-9,2	-9,2	-9,2
Heraf budgetgaranti	-4,3	-8,4	-8,4	-8,4
Heraf øvrige indkomstoverførsler	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
I alt (før skat og tilbageløb)	-5,6	-6,3	-6,3	-6,3
I alt (efter skat og tilbageløb)	-2,4	-0,2	-0,2	-0,2

Fuldt indfaset i 2023 forventes lovforslaget at medføre mindredgifter på 11,5 mio. kr. før skat og tilbageløb, svarende til mindredgifter på 5,4 mio. kr. efter skat og tilbageløb. Dog vil der være IT-udgifter på 0,1 mio. kr. i 2023-2024, jf. afsnit 3.3.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser i kommuner og regioner. I staten forventes øgede udgifter til administration som følge af, at der skal oprettes en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samt at styrelsen skal opsøge og vejlede kommuner, der har vedvarende problemer på sanktionsområdet m.v.

De økonomiske konsekvenser for kommunerne af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter. Forslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

I det følgende gennemgås de økonomiske konsekvenser af de enkelte delforslag. For forslag, der har statslige it-økonomiske konsekvenser beskrives de samlet, jf. 3.3 Statslige it-udgifter. Det gør sig ligeledes gældende for forslag, der har statslige driftsøkonomiske konsekvenser, jf. 3.4. Statslige driftsudgifter.

3.1. Færre sanktionssatser

Forslaget i afsnit 2.4. om færre sanktionssatser medfører, at de nuværende 80 beregnede dagssatser erstattes med fire faste sanktionssatser på henholdsvis 200, 400, 600 og 700 kr. Ændringen i sanktionssatserne betyder, at der i gennemsnit vil ske en forhøjelse af dagssanktionen for alle målgrupper, hvilket medfører mindredgifter til kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse, jf. tabel 2.

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser af færre sanktionssatser

Mio. kr. 2019 pl	2019	2020	2021	2022
Stat	-1,2	-2,5	-2,5	-2,5
Kontanthjælp	-0,3	-0,6	-0,6	-0,6
Uddannelseshjælp	-0,7	-1,3	-1,3	-1,3
Integrationsydelse for øvrige	-0,2	-0,6	-0,6	-0,6
Kommune	-4,3	-8,4	-8,4	-8,4
Heraf budgetgaranti	-4,3	-8,4	-8,4	-8,4
I alt (før skat og tilbageløb)	-5,5	-10,9	-10,9	-10,9

3.2. Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

Det foreslås i afsnit 2.7 at ændre boligstøttereglerne, så personer, der får nedsat deres ydelse som følge af en sanktion, ikke kan blive kompenseret herfor ved at modtage en højere boligstøtte. Ændringen forventes at medføre mindredgifter til boligsikring, jf. tabel 3.

Tabel 3. Økonomiske konsekvenser af en ændring i boligstøttereglerne

Mio. kr. 2019 pl	2019	2020	2021	2022
Stat	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Boligsikring	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Kommune	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Heraf øvrige indkomstoverførsler	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
I alt (før skat og tilbageløb)	-0,8	-1,6	-1,6	-1,6

3.3. Statslige IT-udgifter

Forslag 2.2. om krav om jobsøgning og frist for at joblogge samt forslag 2.3. om, at rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud, forudsætter afholdelse af statslige IT-udgifter, jf. tabel 4. Udgifterne vedrører tilpasning af IT-systemer i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Der er yderligere IT-udgifter på 0,1 mio. kr. årligt i 2023-2024.

Tabel 4: Statslige IT-udgifter

Mio. kr. 2019 pl	2019	2020	2021	2022
Stat	0,2	0,2	0,2	0,2
Krav om jobsøgning og frist for at joblogge	0,1	0,1	0,1	0,1
Rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommune	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt (før skat og tilbageløb)	0,2	0,2	0,2	0,2

Der er foretaget afrundinger

3.4. Statslige driftsudgifter

Det indgår i ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at der skal foretages en opfølgning på sanktionsaftalens virkninger ved at gennemføre

fokusrevisioner på udvalgte indsatsområder, som Beskæftigelsesministeriet udvælger på baggrund af en nærmere vurdering af ordningernes risiko, væsentlighed og kompleksitet. Der er afsat 4 mio. kr. årligt i 2020-2022 til at gennemføre to årlige fokusrevisioner, jf. tabel 5.

Det er endvidere aftalt, at der skal være en tæt opfølgning på kommunernes brug af sanktioner. Der er derfor afsat 1 mio. kr. årligt i 2020-2022 til, at Ankestyrelsen skal udarbejde tre praksisundersøgelser om kommunernes brug af sanktionsreglerne.

I aftalen indgår der et forslag om at oprette en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, samt at styrelsen skal opsøge og vejlede kommuner, der har vedvarende problemer på sanktionsområdet m.v.

Tabel 5. Statslige driftsudgifter

Mio. kr. 2019 pl	2019	2020	2021	2022
Stat	0,5	6,0	6,0	6,0
Opfølgning på sanktionsaftalens virkninger (øvrige drift)	0,0	4,0	4,0	4,0
Tæt opfølgning på brugen af sanktioner (øvrige drift)	0,0	1,0	1,0	1,0
Oprettelse af hotline samt opsøgning og vejledning til kommuner (løn)	0,5	1,0	1,0	1,0
Kommune	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt (før skat og tilbageløb)	0,5	6,0	6,0	6,0

[Lovforslaget lever op til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, jf. aftale om digitaliseringsklar lovgivning indgået af Folketingets partier i januar 2018, idet lovforslagets ovennævnte indhold understøtter muligheden for digital administration under hensyntagen til borgernes data- og retssikkerhed.

Lovforslaget er udformet under hensyntagen til ambitionen i aftale om en digitaliseringsklar lovgivning, så loven kan understøttes digitalt. Lovteksten er i videst muligt omfang udformet med objektive kriterier, så lovgivningen er digitaliseringsklar og der er mulighed for effektiv it-anvendelse i kontroløjemed.

Reglerne er formuleret teknologineutralt, så de også kan rumme fremtidig teknologisk udvikling og med lovforslaget bliver flere ordninger understøttet af digitale løsninger.

Ved udarbejdelse af lovforslaget, er der taget højde for, at anvende den eksisterende offentlige it-infrastruktur, herunder f.eks. Jobnet, og at behandlingen af borgernes oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

Hensigten er, at de mange data på beskæftigelsesområdet bringes bedre i spil til gavn for kommuner, borgere og virksomheder.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

De fem principper for agil, erhvervsrettet regulering, som skal gøre det lettere at anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller, herunder 1) muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller, 2)

teknologineutral, 3) mere enkel og formålsbestemt, 4) helhedstænkende og 5) sikrer brugervenlig digitalisering, vurderes ikke at være relevante i forhold til indeværende lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har administrative konsekvenser for jobparate og åbenlyst uddannelsesparate borgere. samt borgere i jobafklaringsforløb, idet disse selv skal booke jobsamtaler digitalt. Dette giver dog samtidigt borgerne mulighed for selv at kunne planlægge deres samtaler i forhold til de frister, som kommunerne fastsætter. Samtidig skal borgerne ikke længere hver syvende dag tjekke deres jobforslag og dermed angive, at de fortsat er aktivt jobsøgende.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget vurderes ikke at have EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 11. december 2017 til og med den 12. januar 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, ATP, Arbejdsløhedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, DAK, Danmarks Frie Fagforening, Danske Advokater, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Frie Funktionærer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/-mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2019: -1,6 mio. kr. 2020: -3,3 mio. kr. 2021: -3,3 mio. kr. 2022: -3,3 mio. kr. Kommuner: 2019: -4,7 mio. kr. 2020: -9,2 mio. kr. 2021: -9,2 mio. kr. 2022: -9,2 mio. kr.	Stat: 2019: 0,7 mio. kr. 2020: 6,2 mio. kr. 2021: 6,2 mio. kr. 2022: 6,2 mio. kr. Kommuner: Ingen Regioner: Ingen

	Regioner: Ingen	
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 13, stk. 7)

Det følger af gældende regler i § 13, stk. 2, og 3, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen har pligt til at vurdere, om en modtager af hjælp fortsat opfylder betingelserne for at få hjælpen ved at udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder, hvis personen afslår henvist arbejde, udebliver fra jobsamtaler, undlader at give meddelelse om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller skal deltage i en samtale om led i sygeopfølgning m.v.

Videre fremgår det af gældende regler i § 13, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at det er en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren og dennes ægtefælle tager imod et rimeligt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., beskæftigelsesfremmende foranstaltninger eller deltager i de enkelte dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven, medmindre ansøgeren i medfør af § 105 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller § 16, stk. 4, 1. pkt., i integrationsloven ikke er forpligtet til at tage imod tilbud. Har ansøgeren om uddannelseshjælp ikke en ungdomsuddannelse, er det endvidere en betingelse for at få uddannelseshjælp, at personen deltager i en læse-, skrive- og regnetest. Har ansøgeren om kontanthjælp ikke en ungdomsuddannelse, skal jobcenteret tilbyde personen at deltage i en læse-, skrive- og regnetest, hvis personen efterspørger testen, medmindre kommunen vurderer, at personen åbenlyst ikke har behov for testen, eller hvis personen er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven.

Det fremgår desuden af gældende regler i § 13, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at for ansøgere, der modtager uddannelseshjælp efter § 23, er det en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren medvirker ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Herudover fremgår det af gældende regler i § 13, stk. 7, i loven, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie efter stk. 11 og 12,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

I de gældende regler er der således en udtømmende liste på 10 rimelige grunde (forklaringer), der medfører, at personen ikke skal have en sanktion, hvis den pågældende afslår et tilbud om arbejde, ophører i et arbejde, undlader at deltage i en aktiv indsats eller ikke møder til indkaldte jobsamtaler, sygeopfølgningssamtaler, rådighedsvurderinger m.v. Det gælder både, hvis personen afviser et henvist arbejde eller aktivt tilbud m.v., hvis personen f.eks. ophører i et aktivt tilbud, eller hvis personen ikke medvirker i tilbud eller aktiviteter, som det forudsættes i lovgivningen. Det er kommunen, der vurderer, om personen har en rimelig grund.

En del af de rimelige grunde kan være overlappende eller forældede. Mange forekommer at være overflødige, da deres indhold mere hensigtsmæssigt burde være reguleret i forbindelse med afgivelse af tilbud eller henvisning til arbejde og ikke først i forbindelse med den efterfølgende afgivelse af en sanktion.

Det foreslås derfor, at den udtømmende liste med rimelige grunde afskaffes, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. skal tage højde for, om personen vil kunne deltage i tilbuddet m.v. Hvis personen f.eks. på grund af sit helbred ikke vil kunne deltage i et konkret tilbud, skal kommunen slet ikke afgive tilbuddet, men finde et andet tilbud eller en beskæftigelsesfremmende foranstaltning eller lignende, som personen kan deltage i. Hermed er det hensigten, at personen fra start får en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

Det foreslås som konsekvens heraf, at opstillingen af de 10 rimelige grunde i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, udgår i forbindelse med afgivelsen af tilbud, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtaler m.v. Der vil med hjemmel i forslaget til § 13, stk. 15, i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats blive fastsat nærmere regler om, at ved henvisning til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v., skal dette ske under hensyn til de forhold, som i dag er rimelige grunde for afslag eller ophør ved henvist arbejde, tilbud m.v. I bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats vil der blive fastsat nærmere

regler om, at henvisning til arbejde og afgivelsen af tilbud m.v. skal ske i overensstemmelse med den transporttid, personen må acceptere samt tage hensyn til oplysninger om børnepasningsproblemer, og helbredsmæssige problemer i forhold til arbejdet eller tilbuddet m.v.

Det foreslås endvidere, at hvis en person i perioden efter afgivelsen af tilbuddet, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. udebliver fra tilbuddet, samtalen m.v., skal kommunen vurdere, om der foreligger en rimelig grund til ikke at møde frem, f.eks. egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer m.v. I disse situationer skal kommunen ikke sanktionere personen, hvis den pågældende havde en rimelig grund til ikke at møde frem. Der vil blive fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelsesform.

Det foreslås således, at det af forslaget til § 13, stk. 7, kommer til at fremgå, at en uddannelses- eller jobparat modtager af hjælp samt dennes ægtefælle dog ikke har pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvis personen eller dennes ægtefælle har en rimelig grund til ikke at deltage.

Forslaget indebærer, at kommunen allerede ved afgivelsen af tilbud, henvisning af arbejde, indkaldelsen til jobsamtaler m.v. skal tage stilling til, om der foreligger en rimelig grund til, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse. I forhold til afgivelsen af tilbud m.v. skal kommunen tage stilling til, om tilbuddet er rimeligt og tilpasset personens konkrete situation. Det er kommunens ansvar at sikre, at tilbuddet er rimeligt og tilpasset personens konkrete situation, inden tilbuddet afgives og påbegyndes. Der vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform, jf. forslaget til § 13, stk. 15.

Personen kan i perioden fra indkaldelsen til jobsamtale, påbegyndelsen af tilbud m.v. få en rimelig grund til ikke at møde frem f.eks. som følge af egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer m.v. I disse tilfælde skal kommunen vurdere, om personen har fået en rimelig grund til ikke at møde frem.

Mens personen deltager i tilbuddet m.v., kan der endvidere opstå forhold, som medfører, at den pågældende får en rimelig grund til ikke at deltage. Det kan f.eks. være sygdom og andre særlige omstændigheder, som kommunen ikke vil kunne tage højde for ved afgivelsen af tilbud, og som kommunen vil skulle tage stilling til, når situationen opstår. I denne vurdering kan kommunen lade andre rimelige grunde indgå, som ikke er indeholdt i den nuværende udtømmende liste. Det kan f.eks. være begrænsning af nærtstående, eller at personen skal til jobsamtale.

Med forslaget skal kommunen ikke gennemgå en tjekliste af udtømmende rimelige grunde, men tage udgangspunkt i den enkelte persons situation.

Bemyndigelsen i forslaget til § 13, stk. 15, i loven vil bl.a. blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v. Det vil blive nærmere præciseret, at kommunen skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation, og at listen på de 10 hidtil gældende rimelige grunde sammen med andre grunde kan indgå i kommunens vurdering.

For en person, som er fraværende eller helt ophører i et tilbud, som vedkommende har pligt til at deltage i, skal kommunen vurdere, om manglende overholdelse af pligten skyldes en rimelig grund, som f.eks. egen

sygdom, opståede børnepasningsproblemer eller transportproblemer i forbindelse med omlægning af køreplaner for busser, tog m.v. I forbindelse med, at en person udebliver fra et tilbud m.v., skal kommunen partshøre personen, som derved har mulighed for at oplyse, om pågældende havde en rimelig grund til at udeblive m.v.

Personens retssikkerhed ændres ikke med forslaget. De rimelige grunde vil således fortsat være gældende både i forbindelse med, at kommunerne afgiver et tilbud, indkalder til jobsamtaler, henviser til arbejde m.v., og hvis personen under deltagelsen i tilbuddet eller forud for en selvbooket jobsamtale eller påbegyndelse af henvist arbejde m.v. får en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. sygdom. Forslagets formål er således at præcisere, at der kan være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, f.eks. at den pågældende skal til begravelse. Personen vil endvidere kunne udnytte sin klageadgang, hvis den pågældende har fået en sanktion og er uenig i kommunens afgørelse.

Personens retssikkerhed bevares dermed uændret med forslaget, og det tydeliggøres, at kommunerne har ansvaret for, at de tilbud m.v., der afgives, er rimelige og individuelt tilpasset den enkeltes situation.

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til § 30 og 105.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 2 (§ 13, stk. 8)

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Efter bestemmelsen skal kommunen vurdere, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte i § 13, stk. 7, der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

For aktivitetsparate personer gælder det fortsat, at kommunen ikke skal sanktionere, hvis kommunen vurderer, at en sanktion ikke fremmer personernes rådighed. I de tilfælde, hvor en aktivitetsparat modtager af hjælp ikke er i stand til at reagere på en sanktion, skal der derfor ikke sanktioneres.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme personens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal personen ikke have en sanktion. Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om personens forhold, i den konkrete vurdering af, om der er forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om personens grund til at udeblive.

Forud for sanktionering af en aktivitetsparat person skal kommunen derudover have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen, for at kommunen kan vurdere, om personerne har haft en rimelig grund, f.eks. alvorlig psykisk sygdom eller misbrugsproblemer, til at udeblive fra et tilbud m.v.]

Det foreslås i § 13, stk. 8, i loven at ændre "andre forhold end de i stk. 7 nævnte" til: "forhold".

Forslaget til ændringen i § 13, stk. 8, i loven er en konsekvens af, at den udtømmende liste med rimelige grunde til, at en person ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse i § 13, stk. 7, foreslås at udgå, idet kommunen ved vurderingen af, om der foreligger en rimelig grund, i lighed med i dag skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer i bestemmelsen.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3 og de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 3 (§ 13, stk. 15)

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-7, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.

Det foreslås, at i § 13, stk. 15, ændres "stk. 1-7" til: "stk. 1-8", og som 2. pkt., indsættes, at "Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med integrationsministeren nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-8, for personer, der modtager integrationsydelse og er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven".

Bemyndigelsen i forslaget til § 13, stk. 15, i loven, hvorefter beskæftigelsesministeren efter forhandling med beskæftigelsesrådet kan fastsætte nærmere regler vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v. kan ophøre uden sanktionsmæssige konsekvenser. For personer, der er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven, foreslås det, at bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler efter forhandling mellem integrationsministeren og beskæftigelsesministeren.

Bemyndigelsen vil endvidere bl.a. blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v.

Det vil blive nærmere præciseret, at kommunen skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation, og at listen på de 10 hidtil gældende rimelige grunde kan indgå i kommunens vurdering. Kommunen skal dog også vurdere, om der kan være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed f.eks., at personen skal til begravelse af nærtstående eller til jobsamtale.

Det vil endvidere blive fastsat, at for en person, som er fraværende eller helt ophører i et tilbud, som vedkommende har pligt til at deltage i, skal kommunen vurdere, om manglende overholdelse af pligten skyldes en rimelig grund som f.eks. egen sygdom, opståede børnepasningsproblemer eller transportproblemer i forbindelse med omlægning af køreplaner for busser, tog m.v. I forbindelse med at en

person udebliver fra et tilbud m.v., skal kommunen partshøre personen, som derved har mulighed for at oplyse, om pågældende havde en rimelig grund til at udeblive m.v.

Personens retssikkerhed ændres ikke med forslaget. De rimelige grunde vil således fortsat være gældende både i forbindelse med, at kommunerne afgiver et tilbud, indkalder til jobsamtaler, henviser til arbejde m.v., og hvis personen under deltagelsen i tilbuddet eller forud for en selvbooket jobsamtale eller påbegyndelse af henvist arbejde m.v. får en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. sygdom. Personen vil endvidere kunne udnytte sin klageadgang, hvis den pågældende har fået en sanktion og er uenig i kommunens afgørelse.

Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om § 13, stk. 8, i loven, vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, at kommunen for aktivitetsparate modtagere af hjælp skal vurdere, om der er forhold, der kan begrunde, at den pågældende ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse f.eks., at personen er svær psykisk syg, er misbruger, er hjemløs m.v.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit. 2.3.

Til nr. 4 (§ 13 a, stk. 3)

Det fremgår af gældende regler i § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, som er åbenlyst uddannelsesparat eller er jobparat, og som modtager hjælp efter § 11, skal være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om, hvordan og inden for hvilke områder den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet. 1.-3. pkt. gælder tilsvarende for en jobparat integrationsydelsesmodtager, som er omfattet af integrationsprogrammet i integrationsloven, jf. integrationslovens § 26 a, stk. 1. En jobparat integrationsydelsesmodtager, som er blevet undtaget fra kravet om løbende at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet, jf. integrationslovens § 26 a, stk. 6, skal dokumentere sin aktive jobsøgning som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det foreslås, at der i § 13 a, stk. 3, i loven indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer, at ved første jobsamtale, skal personen indgå en aftale med kommunen om jobsøgningsaktiviteter samt en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteterne i en joblog på Jobnet. Kommunen skal efter udløb af en aftale om jobsøgningsaktiviteter indgå en ny aftale om jobsøgningsaktiviteter med personen. Samtidigt ændres henvisningen til, 1-3 pkt. til ”1-5. pkt.

Det foreslås således, at kommunerne ved den første jobsamtale med jobparate kontanthjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter. Derefter skal kommunen, hver gang en aftale om jobsøgningsaktiviteter er udløbet, indgå en ny aftale med personen.

Aftalerne kan indgås digitalt eller i forbindelse med samtaler i kontaktføløbet.

Det foreslås, at kommunen selv og i samarbejde med personen skal tilrettelægge det konkrete indhold af aftalerne ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der er meningsfuldt i den enkelte situation.

Aftalen kan f.eks. indeholde oplysninger om:

- Hvor mange job, personen skal søge.
- Hvilken frist, personen har for at søge og dokumentere søgte job i jobloggen.

- Inden for hvilke faglige områder, personen skal søge.
- Konkrete job fra Jobnet, som personen skal søge.
- Geografisk område, der skal søges i.
- Andet, f.eks. konkrete job der skal søges eller andre jobsøgningsaktiviteter.

Kommunen skal give personen individuel støtte, således at det sikres, at kravene til personens jobsøgning og kompetencer matcher, herunder også i forbindelse med kommunens formidling af kontakt til arbejdsgivere m.v. Kommunen skal endvidere hjælpe personen i forhold til jobsøgning, herunder i forhold til at anvende joblog og registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det foreslås endvidere, at hvis personen ikke har opfyldt aftalen om jobsøgningsaktiviteter, skal kommunen indkalde personen til en jobsamtale som led i kontaktforløbet, hvor den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen drøftes, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgningsaktiviteter, f.eks. på grund af længerevarende sygdom. Kommunen kan herefter træffe afgørelse om en sanktion, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af aftalen, jf. forslaget til § 39, stk. 8.

Betingelserne i aftalen samt personens forklaring på manglende overholdelse af aftalen skal indgå i grundlaget for kommunens afgørelse om, at personen ikke har overholdt bestemte elementer i aftalen, og at dette udløser en sanktion. Personen forudsættes at være blevet vejledt herom i forbindelse med ansøgningen om hjælp. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 9 (vejledning).

Eksempel: Hvis en person f.eks. er uddannet murer, og det fremgår af aftalen om jobsøgningsaktiviteter, at personen skal søge 2 job om ugen i løbet af 4 uger, og personen ikke opfylder aftalen, som følge af at han skulle passe en syg tante, vil kommunen kunne træffe afgørelse om sanktionering, som følge af at personen ikke havde en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen.

Som konsekvens af indsættelsen af to nye punktummer i § 13 a, stk. 3, bliver 2.-4. pkt. herefter 4.-6. pkt. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3..

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5, 12 og 13, og de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.

Til nr. 5 (§ 13 a, stk. 4)

Det fremgår ikke af gældende regler i § 13 a i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.

Det foreslås, at § 13 a, stk. 4, i loven, affattes således: Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om jobsøgningsaktiviteter, jf. stk. 3, herunder indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.

Det foreslås, at bemyndigelsen i § 13 a, stk. 4, i loven, kan anvendes til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om det konkrete indhold af jobsøgningsaktiviteterne, herunder indgåelsen og indholdet af jobsøgningsaftalen, det antal job personen skal søge og dokumentere på jobloggen, frister for jobsøgning og dokumentation af jobsøgning m.v.

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3.

Til nr. 6 [forslaget til nyaffattet § 13 d]

Det fremgår af gældende § 13 d, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger af jobparate ansøgere eller modtagere af integrationsydelse eller kontanthjælp. Det fremgår endvidere af lovens § 13 d, stk. 2, at tilsynet omfatter kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c og afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 36-41.

Det foreslås, at de gældende bestemmelser i § 13 d, stk. 1 og 2, videreføres, dog således at § 13 d, stk. 2, nr. 2, ændres fra ”§§ 36-41” til: ”§§ 36-40 a”. Forslaget er en konsekvens af, at § 41 i den gældende lov foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 18 og de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.2. Det vil derfor ikke længere være relevant med en henvisning til § 41 i § 13 d, stk. 2, nr. 2.

Efter gældende § 13 d, stk. 3, indhenter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sager til gennemsyn fra kommunerne eller får sagerne udleveret til gennemsyn ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune, og efter stk. 4 meddeler styrelsen kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Med forslaget til ny § 13 d, stk. 3, erstattes det stikprøvebaserede tilsyn med enkeltsager af en ordning, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Styrelsen indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen kan herunder anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger, kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Rådighedstilsynet vil dermed tage udgangspunkt i en registerbaseret benchmarking af kommunerne, og der vil i almindelighed ikke indgå en vurdering af kommunernes afgørelser i enkeltsager i tilsynet. Det findes dog hensigtsmæssigt, at styrelsen bevarer en mulighed for at vurdere afgørelser i enkeltsager, hvis der ud fra en konkret vurdering af resultaterne af benchmarkingen og den opfølgende dialog med kommunerne er formodning for, at en kommune ikke administrerer i overensstemmelse med rådigheds- og sanktionsreglerne.

Der er ikke tilsigtet ændringer med hensyn til, hvordan styrelsen skal indkalde og gennemgå sagerne fra kommunerne, og de gældende regler herom i § 13 d, stk. 3 og 4, foreslås derfor videreført.

Det foreslås på den baggrund i forslaget til § 13 d, stk. 4, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering får hjemmel til i særlige tilfælde at indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Styrelsen kan endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Den foreslåede § 13 d, stk. 5, viderefører ordningen efter den gældende § 13 d, stk. 4, hvorefter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.13.2.

Til nr. 7 (§ 25 b, stk. 6 og § 44 a)

Det fremgår af gældende § 25 b, stk. 6, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at i beregningen af den samlede hjælp indgår integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp samt tillæg efter §§ 22-25 bortset fra danskbonus efter § 22, stk. 4-8, og tilsvarende beløb til en ægtefælle eller samlever, jf. § 26, stk. 2, med det beløb, der ville have været udbetalt, hvis personen ikke havde været omfattet af § 13 g eller §§ 36-43 om fradrag i, nedsættelse og ophør af hjælpen.

Det fremgår af gældende § 44 a at opholdskommunen uden forudgående samtykke fra den, der søger om eller får integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp, kan forlange, at en tidligere opholdskommune giver oplysninger om afgørelser om sanktioner efter §§ 36-43, hvis oplysningerne herom er nødvendige for opholdskommunens behandling af sagen. Opholdskommunen skal uanset muligheden for at indhente oplysningerne uden samtykke forsøge at få samtykke til at indhente oplysningerne.

Det foreslås, at henvisningen i § 25 b, stk. 6, nr. 1, og § 44 a ændres fra: "§§ 36-43" til: §§ 36-40 a, 42 og 43".

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets til § 1, nr. 18, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 25 b, stk. 1, nr. 6, og i § 44 a.

Til nr. 8 (til § 34, stk. 5)

Det fremgår af gældende regler i § 34, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der får nedsat hjælpen efter §§ 36-42, 69 b-f og 69 l-q, får særlig støtte med det beløb, der ville have været udbetalt, hvis de pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen.

I § 34, stk. 5, i loven ændres, "§§ 36-42" til "§§ 36-40 a, 42 og 43".

Der er tale om en konsekvensrettelse, dels som følge af lovforslagets § 1, nr. 18, hvorefter lovens § 41 ophæves, dels forslaget til § 43, stk. 1, i loven, hvorefter der udover tilbagebetaling af hjælpen i en vis periode også skal ske nedsættelse af hjælpen med 3 sanktionssatser i 3 måneder. Som konsekvens heraf foreslås det, at § 43 i loven indsættes i bestemmelsen i § 34, stk. 5, i loven, således at personen får særlig støtte med det beløb, der ville være udbetalt, hvis pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen i § 43. Herved er der bragt overensstemmelse i opremsningen af de sanktionsbestemmelser, som indgår i beregningen af § 34, stk. 5.

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.5.

Til nr. 9 (til § 35)

Efter gældende regler i § 35, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter lovens §§ 36-41 betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal ligeledes informere om, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen for igen at kunne få hjælp.

Vejledningen skal efter gældende regler gives, hver gang personen får et tilbud, en henvisning til arbejde, en indkaldelse til samtale m.v.

Ifølge gældende regler i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, sker fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2, i loven. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Ifølge § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, sker fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 i loven med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Videre fremgår det af § 35, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange dagssatsen, jf. stk. 3.

Ifølge gældende regler i § 35, stk. 5, lov om aktiv socialpolitik skal kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-41 til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Den enkelte kommune tilrettelægger ifølge § 35, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-43.

Beskæftigelsesministeren offentliggør ifølge § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Ifølge gældende regler i § 40 a, stk. 5, om skærpet rådighedssanktion i lov om aktiv socialpolitik sker opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2-4, som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1.

Det foreslås, at § 35, i lov om aktiv socialpolitik, nyaffattes.

Det foreslås således, at § 35, *stk. 1*, nyaffattes således:

»Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er betinget af, at kommunen ved første henvendelse om hjælp vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Kommunen skal desuden

- 1) ved første henvendelse om hjælp drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) ved første henvendelse om hjælp sikre sig, at personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 3) ved første henvendelse om hjælp sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 5) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det.«

Med forslaget vil kommunernes tilrettelæggelse af vejledningsindsatsen blive forenklet både i forhold til indhold og omfang.

Kommunen skal med forslaget altid vejlede ansøgere om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen, den første gang personen henvender sig til kommunen om hjælp, og vejledningen skal gives skriftligt. Vejledningen skal således alene gives ved den første henvendelse om hjælp, og kommunen har dermed ikke længere pligt til at give en ansøger eller modtager af hjælp skriftlig vejledning, hver gang personen får et tilbud, henvises til arbejde, indkaldes til samtale m.v.

Kommunen skal vejlede i forhold til alle rettigheder og pligter. Vejledningen skal derfor ikke længere kun rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til, dvs. at kommunen ikke længere skal målrette vejledningen i forhold til, om personen indkaldes til en samtale, et tilbud m.v., hvor vejledningen efter gældende regler har forskelligt indhold, men skal vejlede om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen.

Forslaget betyder, at kommunen ved første henvendelse om hjælp altid skal drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så det sikres, at personen har forstået sine rettigheder og pligter.

I vejledningen skal følgende klart fremgå:

- Hvilken konsekvens det har for ydelsen, hvis man udebliver fra samtaler eller tilbud m.v. f.eks. fradrag i eller nedsættelse af hjælpen
- Hvilke skridt personen skal foretage for igen at blive berettiget til hjælpen.
- Muligheden for at give en skærpet sanktion, jf. forslag 2.6, hvis kommunen vurderer, at man udviser en manglende vilje til at stå til rådighed, og konsekvenserne af den skærpede sanktion.

Kommunen skal ved første henvendelse om hjælp ligeledes sikre sig, at personen forstår sine rettigheder og pligter.

Vejledningen skal være enkel og overskuelig, så der sikres en hensigtsmæssig balance mellem oplysninger om, hvad personen skal, og hvad der sker, hvis personen ikke overholder sine forpligtelser, samt hensynet til, at personen skal opleve, at personen selv har mulighed for at påvirke sin egen situation.

Kommunen skal samtidig sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen ved første henvendelse om hjælp, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen.

Kommunen skal herefter sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Kommunen skal endvidere sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for hyppigere vejledning.

Det kan f.eks. være tilfældet i forhold til aktivitetsparate modtagere af hjælp, som kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller, og overholde de forpligtelser, der gælder for at kunne modtage ydelsen, f.eks. på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle kan også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at tilgå og/eller forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde m.v., og vil derfor have behov for hyppigere gennemgang af vejledningen hos kommunen eller i jobcenteret med henblik på at sikre, at personen forstår sine rettigheder og pligter.

Kommunen vil skulle dokumentere på sagen, hvilken vejledning kommunen har givet til personen, og at vejledningen er udleveret til og gjort tilgængelig for personen, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Vejledningen skal desuden gøres tilgængelig for borgeren f.eks. på kommunens hjemmeside, således at det muligt for personen selv at finde oplysningerne.

Der udarbejdes en brugervenlig pjece, der – blandt andet ved brug af illustrationer – skal bidrage til at sikre, at borgerne får den nødvendige vejledning. Kommunerne skal udlevere pjecen til personen i forbindelse med personens første henvendelse om hjælp.

Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om fradrag, nedsættelse eller ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-40 a i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Endvidere foreslås det, at § 35, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Kommunen kan vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelse m.v. efter §§ 37-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden. Samlet månedlig opgørelse efter 5. pkt., er betinget af, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og samtidig gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.«

Forslagets til § 35, stk. 2, 1.-4. pkt., er en uændret videreførelse af gældende regler i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik.

Reglerne indebærer, at ophør af hjælpen - som hidtil gældende - vil have virkning fra det tidspunkt, hvor forseelsen foregår eller konstateres, dvs. at sanktionen beregnes fra den dag, hvor personen har afvist tilbuddet, eller kommunen konstaterer, at personen er udeblevet i betydeligt omfang. Det betyder, at kommunen også vil kunne sanktionere en person, der f.eks. i perioden mellem afvisning af tilbud og afgørelsen om sanktion er kommet i arbejde eller på anden måde har efterkommet rådighedspligten. Sanktionen vil her løbe fra forseelsen, og indtil personen igen opfylder sin rådighedspligt.

Afgørelsen om fradrag i, nedsættelse af eller ophør af hjælpen kan imidlertid tidligst træffes, når kommunen har foretaget partshøring og personen ikke er kommet med bemærkninger til partshøringen og det dermed er undersøgt, om der har foreligget en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Ved den skærpede rådighedssanktion i henhold til § 40 a i lov om aktiv socialpolitik vil sanktionen som hidtil først få virkning fra det tidspunkt, hvor afgørelsen anses for at være kommet frem, dvs. fra det tidspunkt, hvor personen har modtaget afgørelsen.

Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal som hidtil ske inden for tre hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Hvis et fradrag eller en nedsættelse ikke er afviklet inden for tre hele kalendermåneder efter forseelsestidspunktet, vil sanktionen ligesom efter gældende regler bortfalde.

Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan – ligesom det gælder i dag - ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Med forslaget er det i § 35, stk. 2, indsat som nyt 5. *pkt.*, at kommunen kan vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelser m.v. efter §§ 37-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden.

Med forslaget udvides den mulighed for at foretage en samlet månedlig opgørelse af hjælpen, der gælder for opgørelse af sanktioner ved udeblivelse fra tilbud og i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion, til så vidt muligt også at gælde for de øvrige periodesanktioner og sanktioner på tre sanktionssatser.

Kommunen kan med forslaget således i forbindelse med afgørelser om sanktioner efter bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik § 37 (udeblivelse fra samtaler), § 37 a (undladelse af digital bookning af jobsamtaler), § 38 (undladelse af tilmelding som arbejdssøgende i jobcenteret og indlæggelse af cv i Jobnet) og §§ 39 og 40 (ophør i arbejde eller uddannelse som et led i et uddannelsespålæg, afvisning af tilbud om arbejde, undladelse af efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, undladelse af at give meddelelse om sygdom til kommunen, jobcenteret eller arbejdsgiveren, undladelse af at overholde aftaler om jobsøgning, registrere jobsøgningsaktiviteter eller dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret) vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelser m.v. som en samlet opgørelse en gang om måneden, når kommunen finder det hensigtsmæssigt f.eks. i tilfælde, hvor en person begår flere forseelser inden for en periode på en måned.

Forslaget vil give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde der kan spare antallet af digitale breve m.v. til personer, der begår flere forseelser indenfor en periode på en måned.

Da forslaget vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem forseelse og henholdsvis kontakt til personen om forseelsen og den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen, er det med forslaget desuden indsat i § 35, stk. 2, som nyt 6. pkt., at det gøres til en betingelse for, at kommunen kan udnytte muligheden for at lave en udvidet, samlet månedlig opgørelse af sanktioner, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.

Kommunen skal således umiddelbart efter forseelsen – det vil normalt sige samme dag eller evt. dagen efter, hvis forseelsen begås sidst på dagen - tage kontakt til personen med henblik på at gøre personen opmærksom på, at personen har begået en eller flere forseelser samt på den/de forestående sanktioner. Begås forseelsen op til en weekend, bør kommunen senest den førstkommande hverdag tage kontakt til personen med henblik på at gøre personen opmærksom på den begåede forseelse og den forestående sanktionering.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, hvordan og hvornår kommunen har været i kontakt med personen, samt hvilken ordlyd den givne information om forseelsen og den forestående sanktionering har.

Tidspunktet for den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen påvirkes ikke af forslaget.

Det foreslås endvidere, at § 35, stk. 3, nyaffattes således:

»Stk. 3. Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 sker med en sanktionssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige hjælpen efter §§ 22-25 for samme måned. Sanktionssatsen udgør:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 2.616 kr. og 4.196 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 6.072 kr. og 8.761 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 10.078 kr. og 12.519 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 13.723 kr. og 15.181 kr. pr. måned.«

Med forslaget til § 35, stk. 3, vil fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 i lov om aktiv socialpolitik ske med en sanktionssats på enten 200 kr., 400 kr., 600 kr. eller 700 kr. pr. dag, hvor personen udebliver fra tilbud m.v. Sanktionssatsen vil ikke blive påvirket af egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Fradraget i en kalendermåned vil med forslaget ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned, og personen vil løbende gennem måneden have mulighed for at modtage hjælp for de dage, vedkommende deltager i tilbud, møder til samtale m.v.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser er fastsat således, at alle ydelsesmodtagere kan sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller. De fire foreslåede sanktionssatser vil, grundet indplacering i ydelsesintervaller, for nogle være en skærpelse i forhold til gældende regler, fordi sanktionssatsen forhøjes. Den største procentuelle skærpelse er for hjemmeboende unge under 30 år, der modtager integrationsydelse. De vil få satsen forhøjet fra 120 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 67 pct. For andre vil der alene ske en mindre ændring. Det gælder eksempelvis hjemmeboende unge under 30 år, der modtager integrationsydelse og danskbonus. De vil få satsen forhøjet fra 193 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 4 pct. Der vil ligeledes

være tale om en skærpelse for personer, der har supplerende indtægt, idet sanktionssatsen ikke længere skal nedsættes forholdsmæssigt ved supplerende indtægter.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 2.616 kr. og 4.196 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det er personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 4, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 4, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23 stk. 2, nr. 7 eller 9, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23 stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23 stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 7 eller 9. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 120 kr. og 193 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 6.072 kr. og 8.761 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det er personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2 eller 3, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 3, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6 eller 8, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 6 eller 8. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 280 kr. og 404 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 10.078 kr. og 12.519 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det er personer, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 1, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 1, 3 og 5, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 6, og § 24, stk. 2, eller § 23, stk. 2, nr. 7, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 6 og § 24, stk. 3, nr. 3, eller § 23, stk. 2, nr. 7, og § 24, stk. 3, nr. 4, kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, nr. 2, 3 eller 5, kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 6, og stk. 8, eller § 25, stk. 3, nr. 7, og stk. 8, eller kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 6, og stk. 9, nr. 3, eller § 25, stk. 3, nr. 7, og stk. 9, nr. 4. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 465 kr. og 578 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 13.723 kr. og 15.181 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det er personer, som modtager integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 1, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 4, eller § 23, stk. 3, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, og § 24, stk. 2, eller § 23, stk. 2, nr. 2, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, og § 24, stk. 3, nr. 1, eller § 23, stk. 2, nr. 2, og § 24, stk. 3, nr. 2, kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, nr. 1 eller 4, kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, og stk. 8, eller § 25, stk. 3, nr. 2, og stk. 8, eller kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, og stk. 9, nr. 1, eller § 25, stk. 3, nr. 2, og stk. 9, nr. 2. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 634 kr. og 701 kr. pr. dag, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt.

Hvis en person modtager 14.510 kr. pr. måned i kontanthjælp, fordi vedkommende er enlig forsørger under 30 år, er fradraget efter gældende regler 670 kr. pr. dag, den pågældende eksempelvis udebliver fra et tilbud. Med forslaget vil fradraget være 700 kr. pr. dag dog således, at fradraget i en kalendermåned ikke kan overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis den pågældende har supplerende indtægt skal der ved beregning af kontanthjælpen ses bort fra 27,32 kr. pr. udført arbejdstime (2019-niveau), jf. § 31, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Ved eksempelvis 30 timers lønarbejde til 150 kr. i timen i en given måned, vil kontanthjælpen blive nedsat med 3.680,40 kr. (30 timer x (150-27,32) kr./time). Efter gældende regler skal fradraget på 670 kr. pr. dag nedsættes med samme andel som nedsættelse af kontanthjælpen, dvs. med 3.680,4 kr./14.510 kr. I eksemplet med 30 timers lønarbejde til 150 kr. i timen, vil fradraget på 670 kr. pr. dag derfor blive nedsat til 500,01 kr. pr. dag (670 kr. - (670 kr. * 3.680,4 kr./14.510 kr.)). Med forslaget om fire nye sanktionssatser vil fradraget være 700 kr. pr. dag uanset supplerende indtægt. Fradraget i en kalendermåned vil dog ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person modtager 2.697 kr. pr. måned i uddannelseshjælp, fordi den pågældende er hjemmeboende, er fradraget efter gældende regler 124 kr. pr. dag fra og med den dag, den pågældende eksempelvis udebliver fra jobsamtale og indtil kontakten til jobcentret er genoprettet. Med forslaget vil fradraget være 200 kr. pr. dag dog således, at fradraget ikke kan overstige hjælpen for den samme måned. Hvis perioden fra udeblivelsen til fornyet kontakt eksempelvis er 14 dage, vil fradraget være 14 gange 200 kr. (2.800 kr.), men da fradraget i en kalendermåned ikke kan overstige hjælpen for samme måned, vil fradraget være 2.697 kr.

Hvis den pågældende har supplerende indtægt, eksempelvis 20 timers lønarbejde til 100 kr. i timen i en given måned, vil kontanthjælpen efter gældende regler blive nedsat med 1.453,60 kr. (20 timer x (100-27,32) kr./time), og fradraget på 124 kr. pr. dag vil blive nedsat til 57,17 kr. pr. dag (124 kr. - (124 kr. * 1.453,60 kr./2.697 kr.)). Med forslaget om fire nye sanktionssatser vil fradraget være 200 kr. pr. dag uanset supplerende indtægt. Fradraget i en kalendermåned vil dog ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale en mandag og først den følgende mandag henvender sig til kommunen, vil personen blive sanktioneret med syv sanktionssatser, da personen først tager kontakt til kommunen efter syv dage. Hvis personen modtager f.eks. 11.423 kr. i kontanthjælp, vil personen få foretaget et fradrag i hjælpen på syv gange 700 kr, dvs. 4.900 kr. Hjælpen udgør herefter 6.523 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 700 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 10.723 kr.

Hvis personen i samme situation modtog 3.553 kr. i hjælp, ville der blive foretaget fradrag i hjælpen med syv sanktionssatser af 200 kr., svarende til 1.400 kr. Hjælpen udgør herefter 2.153 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 200 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 3.353 kr.

I forhold til tilbud beregnes fradraget i hjælpen på baggrund af dage med hel eller delvis udeblivelse fra tilbud ganget med den relevante sanktionssats.

Anvendelsen af de foreslåede satser kan medføre, at en person, der alene er udeblevet i f.eks. 14 dage, ikke vil være berettiget til hjælp for den pågældende måned, da satserne for nogle ydelsesniveauer er højere end den beregnede dagssats.

Efter grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelses ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Forslaget vurderes således at være foreneligt med grundlovens § 75, stk. 2, da personen selv vil have mulighed for at bringe sig ud af sanktionen ved f.eks. at møde frem i tilbuddet eller tage kontakt til kommunen ved udeblivelse fra en jobsamtale.

Videre foreslås det, at § 35, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange sanktionssatsen, jf. stk. 3.«

Efter de gældende regler i § 35, stk. 4, nedsættes hjælpen efter §§ 39 og 40 med tre gange dagssatsen efter den gældende § 35, stk. 3. Dagssatsen fastsættes som en gennemsnitssats på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages uge.

Med forslaget til ny § 35, stk. 3, erstattes den gennemsnitlige dagssats med en sanktionssats på enten 200 kr., 400 kr., 600 kr. eller 700 kr. pr. dag afhængig af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller.

Det foreslås derfor med nyaffattelsen af § 35, stk. 4, at ”dagssatsen” ændres til ”sanktionssatsen”. Hjælpen efter §§ 39 og 40 vil således blive nedsat med tre gange sanktionssatsen efter den foreslåede § 35, stk. 3. Det betyder, at hjælpen efter §§ 39 og 40 vil blive nedsat med enten 600 kr., 1.200 kr., 1.800 kr. eller 2.100 kr.

Nedsættelsen af hjælpen efter §§ 39 og 40 vil med forslaget til § 35, stk. 4, ske med et højere beløb end hidtil. For nogle målgrupper vil forhøjelsen være minimal, eksempelvis for enlige forsørgere under 30 år, der modtager kontanthjælp. De får efter gældende regler hjælpen nedsat med 2.010 kr. Med forslaget nedsættes hjælpen med 2.100 kr. En hjemmeboende integrationsydelsesmodtager under 30 år vil efter gældende regler få hjælpen nedsat med 360 kr. Med forslaget vil hjælpen blive nedsat med 600 kr.

Der vil som hidtil kun ske én nedsættelse i hjælpen pr. kalendermåned efter §§ 39 og 40. Hvis der er flere forseelser i en måned, der skal sanktioneres efter §§ 39 og 40, må disse nedsættelser ske i den eller de efterfølgende måneder. Nedsættelsen skal dog være sket inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Der kan dog i en kalendermåned godt gives både en sanktion efter §§ 39 og 40 på tre gange sanktionssatsen samt sanktioner efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 for de dage, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v.

Hvis sanktionen ikke er afviklet inden for 3 hele kalendermåneder, bortfalder den, jf. § 35, stk. 2. Når en sanktion er bortfaldet, kan kommunen ikke træffe afgørelse om tilbagebetaling efter § 91 i lov om aktiv socialpolitik.

Niveauerne for nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 er fastsat således, at alle ydelsesmodtagere kan få en sanktion på tre sanktionssatser og samtidig have tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt arbejde, som jobcenteret har henvist til, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser, med mindre personen har haft en rimelig grund til at afvise tilbuddet om arbejde. Det foreslås – i lighed med gældende ret – at der alene vil

kunne gives en sanktion på tre sanktionssatser om måneden. Personen vil således også i denne situation være sikret et rimeligt forsørgelsesniveau.

Samtidig vil det med forslaget blive enklere for en person at gennemskue konsekvenserne ved at udeblive fra tilbud m.v., da fradraget eller nedsættelse i hjælpen altid vil skulle ske med en fast sanktionssats.

Niveauerne for nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 er fastsat således, at alle ydelsesmodtagere kan få en sanktion på tre sanktionssatser og samtidig have tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Det foreslås, at § 35, stk. 5, nyaffattes således:

»Stk. 5. Når kommunen træffer afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40, kan kommunen i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse. Ved brug af agterskrivelse efter 1. pkt. er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 betinget af, at det klart fremgår af agterskrivelsen

- 5) at der er tale om en partshøring,
- 6) hvornår der er frist for bemærkninger,
- 7) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen, samt
- 8) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.«

Det fremgår af § 19 i forvaltningsloven, at såfremt en person, der part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Pligten til partshøring gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Inden kommunen træffer afgørelse i en sag om sanktioner m.v., skal kommunen således sikre, at personer, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske omstændigheder, som kommunen agter at lægge til grund ved afgørelsen, og som den pågældende ikke i forvejen må antages at være bekendt med. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, eller personen ikke er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af de pågældende oplysninger. F.eks. er oplysninger om udeblivelse m.v., der kan føre til nedsættelse eller bortfald af hjælpen, at betragte som ugunstige oplysninger.

Det er en forudsætning for, at partshøring er foretaget i overensstemmelse med § 19 i forvaltningsloven, at det klart fremgår af partshøringen, at der er tale om en partshøring, hvor parten har mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger, inden der træffes en afgørelse.

Med forslag til nyt § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik vil kommunen i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, kunne foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse.

Ifølge forslaget vil fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 dog være betinget af, at det klart fremgår af agterskrivelsen,

- 1) at der er tale om en partshøring,
- 2) hvornår der er frist for at give bemærkninger,
- 3) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen, samt
- 4) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Med forslaget kan kommunen – når der træffes afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik - i forhold til uddannelsesparate og jobparate modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp - foretage partshøring og afgørelse i samme brev. Med agterskrivelsen kan kommunen således meddele personen, hvordan sagen vil blive afgjort, hvis personen ikke inden for en nærmere angiven frist fremkommer med yderligere oplysninger til sagen, samt at agterskrivelsen vil skulle anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret og få virkning som en afgørelse uden yderligere meddelelser til personen, hvis ikke den pågældende inden fristen kommer med bemærkninger.

Agterskrivelsen udgør den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis personen ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Forslaget om kommunernes mulighed for at sende agterskrivelser (partshøring og afgørelse i samme brev) til uddannelsesparate og jobparate modtagere af hjælp omfatter alene afgørelser efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik, dvs. sanktioner på tre sanktionssatser og periodesanktioner. Kommunerne vil med forslaget ikke kunne anvende agterskrivelse i form af partshøring og afgørelse i samme brev i forbindelse med afgørelser om den skærpede rådighedssanktion efter § 40 a.

Når kommunen overfor en uddannelsesparat eller jobparat modtager af hjælp vælger at benytte sig af en agterskrivelse, der skal fungere både som partshøring og afgørelse, er det af retssikkerhedsmæssige hensyn en betingelse for, at kommunen kan foretage fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 på baggrund af agterskrivelsen, at det klart og tydeligt fremgår af agterskrivelsen, at der er tale om en partshøring, hvornår der er frist for at afgive bemærkninger, hvordan kommunen vil afgøre sagen, såfremt personen ikke inden den angivne frist fremkommer med bemærkninger, og at agterskrivelsen får virkning som kommunens endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser fra kommunen, hvis ikke personen inden høringsfristens udløb kommer med bemærkninger.

Det skal således klart og tydeligt fremgå af agterskrivelsen:

- at der er tale om en partshøring,
- at der ikke er truffet afgørelse i sagen endnu,
- at personens bemærkninger til partshøringen kan få indflydelse på resultatet af afgørelsen, og
- at kommunen lader agterskrivelsen få virkning som en afgørelse, hvis personen ikke kommer med bemærkninger til partshøringen inden høringsfristens udløb.

Hvis personen kommer med bemærkninger – eller indsigelser – til partshøringen, skal kommunen træffe en ny afgørelse, så bemærkningerne kan indgå i kommunens behandling af sagen.

En agterskrivelse kan kun få retsvirkning som afgørelse efter høringsfristens udløb, hvis:

- det tydeligt fremgår, hvilken retsvirkning afgørelsen vil have for personen,
- agterskrivelsen indeholder en begrundelse, der lever op til forvaltningslovens krav om begrundelse af afgørelser,
- det er tydeligt, fra hvilket tidspunkt agterskrivelsen får retsvirkning som afgørelse, og
- det er tydeligt, at personen ikke vil få en separat afgørelse efter høringsfristens udløb, hvis ikke personen har bemærkninger inden for fristen.

Hvis kravene ikke er opfyldt, vil agterskrivelsen være ugyldig som afgørelse. Der henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 50-18.

Agterskrivelsen skal således være formuleret på en sådan måde, at den ikke giver anledning til tvivl om det retlige indhold, herunder om hvordan kommunen vil afgøre sagen, høringsfrist, virkningstidspunkt og fra hvilket tidspunkt, klagefristen vil løbe. Er en bebyrdende afgørelse uforståelig, er den ugyldig.

Det er endvidere en betingelse, at kommunen i agterskrivelsen gengiver de relevante faktuelle oplysninger, som kommunen er i besiddelse af og vil lægge til grund for afgørelsen f.eks. oplysninger om, at personen ved brev af 15. februar 2019 er indkaldt til en jobsamtale i jobcenteret den 4. marts 2019 kl. 15:30 m.v., men at personen ikke mødte op og derfor anses som udeblevet i henhold til § 37 i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen skal fastsætte en frist for at give bemærkninger med en længde, der respekterer formålet med partshøringspligten, dvs. at fristen for indsigelser skal være så lang, at personen rent faktisk har mulighed for at kommentere, korrigere og supplere sagens faktuelle grundlag, før agterskrivelsen får retsvirkning som en afgørelse. Det forudsættes derfor, at kommunen normalt skal give modtageren af hjælp minimum 14 dages (10 hverdages) frist til at fremkomme med bemærkninger.

Partshøring skal foretages, inden kommunen reelt træffer afgørelse om sanktion. Det indebærer, at kommunens interne beslutningsproces ikke må afsluttes, før partshøringen er gennemført, og personens eventuelle svar er modtaget og vurderet. Kommunen må derfor ikke effektuere sanktionen, før partshøringen er afsluttet.

Kravet om, at partshøringen skal gennemføres, inden kommunen reelt træffer afgørelse, indebærer også, at det tydeligt skal fremgå af agterskrivelsen, at kommunen ikke har dannet sig den endelige mening om sagens udfald, således at personen ikke får indtryk af, at sagen allerede er afgjort. Agterskrivelsen skal desuden være formuleret, så der ikke kan opstå tvivl om, at afgørelsen kun bliver endelig, hvis personen ikke inden den angivne frist fremkommer med bemærkninger. Endvidere skal det tydeligt fremgå, at nye oplysninger kan føre til et andet udfald.

Hvis personen kommer med bemærkninger til partshøringen, skal kommunen træffe en ny afgørelse, hvori bemærkningerne kan indgå som et led i kommunens behandling af sagen.

Når kommunen vælger at benytte agterskrivelse til at foretage partshøring og afgørelse i samme brev, skal kommunen være særligt opmærksom på at overholde de forvaltningsretlige krav bl.a. til begrundelse og klagevejledning.

Det bemærkes i den forbindelse, at kommunen ved anvendelsen af agterskrivelser skal være særligt opmærksom på, at klagefristen beskrives på en sådan måde, at der ikke kan opstå tvivl om, fra hvilket tidspunkt klagefristen løber. Klagefristen på fire uger regnes fra det tidspunkt, hvor agterskrivelsen efter sit indhold får retsvirkning som afgørelse, og det skal derfor være tydeligt for personen, hvornår fristen regnes fra, og hvor lang klagefristen er.

Det foreslås, at § 35, stk. 6, nyaffattes således:

»Stk. 6. Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.«

Forslaget til § 35, stk. 6, 1. pkt., er en uændret videreførelse af gældende regler i § 35, stk. 5, om udvidet partshøring af aktivitetsparate, der som konsekvens af indsættelse af et nyt stykke i § 35 (stk. 5) er blevet stk. 6. Kommunen skal forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp således have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen kan derfor – ligesom det gælder i dag - først træffe afgørelse om at give en aktivitetsparat modtager af hjælp en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen skal således aktivt forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring, eller hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen. Hvis personen ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med personen om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Hvis kommunen ikke har opfyldt pligten til personlig kontakt, kan kommunen ikke give personen en sanktion. Det samme gælder, hvis de oplysninger, som kommunen har om udeblivelsen m.v., ikke er sikre nok eller tilstrækkelig klare til, at kommunen kan vurdere, at personen ikke havde en rimelig grund til udeblivelse.

Baggrunden for bestemmelsen er, at aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage ydelsen, og som ikke kan reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at forholde sig

til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde m.v.

Den personlige kontakt kan f.eks. være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder, herunder behandlingssteder.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå kontakt med personen, og vedkommende har en mentor m.v., vil kontakten eventuelt kunne etableres via mentoren m.v. F.eks. kan kommunen kontakte mentoren med henblik på, at mentoren hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen, eller kommunen kan via mentoren efter omstændighederne få oplysninger til belysning af baggrunden for fraværet eller lignende, der kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges en sanktion i det konkrete tilfælde.

Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med personen. Kommunen skal dokumentere forsøgene på personlig kontakt på personens sag og skal herunder notere, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med personen inden afgørelsen om sanktion.

Med forslaget til § 35, stk. 6, indsættes et *nyt 2. pkt.*, hvori det præciseres, at hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Forslaget er en konsekvens af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, hvorefter regelsættet for, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger skal præciseres.

Med forslaget vil det således fremgå af regelsættet, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate. Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt således kunne opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Det centrale er således, at der er en reel personlig kontakt med personen, således at kommunen kan få oplysninger om, hvad der er årsagen til, at personen ikke har overholdt sine pligter, og om der er omstændigheder, der gør, at personen ikke skal have en sanktion.

Forslaget indebærer, at kommunerne får lettere ved at fremskaffe oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne baggrund for vurderingen af, om der i det konkrete tilfælde skal sanktioneres, og hvornår kommunen har opfyldt betingelsen om personlig kontakt med personen forud for sanktionering.

Det vil i nogle tilfælde kunne indebære en uforholdsmæssig stor indsats og en vis risiko for kommunens medarbejdere at finde frem til aktivitetsparate personer, f.eks. hvis disse er flyttet ud i en skov som følge af svær psykisk sygdom.

I de tilfælde hvor personen har tilknyttet en mentor, vil kommunens kontakt således kunne etableres via mentoren og ellers via familiemedlemmer m.v. Videre vil kommunen via mentoren og f.eks. familiemedlemmer efter omstændighederne kunne få oplysninger til belysning af fravær m.v., der skal indgå i eller lægges til grund for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Kommunen skal dokumentere den indsats, kommunen har gjort for at komme i personlig kontakt med personen, på sagen, herunder hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med personen forud for en afgørelse om sanktion.

Det bemærkes, at kommunen i forhold til aktivitetsparate fortsat har pligt til at vurdere, om en sanktion fremmer rådigheden hos personen og bringer personen tættere på arbejdsmarkedet. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden for en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, skal der ikke gives en sanktion.

Ligeledes bemærkes, at kommunen fortsat altid skal foretage en konkret vurdering af, om der er andre forhold, der kan føre til, at en person, der er aktivitetsparat, ikke skal have en sanktion, jf. § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden for en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, skal der ikke gives en sanktion, jf. også forslag til ny § 40 a vedr. den skærpede rådighedssanktion.

Det foreslås, at § 35, stk. 7 og 8, affattes således:

»Stk. 7. Den enkelte kommune tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-43.

Stk. 8. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.«

Bestemmelserne er en uændret videreførelse af gældende regler i § 35, stk. 6 og 7, der som konsekvens af indsættelse af et nyt stykke i § 35 (stk. 5) er blevet stk. 7 og 8.

Det er således fortsat den enkelte kommune selv, der tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-40 a, 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik. Det betyder, at kommunen kan tilrettelægge sin opgavefordeling således, at jobcenteret også kan træffe afgørelse om, at en modtager af hjælp skal have en sanktion.

Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4. Satserne for fradrag i uddannelses- eller kontanthjælp offentliggøres i ”Vejledninger om satser” fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Satserne for fradrag i integrationsydelse offentliggøres i ”Vejledning om regulering af satser efter integrationsloven, repatrieringsloven, danskuddannelsesloven, lov om integrationsgrunduddannelse (igu) og af satser for integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik” fra Udlændinge- og Integrationsministeriet. Begge vejledninger kan findes på www.retsinformation.dk.

Til nr. 10 (§ 39, nr. 1)

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med sit arbejde.

Der er ikke i lovgivningen taget stilling til, om en person, der uden rimelig grund ophører med ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan sanktioneres efter § 39, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, og der foreligger ikke offentliggjort praksis fra Ankestyrelsen herom.

Det foreslås derfor, at der i § 39, nr. 1, i loven, indsættes efter "sit arbejde": "eller ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats".

Forslaget medfører, at ophør uden rimelig grund i ansættelse med løntilskud på samme måde som ophør af arbejde vil blive sanktioneret efter § 40 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen nedsættes med tre gange sanktionssatsen.

Forslaget tager afsæt i forslag om lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til kapitel 12.

Til nr. 11 (§ 39, nyt nr. 3)

Det fremgår af gældende regler i § 39 i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person

- 1) uden rimelig grund ophører med sit arbejde,
- 2) uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde,
- 3) undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren, jf. § 13, stk. 2, nr. 4, eller stk. 3, nr. 4,
- 4) uden rimelig grund undlader efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt.,
- 5) uden rimelig grund undlader at give meddelelse om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den ledige er indkaldt til en jobsamtale som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning, jf. § 13, stk. 2, nr. 5, eller stk. 3, nr. 5,
- 6) uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a,
- 7) uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt., eller
- 8) uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det fremgår af gældende regler i § 41, stk. 1, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen ophører, hvis en person eller dennes ægtefælle uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning.

Det foreslås, at der i § 39 efter nr. 2, indsættes som et nyt nummer:

”3) uden rimelig grund afviser eller har gentagne udeblivelser og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af

- a) tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- b) tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.,
- c) en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller
- d) anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning"

Nr. 3-8 bliver herefter nr. 4-9.

Med den foreslåede ændring indsættes sanktionsbestemmelserne i § 41, stk. 1, om ophør af hjælpen, hvis en person afviser et tilbud m.v. eller uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra et tilbud, der kan sidestilles med afvisning af tilbud m.v., i lovens § 39 som *nyt nr. 3* og er dermed videreført.

Vurderingen af, om en person uden rimelig grund har afvist et åbent tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal – som i dag - foretages efter en konkret stillingtagen til sagens omstændigheder, herunder personens adfærd. Det var ikke en betingelse for at standse hjælpen, at personen positivt har afslået det konkrete tilbud.

Tilsvarende kan gælde, hvis personen i forbindelse med afgivelsen af tilbuddet har så mange forbehold eller krav til tilbuddet, at det reelt skal sidestilles med en afvisning af dette.

Det beror på en konkret vurdering, hvornår en persons udeblivelser fra et tilbud eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning har et sådant omfang, at der reelt må siges at være tale om en afvisning af tilbuddet eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning. Et sporadisk ustabil fremmøde kan normalt ikke begrunde, at hjælpen ophører.

Hjælpen ophører imidlertid ved udeblivelser af så betydeligt et omfang, at det kan sidestilles med afvisning. Når det skal vurderes, om gentagne udeblivelser skal sidestilles med afslag, bør flere forhold indgå i vurderingen. Udeblivelsernes omfang indgår som en vigtig del af denne vurdering. Men herudover kan indgå, om personen møder i tilbuddet, men ikke vil deltage i aktiviteterne eller opfører sig på en måde, som virker forstyrrende på andre kursister, hvilket kan sidestilles med en udeblivelse. Det samme gør sig gældende, hvis personen møder påvirket op i tilbuddet. Der skal således foretages en konkret vurdering af, dels udeblivelsernes omfang, dels af om personen vurderes at deltage i tilbuddet. Det skal også vurderes, om der er en rimelig grund til udeblivelserne. Dette svarer til de gældende regler.

Med forslaget bliver det muligt at ophæve gældende § 41 i loven. Forslaget har den konsekvens, at afvisning af tilbud m.v. eller gentagne udeblivelser fra tilbud m.v. ikke længere sanktioneres med en ophørssanktion, men med en nedsættelse af hjælpen med 3 sanktionssatser.

Sanktionen efter §§ 39 og 40 vil endvidere ikke være ægtefælleafhængige efter forslaget.

Det fremgår af forslaget til § 40, at hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, nedsættes med tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4. Hjælpen vil således alt efter personens ydelse blive nedsat med 2.100 kr., 1.800 kr., 1.200 kr. eller 600 kr. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 35, stk. 3 (§ 1, nr. 8).

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til § 30 i samme lov i gældende ret.

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der i § 2, nr. 1, indsættes efter en aktiv beskæftigelsesindsats ” tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., ” og hvor § 13 a, stk. 3, ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.2.2.

Det foreslås som konsekvens af nyt nr. 3, i § 39 i loven, at nr. 3-8 herefter bliver nr. 4-9. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 12 (§ 39, nr. 6-8, som bliver nr. 7-9, nyaffattes)

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a.

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det foreslås, at § 39, nr. 6, som bliver nr. 7, i loven nyaffattes således, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a, eller uddannelse, der er påbegyndt som led i et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a eller".

Efter gældende regler er der ikke hjemmel til at sanktionere personer, der ophører i dele af et uddannelsesforløb, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg med en punktsanktion efter § 40, stk. 1. De sanktioneres i stedet med en ophørssanktion efter den gældende § 41, som nu foreslås ophævet. Baggrunden herfor er, at bestemmelsen i § 39, nr. 7, i loven henviser til uddannelsespålæg efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som omfatter studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser (trin 3 af uddannelsespålægget), jf. § 30, stk. 3, 1. pkt. i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Med den foreslåede ændring i § 39, nr. 7, i loven, tilvejebringes hjemmel til at sanktionere en person, der uden rimelig grund ophører fra dele af en uddannelse, således at bestemmelsen udover studie- og erhvervskompetencegivende uddannelser også kommer til at omfatte aktiviteter, tilbud m.v., der er led i et uddannelsespålæg, jf. § 30, stk. 3, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 39, nr. 7, som bliver nr. 8, affattes således: "8) har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, jf. § 13 a, stk. 3, 4. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog inden for den af kommunen fastsatte frist, jf. § 13 a, stk. 3, 5. pkt."

Af Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anvendelsen af sanktioner overfor uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere fra maj 2016 fremgår det, at der efter Ankestyrelsens opfattelse er en nær sammenhæng mellem de faktiske forhold, som § 39, nr. 7 og nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik regulerer. Ifølge praksisundersøgelsens resultater har kommunerne i en del sager ukorrekt anvendt sanktionsbestemmelsen i § 39, nr. 8, i loven, hvor de eventuelt kunne have anvendt bestemmelsen i § 39, nr.

7, i loven. På den baggrund har Ankestyrelsen anbefalet, at kommunerne øger opmærksomheden på, at den rette sanktionsbestemmelse anvendes.

På baggrund af, at Ankestyrelsens praksisundersøgelse viser, at kommunerne har svært ved at skelne mellem sanktionsbestemmelserne i den gældende § 39, nr. 7 og 8, i loven og derved med at anvende den korrekte sanktionsbestemmelse, foreslås det, at bestemmelserne i § 39, nr. 7, og 8, i loven slås sammen i et nyaffattet nr. 8.

Med forslaget til § 39, nr. 8, i loven, vil åbenlyst uddannelsesparate eller jobparate modtagere af hjælp, fremover blive sanktioneret efter § 40, hvis de uden rimelig grund har undladt at registrere jobsøgningsaktiviteter inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt.

Forslaget er udformet med afsæt i forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til § 30 i samme lov i gældende ret.

Forslaget er endvidere udformet med afsæt i forslag til ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der foretages ændringer i § 13 a, således at stk. 3 ophæves og stk. 4, der bliver stk. 3, er omformuleret.

Til nr. 13 (§ 39, nr. 8, som ville blive nr. 9, ophæves)

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af gældende regler i § 39, nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., i loven eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Som følge af forslaget om at slå bestemmelserne i § 39, nr. 7 og 8, i loven sammen til et nyt nr. 8 i § 39, foreslås det, at § 39, nr. 8, som er blevet nr. 9, ophæves. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 12.

Forslaget er endvidere udformet med afsæt i forslag til ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der foretages ændringer i § 13 a, således at stk. 3 ophæves og stk. 4, der bliver stk. 3, er omformuleret.

Til nr. 14 (§ 40 nyaffattes)

Efter gældende regler i § 40, nedsættes hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, med tre gange dagssatsen efter § 35, stk. 4. Dagssatsen beregnes på baggrund af den samlede hjælp efter §§ 22-25, som personen på hændelsestidspunktet var eller ville være berettiget til. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse, og hvis den månedlige hjælp er nedsat, nedsættes dagssatsen med samme andel.

Med forslaget til nyaffattelse af § 40 vil hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, blive nedsat med tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, jf. § 35, stk. 4. Nedsættelsen af hjælpen vil ikke som hidtil afhænge af, om den månedlige hjælp er nedsat, men der kan fortsat kun ske en enkelt nedsættelse af hjælpen i en kalendermåned.

Forslaget er en følge af lovforslagets § 1, nr. 9, hvorefter de gældende dagssatser erstattes af fire sanktionssatser på henholdsvis 200 kr., 400 kr., 600 kr. og 700 kr.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt arbejde, som jobcenteret har henvist til, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser, med mindre personen har haft en rimelig grund til at afvise tilbuddet om arbejde. Det foreslås – i lighed med gældende ret – at der alene vil kunne gives en sanktion på tre sanktionssatser om måneden. Personen vil således også i denne situation være sikret et rimeligt forsørgelsesniveau.

Samtidig vil det med forslaget blive enklere for en person at gennemskue konsekvenserne ved at udeblive fra tilbud m.v., da fradraget eller nedsættelse i hjælpen altid vil skulle ske med en fast sanktionssats.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser vil blive fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Til nr. 15 (overskrift til § 40 a)

Reglerne om den skærpede rådighedssanktion foreslås ændret, både i forhold til indhold og målgruppe. Med forslaget bliver også aktivitetsparate omfattet af den skærpede rådighedssanktion.

Af hensyn til overblik og systematik i loven foreslås det, at det - som konsekvens af forslaget til den ændrede § 40 a - efter § 40 men før § 40 a, indsættes en ny *overskrift*: »Skærpet rådighedssanktion«.

Der er ikke tale om en indholdsmæssig ændring.

Til nr. 16 (§ 40 a nyaffattes)

Det fremgår af gældende regler i § 40 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der er uddannelsesparat eller jobparat, mister retten til hjælp efter §§ 22, 23 eller 25, dvs. integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Kommunen skal samtidig med afgørelsen efter stk. 1 om, at personen mister retten til hjælp i en periode på op til 3 måneder, give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret, der skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen har virkning fra, jf. § 40 a, stk. 2. Personen modtager hjælp for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret.

Hvis personen er syg eller har børnepasningsproblemer og derfor ikke kan møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcentret), som jobcenteret har anvist, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet, jf. § 40 a, stk. 3. Meddelelsen skal gives forud for det tidspunkt, hvor den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret.

Hvis personen udebliver fra et tilbud m.v., kan kommunen efter § 40 a, stk. 4, i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Det følger af den gældende § 40 a, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for 1 måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage.

Hjælpen udbetales som et månedligt beløb. Udbetalingen sker bagud for 1 måned.

Den gældende § 40 a i lov om aktiv socialpolitik om skærpet rådighedssanktion omfatter alene uddannelsesparate og jobparate ansøgere eller modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, mens aktivitetsparate borgere ikke kan pålægges en sanktion efter bestemmelserne.

Det foreslås, at § 40 a, i lov om aktiv socialpolitik, nyaffattes.

Det foreslås således, at § 40 a, *stk. 1*, nyaffattes således:

»Kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret har vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Sanktionen er betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om en forudgående sanktion, herunder om konsekvensen for hjælpen,

- 1) hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde,
- 2) afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og
- 3) om at personen kun får udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. stk. 2.«

Med forslaget vil kommunen kunne træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen derefter på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører en afgørelse efter §§ 35-40.

Den skærpede rådighedssanktion vil med forslaget således omfatte både uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, samt jobparate og aktivitetsparate. Den skærpede rådighedssanktion udvides dermed til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp efter §§ 22-25.

Med den foreslåede ændring kan en uddannelsesparat, jobparat eller aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp miste retten til hjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen allerede har fået én afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen derefter igen tilsidesætter rådighedspligten efter §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører, at personen får en ny afgørelse om sanktion efter en eller flere af bestemmelserne i §§ 35-40.

Med forslaget består den skærpede rådighedssanktion uændret i, at personen, ligesom efter de gældende regler, i op til tre måneder alene får udbetalt hjælp for de dage, hvor den pågældende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller alternativt møder op i jobcenteret, på rådhuset eller en anden kommunal adresse, således som jobcenteret har anvist, jf. den foreslåede § 40 a, stk. 2.

Ved vurderingen af, om en person skal have en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder, kan indgå flere forskellige momenter, herunder over hvor lang en periode, forseelserne strækker sig over, f.eks. om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder eller over en længere periode på fire eller seks måneder.

Der er i det nedenstående alene tale om vejledende eksempler på, hvornår der kan gives en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder. Kommunen skal altid foretage en konkret vurdering af, om en person skal have en, to eller tre måneders skærpet rådighedssanktion, og kommunen skal altid vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelserne, dvs. om der er proportionalitet mellem sanktion og forseelse.

Således vil en person, der f.eks. er udeblevet to gange til en jobsamtale inden for 6 måneder, hvor kommunen har truffet afgørelser om, at der skulle ske fradrag i hjælpen for en eller to dage ved hver udeblivelse, ikke blive omfattet af den skærpede rådighedssanktion, idet der ikke i dette eksempel kan anses at være proportionalitet mellem forseelsen og den skærpede sanktion.

Eksempel: Hvis en person afviser et rimeligt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal kommunen træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser. Kommunen skal vejlede personen om, at kommunen vil træffe afgørelse om skærpet sanktion, hvis pågældende igen undlader at opfylde sin rådighedsforpligtelse. Personen får 14 dage efter et nyt tilbud, hvor personen udebliver uden rimelig grund i 15 dage ud af 18 mulige dage. I denne situation kan kommunen træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion om, at hjælpen ophører i en måned. Kommunen skal samtidig give personen et tilbud eller en aktivitet, som pågældende kan møde frem i på alle hverdage. Personen vil alene få hjælp for de dage, hvor personen møder frem.

Når kommunen træffer afgørelse om en sanktion efter § 40 a, stk. 1, skal det fremgå udtrykkeligt og meget klart af afgørelsen, at den pågældende ikke har ret til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i 1, 2 eller 3 måneder. Kommunen skal samtidigt angive i afgørelsen, fra hvilket tidspunkt personen har mistet retten til hjælp efter § 40 a, stk. 1. Kommunen skal samtidigt med afgørelse om skærpet sanktion også træffe afgørelse om sanktion i forhold til den hændelse, som udløser afgørelsen om den skærpede sanktion. Kommunen skal således f.eks. træffe afgørelse om fradrag i hjælpen for de dage, hvor en person uden rimelig grund er udeblevet fra et tilbud.

I forhold til aktivitetsparate modtagere af hjælp skal kommunen være opmærksom på de særlige regler, der gælder i forhold til sanktionering af aktivitetsparate.

Kommunen skal desuden ledsage afgørelsen af en begrundelse og klagevejledning, jf. §§ 22-25 i forvaltningsloven.

Som konsekvens af forslaget om forenkling af kommunernes vejledningspligt i § 35, stk. 1, og den samtidige skærpelse af den skærpede rådighedssanktion foreslås det i § 40 a, stk. 1, 3. *pkt.*, at den skærpede rådighedssanktion er betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om den første sanktion, herunder om konsekvensen for hjælpen, hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og om hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Det skal således udtrykkeligt og klart fremgå af afgørelsen vedrørende den første sanktion efter §§ 35-40, at personen kan få en skærpet rådighedssanktion allerede anden gang, den pågældende uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., at en skærpet rådighedssanktion betyder, at hjælpen kan bortfalde i 1, 2 eller 3 måneder, og at personen alene kan få hjælp for de dage, hvor personen møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen, jf. § 40 a, stk. 1 og 2. Det skal desuden fremgå af afgørelsen vedrørende den første sanktion, at kommunen kan lukke personens sag, jf. forslaget til § 40 a, stk. 8, såfremt den pågældende i en hel kalendermåned ikke møder i det tilbud, som kommunen har anvist den pågældende, jf. den foreslåede § 40 a, stk. 2.

Før der træffes afgørelse om skærpet sanktion, skal følgende derfor være opfyldt:

- Kommunen skal have truffet mindst en afgørelse om sanktion forud for, at der træffes afgørelse om skærpet sanktion.
- I den afgørelse om sanktion, der ligger forud for, at kommunen træffer afgørelse om skærpet sanktion, skal kommunen have vejledt personen om, at hvis personen på ny ikke overholder sin rådighedsforpligtelse, kan kommunen træffe afgørelse om skærpet sanktion.
- Kommunen skal endvidere vejlede om, at den skærpede sanktion betyder,
 - a) at personens hjælp ophører i op til 3 måneder,
 - b) at personen kan få hjælp for de dage, hvor personen møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen,
 - c) at hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen, lukkes personens sag, og personen skal søge om hjælp igen, for at blive berettiget til hjælp,
 - d) at hvis personen er gift, ophører hjælpen ligeledes hos ægtefællen, hvis personen i en hel kalendermåned ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har givet personen, og
 - e) endelig skal personens ægtefælle orienteres om, at pågældendes hjælp ophører, hvis ægtefællen ikke møder i den aktivitet, som kommunen har givet i en hel kalendermåned.

Baggrunden for den udvidede vejledningspligt forud for anvendelsen af § 40 a er, at afgørelser om bortfald m.v. af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp er af indgribende betydning for personens og dennes eventuelle families forsørgelsesgrundlag. Det gælder i særlig grad i forhold til aktivitetsparate, for hvem en afgørelse om en sanktion, der strækker sig over tid, kan være velfærdstruende for personen og evt. familie. Derfor er det vigtigt i forhold til personens retssikkerhed, at den pågældende klart er vejledt om konsekvensen for hjælpen af to eller flere udeblivelser m.v., der kan føre til en skærpet rådighedssanktion med bortfald af hjælpen i op til 3 måneder, og om hvad personen skal gøre for igen at få hjælp.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet, herunder hvordan vejledningen er givet, hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Vejledningspligten i § 40 a, stk. 1, er en garantiforskrift. Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommunen skal samtidig med afgørelsen efter stk. 1 give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret. Aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1 har virkning fra. Personen modtager hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret.«

Forslaget til § 40 a, stk. 2, er en uændret videreførelse af gældende regler i § 40 a, stk. 2, om, at kommunen samtidig med afgørelsen om sanktion efter § 40 a, stk. 1, skal give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret, der skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen om den skærpede rådighedssanktion har virkning fra. Som en konsekvens af, at den foreslåede skærpede rådighedssanktion i § 40 a, stk. 1, udvides til at omfatte aktivitetsparate, vil aktivitetsparate ligeledes skulle gives tilbud efter den foreslåede § 40 a, stk. 2.

Personen modtager hjælp efter §§ 22-25, for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret. Personen får således udbetalt integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcenteret), som jobcenteret har anvist.

Hvis personen ikke møder i tilbuddet, ikke kommer til en samtale eller ikke overholder pligten til at møde på jobcenteret dagligt, kan den pågældende således ikke få integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp for de dage, hvor den pågældende ikke har opfyldt kravet om fremmøde.

Som følge af forslaget § 1, nr. 1, om afskaffelse af den udtømmende liste med 10 rimelige grunde til, at personen ikke skal stå til rådighed ved tilbud m.v., skal kommunerne ved afgivelsen af tilbuddet m.v. efter § 40 a, stk. 2, tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet.

Kommunen skal således ved afgivelsen af tilbud, indkaldelse til samtaler eller daglig pligt til at møde frem i jobcenteret m.v. sikre, at personen kan møde i aktiviteten, og at personen ikke i forhold til den eller de konkrete aktiviteter har rimelig grund til ikke at deltage, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, herunder f. eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet på grund af egen sygdom, har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, har børnepasningsproblemer eller at afstanden mellem bopæl og tilbud medfører en urimelig belastning på grund af transporttid eller transportvanskeligheder.

Kommunen skal desuden være opmærksom på, at det ifølge § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik i forhold til aktivitetsparate er et krav, at kommunen altid skal foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold, der kan begrunde, at en person, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparat, ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Der skal således være mulighed for, at personen, der er omfattet af sanktionen i § 40 a, stk. 1, kan møde frem i tilbud, til samtaler eller møde op på jobcenteret dagligt. Kommunen kan give den pågældende tilbud om en eller flere forskellige aktiviteter, så længe aktiviteterne omfatter alle månedens arbejdsdage.

Hvis kommunen ikke giver personen et tilbud, indkalder personen til daglige samtaler eller giver personen en pligt til at møde dagligt på jobcenteret, kan hjælpen ikke ophøre. Hjælpen kan tidligst ophøre fra det tidspunkt, hvor kommunen har stillet et tilbud til rådighed, har indkaldt personen til en samtale eller har givet personen en pligt til dagligt fremmøde på jobcenteret, som den pågældende kan møde frem i.

For tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats gælder denne lovs regler. For tilbud efter integrationsloven gælder denne lovs regler om afgivelse af tilbud.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 3, nyaffattes således:

»Stk. 3. Det er en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed.«

Med forslaget til § 40 a, stk. 3, vil det blive en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed. Alvorlige psykiske lidelser kan f.eks. i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en skærpet rådighedssanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en skærpet rådighedssanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælps eller kontanthjælp, skal der ikke gives en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om den aktivitetsparate persons forhold. Det skal ske i den konkrete vurdering af, om der er grunde, der kan føre til, at borgeren ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, som borgeren selv har givet om grunden til udeblivelsen.

Det bemærkes, at det ligeledes er en betingelse for at kunne give en aktivitetsparat person en sanktion, at kommunen har været i personlig kontakt (dialog) med personen forud for sanktionen. Kommunen skal således ifølge forslaget til § 1, nr. 9, til nyaffattelse af § 35, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen skal således aktivt forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring, eller hvis oplysningerne om grunden til f.eks. en udeblivelse ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om der forelå forhold, der kunne begrunde, at personen ikke havde pligt til at møde op i tilbuddet, aktiviteten m.v. Hvis personen ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig

partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med personen om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om forelå forhold, der kunne begrunde, at den pågældende ikke havde pligt til at møde op i tilbuddet, aktiviteten m.v..

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt ifølge forslaget i § 1, nr. 8, til nyaffattelse af § 35, stk. 6, opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af, om der skal sanktioneres i det konkrete tilfælde.

Det foreslås endvidere, at § 40 a, stk. 4, nyaffattes således:

»Stk. 4. Inden kommunen træffer afgørelse om, at en aktivitetsparat person ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skal kommunen foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om udeblivelsen skyldes egen sygdom eller børnepasningsproblemer, om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, jf. § 13, stk. 7 eller 8, eller regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15, eller om der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion for udeblivelse m.v. i tilbuddet m.v.«

Med forslaget til § 40 a, stk. 4, vil kommunen, inden den træffer afgørelse om, at en aktivitetsparat person ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skulle foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om udeblivelsen skyldes egen sygdom eller børnepasningsproblemer, om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, eller om der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion for udeblivelse m.v. i tilbuddet m.v., jf. § 13, stk. 7 eller 8, samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15,

For en aktivitetsparat person, som har pligt til at deltage i tilbud m.v. efter § 40 a, stk. 2, men som enten er fraværende eller ophører, skal kommunen således, i forbindelse med at personen udebliver fra eller ophører i tilbuddet m.v., partshøre personen om, hvorvidt den pågældende havde en rimelig grund til at udeblive eller ophøre fra tilbuddet m.v. Kommunen skal i den forbindelse tage stilling til, om den manglende overholdelse af pligten skyldes, at personen har en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. fordi personen ikke kan deltage i tilbuddet på grund af egen sygdom eller børnepasningsproblemer, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik eller regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15. Herudover skal kommunen i den enkelte sag også konkret vurdere, om der kan være andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion for udeblivelse eller ophør i tilbuddet m.v., f.eks. opståede transportproblemer mv., jf. § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig partshøring har fundet sted, herunder hvordan partshøringen er foretaget, hvornår den er foretaget, og hvilken ordlyd partshøringen har.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 5-7, affattes således:

»Stk. 5. Hvis en person er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret, jf. stk. 2.

Stk. 6. Hvis en person udebliver fra et tilbud m.v., jf. stk. 2, kan kommunen i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har

givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, jf. stk. 5. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Stk. 7. Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2, 5 og 6, sker som en samlet opgørelse for 1 måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1.«

Bestemmelserne i gældende § 40 a, stk. 3-5, i lov om aktiv socialpolitik, videreføres uændret, idet bestemmelserne som konsekvens af, at der i § 40 a efter stk. 2 indsættes to nye stykker (nyt stk. 3 og 4), ændres til § 40 a, stk. 5-7.

Hvis personen er forhindret i at deltage i tilbuddet, møde til samtalen eller møde frem i jobcenteret, fordi den pågældende er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen således meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet. Personen skal give meddelelsen herom forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 3, (forslag til ny § 40 a, stk. 5) i lov om aktiv socialpolitik.

Reglen om, at kommunen skal sikre sig, at personen kan møde i aktiviteten eller på den anviste adresse, videreføres således uændret, idet bestemmelsen med forslaget vil gælde både i forhold til uddannelsesparate, jobparate og aktivitetsparate, dvs. at helbred eller børnepasningsproblemer ikke må være til hinder for fremmøde. Personen vil alene have en rimelig grund til at udeblive fra en aktivitet eller på den anviste adresse under den skærpede sanktion, hvis personen forud herfor har meldt sygdom eller børnepasningsproblemer på den måde, som er angivet af jobcenteret.

Hvis en person udebliver fra et tilbud, en samtale, et møde i jobcenteret m.v., som er anvist af jobcenteret, vil kommunen i helt særlige situationer fortsat kunne udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet, jf. § 40 a, stk. 4 (ny § 40 a, stk. 6), i lov om aktiv socialpolitik. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, f.eks. hvis personen har været indlagt på hospitalet eller lignende og ikke har haft mulighed for at kontakte kommunen, eller har været ude for en ulykke, der bevirker, at den pågældende ikke har haft mulighed for at kommunikere med omverdenen, og det derfor har været umuligt for den pågældende at give besked om fraværet til kommunen. Kommunen kan i sådanne situationer efterbetale hjælp for den periode, hvor den pågældende ikke har været i stand til at stå til rådighed f.eks. på grund af sit helbred. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, vil fortsat ske som en samlet opgørelse for 1 måned, jf. § 40 a, stk. 5 (ny § 40 a, stk. 7), i lov om aktiv socialpolitik. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, og den pågældende er mødt i tilbud m.v. givet i henhold til § 40 a, stk. 2, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, dvs. at hjælpen udbetales som et månedligt beløb, og at udbetalingen sker bagud for 1 måned.

Hvis personen ikke er enig i opgørelsen af dage, der udbetales hjælp for, kan personen klage over afgørelsen om opgørelsen af hjælpen efter de almindelige klageregler i § 98 i lov om aktiv socialpolitik.

Afgørelser efter § 40 a skal være ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning, jf. §§ 22- 25 i forvaltningsloven.

Begrundelsen skal således indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet i henhold til. I det omfang afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

I begrundelsen skal således angives en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det pågældende indhold, og skal således indeholde en henvisning til retsgrundlaget, dvs. de bestemmelser, praksis, principafgørelser m.v., samt de skønmæssige hovedhensyn, som kommunen har lagt til grund ved vurderingen af en persons rådighed m.v., herunder de faktiske omstændigheder, som afgørelsen bygger på.

Ifølge forvaltningslovens § 25 skal afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Ved klager over afgørelser om rådighed og sanktioner gælder de almindelige regler om klage over en kommunes afgørelser, som er fastsat i kapitel 10 i retssikkerhedsloven. Afgørelser om f.eks. rådighed og sanktioner kan således indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 98, i lov om aktiv socialpolitik og § 59 a, i retssikkerhedsloven. Klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 67 i retssikkerhedsloven. Kommunen skal i sin klagevejledning informere personen om klagefristen på 4 uger.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 8, nyaffattes således:

»Stk. 8. Såfremt personen i en hel kalendermåned ikke møder op til pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v. efter stk. 2, kan kommunen lukke personens sag, hvorefter hjælpen til personen ophører. Hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen efter 1. pkt. træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører. Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen.«

Der gælder i dag ikke regler om, at en persons ret til hjælp automatisk stopper, hvis personen ikke har været i kontakt med kommunen i en hel kalendermåned samtidig med, at kommunen har stillet en aktivitet til rådighed på alle hverdage.

Som en yderligere skærpelse for manglende rådighed foreslås det i § 40 a, stk. 8, at for personer, der har fået en afgørelse om en skærpet rådighedssanktion efter § 40 a, stk. 1, gælder, at kommunen vil kunne lukke personens sag, såfremt personen i en hel kalendermåned ikke møder op i pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v. efter stk. 2, hvorefter hjælpen til personen ophører. Hvis personen er gift, vil kommunen samtidig med afgørelsen om lukning af personens sag skulle træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører. Hjælpen kan genoptages, hvis personen og dennes ægtefælle igen ansøger om hjælp og opfylder betingelserne for hjælpen.

Forslaget er en konsekvens af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, hvorefter personens ydelsessag lukkes helt, hvis personen, efter at have fået en afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, i en hel kalendermåned ikke møder op til en aktivitet eller alternativt møder på rådhuset eller en anden kommunal adresse, som anvist af kommunen.

Forslaget imødekommer samtidig kommunernes ønske om at kunne lukke en sag, såfremt personen i en måned ikke møder op i aktiviteter pålagt af kommunen.

Når kommunen træffer afgørelse om, at personen skal have en skærpet sanktion, hvor hjælpen ophører i op til tre måneder, og hvor der alene kan udbetales hjælp for de dage, hvor personen møder op i den aktivitet, som kommunen har anvist – hvilket svarer til de gældende regler - træffes der således samtidig som noget nyt afgørelse om, at hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem i den aktivitet, som kommunen har anvist, stopper personens hjælp.

Samtidig med denne afgørelse skal kommunen træffe afgørelse over for personens ægtefælle om, at dennes hjælp stopper, hvis personen, som er omfattet af den skærpede sanktion, ikke møder i den aktivitet, som kommunen har anvist, i en hel kalendermåned.

Hjælpen kan genoptages, hvis personen ansøger om hjælp på ny, og den pågældende opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp, herunder opfylder forpligtelsen til at stå til rådighed. Hvis den sanktionerede person er gift, og begge ægtefæller opfylder betingelserne for at modtage hjælp, genoptages udbetalingen af hjælpen.

Den sanktioneredes ægtefælle vil endvidere kunne få hjælp igen, hvis personen er kommet i arbejde eller er påbegyndt en uddannelse og dermed udnytter sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder aktivt.

Afgørelse om lukning af personens sag efter § 40 a, stk. 8, skal være ledsaget af en begrundelse og klagevejledning, jf. §§ 22-25 i forvaltningsloven.

Afgørelsen skal således indeholde en begrundelse, der lever op til forvaltningslovens krav om begrundelse af afgørelser, og skal derfor bl.a. indeholde en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for lukning af sagen. Begrundelsen skal endvidere indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen om lukning af sagen.

Begrundelsen skal dermed fremtræde som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det pågældende indhold, og skal således indeholde en henvisning til retsgrundlaget, dvs. de bestemmelser, praksis, principafgørelser m.v., samt de skønmæssige hovedhensyn, som kommunen har lagt til grund ved vurderingen af en persons rådighed m.v., herunder de faktiske omstændigheder, som afgørelsen bygger på.

Personen vil kunne klage over kommunens afgørelse om lukning af sagen efter § 40, stk. 8. Ifølge forvaltningslovens § 25 skal afgørelsen om lukning af sagen derfor være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af, at afgørelsen kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 98, i lov om aktiv socialpolitik og § 59 a, i retssikkerhedsloven, og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder at klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg skal ske inden 4 uger efter, at personen har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 67 i retssikkerhedsloven.

Det bemærkes, at kommunen i forbindelse med afgørelser om lukning af sager efter § 40 a, stk. 8, i forhold til aktivitetsparate modtagere af hjælp skal være opmærksom på de særlige regler, der gælder for aktivitetsparate. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2, 14 og 15.

Til nr. 17 og 18 (§ 41)

Efter den gældende § 41 i lov om aktiv socialpolitik om ophør af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp ophører hjælpen, hvis en person eller dennes ægtefælle

1) uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller

2) uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller integrationsprogrammet.

Hjælpen til personen ophører, så længe personen afviser tilbud m.v. som beskrevet i stk. 1. Hjælpen ophører tilsvarende hos ægtefællen.

Det er en betingelse for, at hjælpen kan ophøre, at kommunen samtidig sikrer, at der er et åbent tilbud, som personen kan tage imod og dermed opfylde sin pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder.

Med forslaget til § 40 a ændres reglerne om den skærpede rådighedssanktion, således at kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22, 23 og 25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen derefter på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret har vurderet, at personen med sin adfærd udviser manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører en afgørelse efter §§ 35-40. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 16 (§ 40 a om skærpet rådighedssanktion),

Den skærpede rådighedssanktion gør det muligt at ophæve sanktionen efter § 41, hvorved kommunerne ikke længere vil skulle stille et åbent tilbud til rådighed. Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.5.

Det foreslås derfor at ophæve § 41.

Som konsekvens heraf foreslås det endvidere, at *overskriften* før § 41 ophæves. Forslaget medfører ikke indholdsmæssige ændringer.

Forslaget er en konsekvens af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, hvorefter aftalepartierne er enige om at forbedre kommunernes muligheder for at give skærpede sanktioner ved manglende rådighed.

Til nr. 19 (§ 42, stk. 1)

Efter den gældende § 42, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager hjælp i form af integrationsydelse, integrationsydelse og danskbonus, uddannelseshjælp, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg, uddannelseshjælp og barselstillæg, kontanthjælp, kontanthjælp og aktivitetstillæg eller kontanthjælp og barselstillæg på mindst 10.500 kr. (2013-niveau) pr. måned efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Efter den gældende § 42, stk. 2, skal en person, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger.

En person, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, skal efter den gældende § 42, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp.

Det er en betingelse for nedsættelse og tilbagebetaling af hjælpen efter § 42, stk. 1-3, at personen mod bedre vidende har tilsidesat oplysningspligten eller mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelsen. Det skal således kunne tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Efter § 42, stk. 4, sker nedsættelsen af hjælpen efter § 42, stk. 1-3 tilsvarende i hjælpen til ægtefællen, og den nedsatte hjælp til ægtefællen er ligeledes tilbagebetalingspligtig. Det indebærer, at hvis en ægtefælle eksempelvis er omfattet af § 42, stk. 1, og får sin hjælp nedsat med 1/3 i tre uger, skal hjælpen til den anden ægtefælle ligeledes nedsættes med 1/3 i de samme tre uger. Hvis begge ægtefæller har tilsidesat oplysningspligten, afvikles sanktionen først for begge ægtefæller som følge af den ene ægtefælles forhold. Herefter afvikles sanktionen for begge ægtefæller som følge af den anden ægtefælles forhold. For begge sanktioners vedkommende vil der være tale om førstegangssanktioner, såfremt det for begge ægtefæller er første gang, kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af hjælpen på grund af, at en ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Det forhold, at den ene ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp, har således ikke gentagelsesvirkning i forhold til den anden ægtefælle.

Det foreslås i § 42, stk. 1, at en person, som modtager hjælp efter §§ 22-25, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, på mindst 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Med forslaget til § 42, stk. 1, indføres en skærpet sanktion, hvorefter hjælpen nedsættes med 1/3 i 20 uger, og den nedsatte hjælp gøres tilbagebetalingspligtig. Den foreslåede skærpede sanktion svarer til den gældende sanktion efter § 42, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, som udløses ved tre eller flere gentagelser inden for de seneste 5 år.

Den skærpede sanktion skal gælde uanset, om personen en, to, tre eller flere gange inden for 5 år mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Det vil fortsat være et krav, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. Det forudsættes således, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Med forslaget til § 42, stk. 1, foreslås de gældende sanktioner efter § 42, stk. 1, 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik for henholdsvis første, anden og tredje sanktion inden for 5 år, ophævet.

Det foreslås endvidere at ophæve den gældende § 42, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen til den ene ægtefælle nedsættes og gøres tilbagebetalingspligtig, hvis den anden ægtefælle sanktioneres efter gældende § 42, stk. 1-3. Ophævelsen af den gældende § 42, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, betyder, at den skærpede sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1, ikke bliver ægtefælleafhængig. Med forslaget vil begge ægtefæller fortsat blive sanktioneret, hvis de begge mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Hvis kun den ene ægtefælle mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, er det derimod kun denne ægtefælle, der vil blive sanktioneret.

Personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 42, stk. 1, er uændret i forhold til den gældende § 42, stk. 1-3, men det er præciseret i bestemmelsen, at tillæg efter § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, til personer, der har en dokumenteret bidragspligt over for et barn eller flere børn, ikke medregnes i opgørelsen af, om personen modtager hjælp på mindst 10.500 kr. i 2013-niveau svarende til 11.423 kr. i 2019-niveau.

Personkredsen omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 42, stk. 1, modtager mellem 11.423 kr. og 15.181 kr. pr. måned i 2019 niveau. Det drejer sig om modtagere af følgende ydelser:

- integrationsydelse efter § 22, stk. 1,
- integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 1, nr. 1, og stk. 5,
- uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 1, 3, 4 eller 5, eller § 23, stk. 3,
- uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, 2, 6 eller 7, og § 24, stk. 2,
- uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, 2, 6 eller 7, og § 24, stk. 3, nr. 1, 2, 3 eller 4,
- kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 1 eller 2, eller stk. 3, nr. 1, 3, 4 eller 5,
- kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, 2, 6 eller 7, og stk. 8, eller
- kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, 2, 6 eller 7, og stk. 9, nr. 1, 2, 3 eller 4.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 41 og 42.

Til nr. 20 (§ 42, stk. 2)

Det fremgår af den gældende § 42, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen sker i hjælpen fra første hele kalendermåned efter afgørelsen. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen efter stk. 1-4 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Det foreslås, i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, at ”eller dennes ægtefælle” udgår. Forslaget er en følge af, at ægtefælleafhængigheden i den gældende § 42, stk. 4, med lovforslaget § 1, nr. 20, foreslås ophævet.

Det foreslås endvidere, at henvisningen i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, til stk. 1-4, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 19, hvorefter § 42, stk. 1-4 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2.

Herudover foreslås det, at tre steder i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, ændres henvisningen til §§ 36-41 til §§ 36-40 a.

Denne foreslåede ændring er en følge af lovforslagets til § 1, nr. 18, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2.

Til nr. 21 (§ 42, stk. 3)

Det fremgår af den gældende § 42, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen af hjælpen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1-3 i § 42, stk. 6, der bliver stk. 3, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 19, hvorefter § 42, stk. 1-4 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 6, der bliver stk. 3.

Til nr. 22 (§ 42, stk. 4)

Det fremgår af den gældende § 42, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-5.

Efter den gældende § 42, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik skal der træffes afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i henholdsvis 3 uger og 20 uger, mens der efter den gældende § 42, stk. 3, skal træffes afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i 20 uger og om, at den nedsatte hjælp skal tilbagebetales. Med den foreslåede § 42, stk. 1, vil sanktionen altid indeholde både en afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i 20 uger og en afgørelse om, at den nedsatte hjælp skal tilbagebetales.

Det foreslås derfor præciseret i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse og tilbagebetaling af hjælpen.

Det foreslås samtidig, at henvisningen i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4, til stk. 1-5 ændres til stk. 1-2.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 19, hvorefter § 42, stk. 1-4 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4.

Til nr. 23 (§ 42, stk. 5)

Det fremgår af den gældende § 42, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 3 og 4 sker efter § 95, hvorefter kommunen opkræver tilbagebetalingskravet efter de regler, som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Reglerne fremgår af bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v. Der gælder en treårig forældelse for dette krav regnet fra hjælpens ophør uden, at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Det foreslås, at henvisningen i § 42, stk. 8, der bliver stk. 5, til stk. 3 og 4, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 19, hvorefter § 42, stk. 1-4 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 8, der bliver stk. 5.

Til nr. 24 (§ 43, stk. 1)

Efter den gældende § 43, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, skal en person, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, samt stk. 4, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller § 23, stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Efter den gældende § 43, stk. 2, skal en person, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på

det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 20 uger. En person, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele hjælpen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Det er en betingelse for tilbagebetaling af hjælpen efter § 43, stk. 1-2, at personen mod bedre vidende har tilsidesat oplysningspligten eller mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelsen. Det skal således kunne tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Efter § 43, stk. 3, sker tilbagebetaling af hjælpen efter § 43, stk. 1-3 tilsvarende, for så vidt angår hjælpen til ægtefællen. Det indebærer, at hvis en ægtefælle eksempelvis er omfattet af § 43, stk. 1, og skal tilbagebetale 1/3 af hjælpen i 3 uger, skal 1/3 af hjælpen i 3 uger til den anden ægtefælle ligeledes tilbagebetales. Hvis begge ægtefæller har tilsidesat oplysningspligten, afvikles sanktionen først for begge ægtefæller som følge af den ene ægtefælles forhold. Herefter afvikles sanktionen for begge ægtefæller som følge af den anden ægtefælles forhold. For begge sanktioners vedkommende vil der være tale om førstegangssanktioner, såfremt det for begge ægtefæller er første gang, kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af hjælpen på grund af, at en ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Det forhold, at den ene ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp, har således ikke gentagelsesvirkning i forhold til den anden ægtefælle.

Det foreslås i § 43, stk. 1, at en person, som modtager hjælp efter §§ 22-25 a, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, på mindre end 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 3 sanktionssatser efter § 35, stk. 4, pr. måned i 3 måneder, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp i 20 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Den skærpede sanktion skal gælde uanset, om personen en, to, tre eller flere gange inden for 5 år mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Det vil fortsat være et krav, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. Det forudsættes således, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Med forslaget til § 43, stk. 1, foreslås de gældende sanktioner efter § 43, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik, for henholdsvis første og anden sanktion inden for 5 år, ophævet.

Det foreslås endvidere, at ophæve den gældende § 43, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen til den ene ægtefælle gøres tilbagebetalingspligtig, hvis den anden ægtefælle sanktioneres efter gældende § 43, stk. 1 eller 2. Ophævelsen af den gældende § 43, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, betyder, at den skærpede sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1, ikke bliver ægtefælleafhængig. Med forslaget vil begge ægtefæller fortsat blive sanktioneret, hvis de begge mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Hvis kun den ene ægtefælle mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, er det derimod kun denne ægtefælle, der vil blive sanktioneret.

Uddannelseshjælp og aktivitetstillæg blev indført den 1. januar 2014 ved lov nr. 895 af 4. juli 2013 (kontanthjælpsreformen), og frem til indførelsen af barselstillæg den 1. juli 2014 ved lov nr. 721 af 25. juni 2014 blev unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel visiteret aktivitetsparate og modtog dermed aktivitetstillæg under barslen. Med lov nr. 721 af 25. juni 2014, fik unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel ret til et barselstillæg efter § 24, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, svarende til aktivitetstillægget i lovens § 24, stk. 3, men der blev ikke samtidig foretaget konsekvensrettelser i lovens § 43, stk. 1.

Idet størrelsen af barselstillæg og aktivitetstillæg er ens, og idet § 43, stk. 1, ikke blev konsekvensrettet ved indførelsen af barselstillæg, foreslås det nu, at udvide personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, med unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel. Med forslaget vil unge under 25 år, der modtager 7.362 kr. (2019 niveau) pr. måned i uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 8, og barselstillæg efter § 24, stk. 2, samt unge under 25 år, der modtager 3.552 kr. (2019 niveau) pr. måned i uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 9, og barselstillæg efter § 24, stk. 2, blive omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1.

Personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, er herudover uændret, men bestemmelsen foreslås omformuleret således, at afgrænsningen af personkredsen afhænger af, om personen modtager mindre end 11.423 kr. pr. måned i 2019 niveau. Bestemmelsen modsvarer hermed den foreslåede § 42, stk. 1, der omfatter personer, der modtager ydelser på mindst 11.423 kr. pr. måned.

Personkredsen omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, er modtagere af følgende ydelser:

- integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4,
- integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, og stk. 4,
- uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8 eller 9, og § 24, stk. 2,
- uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8 eller 9, og § 24, stk. 3, nr. 5 eller 6, eller
- kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 41 og 42.

Til nr. 25 (§ 43, stk. 2)

Det fremgår af den gældende § 43, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at beregningen af tilbagebetalingskravet sker på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes

ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41 eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-3, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen efter stk. 1-3 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Det foreslås, i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, at ”eller dennes ægtefælle” udgår. Forslaget er en følge af, at ægtefælleafhængigheden i den gældende § 43, stk. 3, med lovforslaget § 1, nr. 25, foreslås ophævet.

Det foreslås endvidere, at de to henvisninger til stk. 1-3 i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 43, stk. 1-3 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2.

Herudover foreslås det, at tre steder i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, ændres henvisningen til §§ 36-41 til §§ 36-40 a.

Denne foreslåede ændring er en konsekvens af forslaget til § 1, nr. 18, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2.

Til nr. 26 (§ 43, stk. 3)

Det fremgår af den gældende § 43, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-4.

Det foreslås, at henvisningen i § 43, stk. 5, der bliver stk. 3, til stk. 1-4, ændres til stk. 1-2.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 43, stk. 1-3 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 5, der bliver stk. 3.

Til nr. 27 (§ 43, stk. 4)

Det fremgår af den gældende § 43, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-3 sker efter § 95, hvorefter kommunen opkræver tilbagebetalingskravet efter de regler, som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Reglerne fremgår af bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v. Der gælder en treårig forældelse for dette krav regnet fra hjælpens ophør uden, at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Det foreslås, at henvisningen i § 43, stk. 6, der bliver stk. 4, til stk. 1-3, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 43, stk. 1-3 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 6, der bliver stk. 4.

Til nr. 28

Det fremgår af den gældende § 44 i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 35-43.

Det foreslås, at henvisningen i § 44 ændres fra §§ 35-43 til §§ 36-40 a, 42 og 43.

Denne foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets til § 1, nr. 18, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 44.

Til nr. 29 (konsekvensændring i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, 75, stk. 3, § 76, stk. 1, § 77, stk. 1, § 77 a, stk. 1-4)

Efter gældende regler i § 69, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at § 13, stk. 7 og 8, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb.

Efter gældende regler i § 69 k, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at § 13, stk. 7 og 8, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb.

Efter gældende regler i § 75, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik om ledighedsydelse fremgår det, at stk. 1, nr. 1, 3 og 4, dog ikke gælder, hvis den pågældende har en rimelig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 7 og 8.

Efter gældende regler i § 76, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at hvis en person, der modtager ledighedsydelse, ikke er aktivt jobsøgende, jf. § 75, stk. 1, nr. 1, og stk. 5, skal kommunen give den pågældende en frist på op til 3 måneder til at dokumentere sin aktive jobsøgning. Kommunen skal sammen med den pågældende lægge en plan for personens jobsøgning i fristperioden. Hvis personen ikke har overholdt planen ved fristperiodens udløb, skal kommunen vurdere, om den pågældende har været aktivt jobsøgende. Hvis kommunen vurderer, at personen ikke har været aktivt jobsøgende, skal kommunen træffe afgørelse om, at den pågældende mister retten til ledighedsydelse, medmindre der er en rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, til, at den pågældende ikke har været aktivt jobsøgende.

Efter gældende regler i § 77, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at hvis en person, der modtager ledighedsydelse, uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 eller 8, udebliver fra en jobsamtale, et møde i rehabiliteringsteamet, en samtale om rådighedsvurdering eller en opfølgningssamtale, jf. § 75, stk. 1, nr. 2, foretager kommunen fradrag i ledighedsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen, og indtil kontakten til kommunen er genoprettet. Der foretages fradrag i ledighedsydelsen for den dag, hvor samtalen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter kommunen samme dag.

Det fremgår af gældende regler i § 77 a, stk. 1-4, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, som uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, afviser at tage imod et tilbud om fleksjob efter § 75, stk. 1, nr. 3, eller ophører i et fleksjob, ikke kan få ledighedsydelse i 3 uger. Hvis en modtager af ledighedsydelse uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v. eller andre tilbud, som kan forbedre mulighederne for at få arbejde, skal kommunen foretage fradrag i ledighedsydelsen for det antal dage, hvor personen er udeblevet helt eller delvis. En person, som uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, afviser eller ophører i et tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, kan ikke få ledighedsydelse i 3 uger. Hvis en person uden rimelig

grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, inden for en periode på 12 måneder igen afviser at tage imod et rimeligt tilbud om fleksjob efter § 75, stk. 1, nr. 3, afviser et rimeligt tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, ophører i et fleksjob eller ophører i et tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, mister personen retten til ledighedsydelse.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie efter stk. 11 og 12,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 8, i loven, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-7, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.

Det foreslås, at der i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, § 75, stk. 3, § 76, stk. 1, § 77, stk. 1, § 77 a, stk. 1-4, i loven, efter "§ 13, stk. 7 og 8" indsættes " samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15".

"Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger" vedrører modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp, men det indgår ikke af aftalen, at der skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt for modtagere af ledighedsydelse.

Det foreslås at afskaffe den udtømmende liste med rimelige grunde, i § 13, stk. 7, i loven, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud skal tage højde for - og angive - hvilke rimelige grunde personen har til ikke

at tage imod tilbud. Dermed vil personen fra start få en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i. Det foreslås som konsekvens heraf, at opstillingen af de 10 rimelige grunde i § 13, stk. 7, i loven udgår. Det vil blive nærmere præciseret, at kommunen skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation, og listen på de 10 hidtil gældende rimelige grunde kan indgå i kommunens vurdering. Kommunen skal dog også vurdere, om der kan være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed f.eks. at personen skal til begravelse af nærtstående eller til jobsamtale.

Det foreslås, at henvisningen i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, 75, stk. 3, § 76, stk. 1, § 77, stk. 1, § 77 a, stk. 1-4, i loven, til § 13, stk. 7, og 8, bibeholdes og udvides til også at omfatte en henvisning til § 13, stk. 15. Ud over gældende 10 rimelige grunde til at en personen ikke har pligt til at opfylde sin rådighedsforpligtelse vil kommunen dermed også skulle vurdere om der er andre grunde til, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt personer, der modtager ledighedsydelse, ikke skal stå til rådighed. Derved stilles personerne bedre, end de ville, hvis de nuværende regler om rimelige grunde blev opretholdt for disse persongrupper.

Bemyndigelsen i § 13, stk. 15, i loven, vil blive anvendt til i bekendtgørelses- og vejledningsform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud m.v. Bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v. kan ophøre uden sanktionsmæssige konsekvenser. For personer, der er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven, foreslås det, at bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler efter forhandling mellem integrationsministeren og beskæftigelsesministeren.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3 og de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 30 (§ 69 a, stk. 3, ophæves og nye stk. indsættes)

Det fremgår af gældende regler i lov om aktiv socialpolitik, at for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb finder reglerne i § 35, stk. 2, 3 og 7, i loven tilsvarende anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter § 69.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 3, i loven, at fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 7, i loven, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Det foreslås, at § 69 a, stk. 3, ophæves, og der i stk. 3, indføres regler om, at der sker fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter § 69, Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 b kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det foreslås videre i *stk. 4*, at fradrag efter §§ 69 b- 69 e sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvis personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse efter § 68 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det foreslås herudover i *stk. 5*, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk.3.

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Personerne er derfor fortsat omfattet af de gældende regler i § 35, stk. 2, 3 og 7, i loven, hvorfor bestemmelserne er indsat som nyaffattede stk. 2 og 3, i § 69 a, stk. 3-5, i loven, da der ikke længere blot kan henvises til bestemmelserne. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb bibeholdes.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 31 (§ 69 b, stk. 2, og § 69 m, stk. 2 - nyaffattet stk. 2 og 3)

Det fremgår af gældende regler i § 69 b, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at reglerne i § 36, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Det fremgår af gældende regler i § 36, stk. 2, i loven, at fradraget i hjælpen efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Det fremgår af gældende regler i § 36, stk. 3, i loven, at kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 178 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller fra en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

Det foreslås, at § 69 b, stk. 2, § 69 m, stk. 2, ophæves, og der i *stk. 2*, indføres en regel om, at fradraget i ressourceforløbsydelse efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Det foreslås videre, at det i *stk. 3*, fastsættes, at kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 178 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning."

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, er derfor fortsat omfattet af de gældende regler i § 36, stk. 2, og 3, hvorfor bestemmelserne er indsat som nyaffattede stk. 2 og 3, i § 69 b, i loven, da der ikke længere blot kan henvises til bestemmelserne i § 13, stk. 7 og 8, i loven. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retstilstand for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb bibeholdes.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 32 (§ 69 f nyaffattes)

Det fremgår af gældende regler i § 69 f, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at reglerne i § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5. Det fremgår af gældende regler i § 69 f, stk. 2, i loven, at reglerne i § 43, stk. 1 og 2 og 4-6, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4. Det fremgår af gældende regler i § 69 f, stk. 3, i loven, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Som led i bekæmpelsen af misbrug af sociale ydelser m.v. er der i gældende lovs § 69 f en pligt for kommunerne til at sanktionere modtagere af ressourceforløbsydelse i de tilfælde, hvor ydelsesmodtageren mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet.

Efter de gældende regler i § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen som udgangspunkt ikke udbetale ydelser til personer, der opholder sig i udlandet, fordi ydelsen er bestemt til at opfylde behov her i landet.

Kommunen kan dog i særlige tilfælde tillade, at ydelsen bevares under kortvarige ophold i udlandet. Det gælder, hvis

- 1) modtageren deltager i aktiviteter, der er led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller revalidering efter denne lov,
- 2) modtageren udøver aftalt eller fastsat samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år,
- 3) modtageren har brug for nødvendig lægebehandling, som den pågældende ikke kan få her i landet, eller
- 4) der i øvrigt foreligger ganske særlige forhold, f.eks. besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg.

Det er en betingelse for at bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, at personen opfylder betingelserne for at modtage ydelse på udreisetidspunktet, og at de almindelige betingelser for at modtage ydelsen ikke tilsidesættes.

En person kan endvidere bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, hvis pågældende har ret til ferie, jf. § 5.

Efter de gældende regler i § 69 f får personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, samt stk. 4 og 5, og som mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser samtidig med, at personen har opholdt sig i udlandet, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse, en sanktion.

At en ydelse er modtaget mod bedre vidende forudsætter, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Kommunen skal, når oplysningspligten efter § 11, stk. 2, i retssikkerhedsloven er tilsidesat, eller personen mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet, i øvrigt sikre sig, at betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelse med 1/3 i tre uger.
2. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger.
3. og flere gang(e): nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen for de 20 uger med nedsættelse.

Ressourceforløbsydelsen anses for modtaget mod bedre vidende og uberettiget på det tidspunkt, hvor kommunen har truffet afgørelse herom. Ydelsen anses tilsvarende for modtaget uberettiget og mod bedre vidende to eller flere gange, når kommunen har truffet afgørelse herom to eller flere gange. Dette gælder uanset det tidsmæssige omfang af forseelsen, f.eks. uanset om ressourceforløbsydelsesmodtageren har opholdt sig i udlandet 1 eller 3 uger uden at have fået kommunens tilladelse til dette.

For at kommunen kan træffe afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling i gentagelsestilfælde, skal modtageren af ressourceforløbsydelse have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet, efter at kommunen har truffet afgørelse om en sanktion for at have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet uden tilladelse. Det er således en forudsætning for anvendelse af gentagelsesvirkning, at kommunen har nået at træffe en førstegangsafgørelse om nedsættelse af hjælpen, før modtageren af hjælp på ny har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet uden tilladelse.

Det vil sige, at hvis kommunen ikke har truffet afgørelse om en sanktion for en førstegangsførseelse inden endnu en tilsidesættelse af oplysningspligten, kan den anden forseelse alene udløse en afgørelse om en førstegangssanktion. Det er uden betydning for gentagelsesvirkningen, om der er tale om samme type forseelse. Således kan en sanktion for ophold i udlandet uden tilladelse blive en andengangssanktion, hvis personen allerede har fået en førstegangssanktion for uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse samtidig med uoplyst arbejde.

For personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 2 og 4, og som uden kommunens tilladelse har opholdt sig i udlandet samtidig med, at de mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelsen, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ydelsen, skal have en sanktion.

Ydelsen gøres første gang tilbagebetalingspligtig med 1/3 i 3 uger og anden gang inden for de seneste 5 år med 1/3 i 20 uger. Hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet og samtidig mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse, skal hele ydelsen tilbagebetales i 20 uger for hver gang dette sker.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i tre uger.
2. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i 20 uger.
3. og flere gang(e): tilbagebetaling af den fulde ressourceforløbsydelse i 20 uger.

Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen.

Kommunen skal altid foretage en selvstændig, konkret og individuel prøvelse af, om betingelserne for at træffe afgørelse om en sanktion er opfyldt. Det afgørende er, om det på baggrund af de samlede oplysninger kan anses for tilstrækkeligt godtgjort, at der foreligger en situation, hvor personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet eller når en person har arbejdet uden at oplyse dette til kommunen samtidig med modtagelse af ydelser.

Det er i den forbindelse væsentligt, at den information, som kommunen skal give modtageren af ressourceforløbsydelse, skal være tilstrækkelig til, at personen kan eller bør kunne indse, at ophold i udlandet eller indladelse af at oplyse om arbejde kan føre til, at pågældende ikke længere har ret til ydelsen.

Det afgørende for, hvilken sanktion en person er omfattet af ved gentagelsestilfælde, er, hvilken personkreds den pågældende tilhører på forseelsestidspunktet.

Nedsættelserne bortfalder, hvis de ikke er afviklet inden 5 år efter, at kommunen har konstateret, at personen har opholdt sig i udlandet uden kommunens tilladelse eller har undladt at oplyse om arbejde og samtidigt har modtaget ydelser mod bedre vidende og uberettiget.

Et tilbagebetalingskrav kan fastsættes, uanset at pågældende efterfølgende har fået et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter de gældende regler kan Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indhente en redegørelse fra kommunen ved formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet. Styrelsen kan ikke ændre i kommunens vurderinger og afgørelser i de enkelte sager.

Muligheden for at bede kommunen om en redegørelse i sager med formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med ophold i udlandet sker i de tilfælde, hvor styrelsen i forbindelse med kontrolaktioner i lufthavne og andre offentlige steder, får oplysninger om, at modtagere af ressourceforløbsydelse kan være omfattet af sanktionsreglerne i § 69 f.

Det foreslås, at § 69 f nyaffattes således:

"En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 a -69 e eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3, og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen.

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7,

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3, og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.”

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløbforløb, vil derfor fortsat være omfattet af de tilsvarende sanktionsregler, som de gældende §§ 42 og 43 i loven. Bestemmelserne er derfor indsat som nyaffattede i § 69 f i loven, da der ikke længere blot kan henvises til bestemmelserne i forslagene til §§ 42 og 43. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb bibeholdes. Der henvises til gennemgangen af gældende ret ovenfor.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 33 (§ 69 l, stk. 3, ophæves, og der indsættes nye stk.)

Det fremgår af gældende regler i § 69 l, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, at for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb finder § 35, stk. 2, 3 og 7, anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter § 69 k.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 3, i loven, at fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det fremgår af gældende regler i § 35, stk. 7, i loven, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Det foreslås at. § 69 l, stk. 3 ophæves, og i stedet indsættes:

"Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 m-p, Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 k kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 4. Fradrag efter §§ 69 m- 69 p sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag

med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse efter § 69 j og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk.4."

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, er derfor fortsat omfattet af de gældende regler i § 35, stk. 2, 3 og 7, i loven, hvorfor bestemmelserne er indsat som nyaffattede stk. 2 og 3, i § 69 l, stk. 3-5, i loven, da der ikke længere blot kan henvises til bestemmelserne. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb bibeholdes.

Som konsekvens af indsættelsen af nye stykker i § 69 l, i loven, bliver stk. 4 herefter til stk. 6. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 34 (§ 69 q, stk. 1-3)

Det fremgår af gældende regler i § 69 q, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2. Det fremgår af gældende regler i § 69 q, stk. 2, i loven, at § 43, stk. 1, 2 og 4-6, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4. Det fremgår af gældende regler i § 69 q, stk. 3, i loven, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Som led i bekæmpelsen af misbrug af sociale ydelser m.v. er der i gældende lovs § 69 f en pligt for kommunerne til at sanktionere modtagere af ressourceforløbsydelse i de tilfælde, hvor ydelsesmodtageren mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet.

Efter de gældende regler i § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen som udgangspunkt ikke udbetale ydelser til personer, der opholder sig i udlandet, fordi ydelsen er bestemt til at opfylde behov her i landet.

Kommunen kan dog i særlige tilfælde tillade, at ydelsen bevares under kortvarige ophold i udlandet. Det gælder, hvis

- 1) modtageren deltager i aktiviteter, der er led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller revalidering efter denne lov,
- 2) modtageren udøver aftalt eller fastsat samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år,
- 3) modtageren har brug for nødvendig lægebehandling, som den pågældende ikke kan få her i landet, eller
- 4) der i øvrigt foreligger ganske særlige forhold, f.eks. besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg.

Det er en betingelse for at bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, at personen opfylder betingelserne for at modtage ydelse på udrejsetidspunktet, og at de almindelige betingelser for at modtage ydelsen ikke tilsidesættes.

En person kan endvidere bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, hvis pågældende har ret til ferie, jf. § 5.

Efter de gældende regler i § 69 q får personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, og som mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser samtidig med, at personen har opholdt sig i udlandet, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse, en sanktion.

At en ydelse er modtaget mod bedre vidende forudsætter, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Kommunen skal, når oplysningspligten efter § 11, stk. 2, i retssikkerhedsloven er tilsidesat, eller personen mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet, i øvrigt sikre sig, at betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelse med 1/3 i tre uger.
2. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger.
3. og flere gang(e): nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen for de 20 uger med nedsættelse.

Ressourceforløbsydelsen anses for modtaget mod bedre vidende og uberettiget på det tidspunkt, hvor kommunen har truffet afgørelse herom. Ydelsen anses tilsvarende for modtaget uberettiget og mod bedre vidende to eller flere gange, når kommunen har truffet afgørelse herom to eller flere gange. Dette gælder uanset det tidsmæssige omfang af forseelsen, f.eks. uanset om ressourceforløbsydelsesmodtageren har opholdt sig i udlandet 1 eller 3 uger uden at have fået kommunens tilladelse til dette.

For at kommunen kan træffe afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling i gentagelsestilfælde, skal modtageren af ressourceforløbsydelse have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet, efter at kommunen har truffet afgørelse om en sanktion for at have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet uden tilladelse. Det er således en forudsætning for anvendelse af gentagelsesvirkning, at kommunen har nået at træffe en førstegangsafgørelse om nedsættelse af hjælpen, før modtageren af hjælp på ny har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet uden tilladelse.

Det vil sige, at hvis kommunen ikke har truffet afgørelse om en sanktion for en førstegangsførseelse inden endnu en tilsidesættelse af oplysningspligten, kan den anden forseelse alene udløse en afgørelse om en førstegangssanktion. Det er uden betydning for gentagelsesvirkningen, om der er tale om samme type forseelse. Således kan en sanktion for ophold i udlandet uden tilladelse blive en andengangssanktion, hvis personen allerede har fået en førstegangssanktion for uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse samtidig med uoplyst arbejde.

For personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 2 og 4, og som uden kommunens tilladelse har opholdt sig i udlandet samtidig med, at de mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelsen, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ydelsen, skal have en sanktion.

Ydelsen gøres første gang tilbagebetalingspligtig med 1/3 i 3 uger og anden gang inden for de seneste 5 år med 1/3 i 20 uger. Hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet og samtidig mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse, skal hele ydelsen tilbagebetales i 20 uger for hver gang dette sker.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i tre uger.
2. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i 20 uger.
3. og flere gang(e): tilbagebetaling af den fulde ressourceforløbsydelse i 20 uger.

Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen.

Kommunen skal altid foretage en selvstændig, konkret og individuel prøvelse af, om betingelserne for at træffe afgørelse om en sanktion er opfyldt. Det afgørende er, om det på baggrund af de samlede oplysninger kan anses for tilstrækkeligt godtgjort, at der foreligger en situation, hvor personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet eller når en person har arbejdet uden at oplyse dette til kommunen samtidig med modtagelse af ydelser.

Det er i den forbindelse væsentligt, at den information, som kommunen skal give modtageren af ressourceforløbsydelse, skal være tilstrækkelig til, at personen kan eller bør kunne indse, at ophold i udlandet eller indladelse af at oplyse om arbejde kan føre til, at pågældende ikke længere har ret til ydelsen.

Det afgørende for, hvilken sanktion en person er omfattet af ved gentagelsestilfælde, er, hvilken personkreds den pågældende tilhører på forseelsestidspunktet.

Nedsættelserne bortfalder, hvis de ikke er afviklet inden 5 år efter, at kommunen har konstateret, at personen har opholdt sig i udlandet uden kommunens tilladelse eller har undladt at oplyse om arbejde og samtidigt har modtaget ydelser mod bedre vidende og uberettiget.

Et tilbagebetalingskrav kan fastsættes, uanset at pågældende efterfølgende har fået et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter de gældende regler kan Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indhente en redegørelse fra kommunen ved formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet. Styrelsen kan ikke ændre i kommunens vurderinger og afgørelser i de enkelte sager.

Muligheden for at bede kommunen om en redegørelse i sager med formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med ophold i udlandet sker i de tilfælde, hvor styrelsen i forbindelse med kontrolaktioner i lufthavne og andre offentlige steder, får oplysninger om, at modtagere af ressourceforløbsydelse kan være omfattet af sanktionsreglerne i § 69 q.

Det foreslås, at § 69 q, stk. 1-3, i loven, ophæves og at § 69 q nyaffattes således:

"En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 l - 69 p eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3, og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 l - 69 p er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 l - 69 p er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7,

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3 og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, vil derfor fortsat være omfattet af de tilsvarende sanktionsregler, som de gældende §§ 42 og 43 i loven. Bestemmelserne er derfor indsat som nyaffattede i § 69 q i loven, da der ikke længere blot kan henvises til bestemmelserne i forslagene til §§ 42 og 43. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb bibeholdes. Der henvises til gennemgangen af gældende ret ovenfor.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 35 (§ 74 g, stk. 2)

Det fremgår af gældende regler i § 74 g, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der modtager ledighedsydelse, ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis der foreligger et af de forhold, der er nævnt i § 13, stk. 7.

Det foreslås, at det i § 74 g, stk. 2, i loven kommer til at fremgå, at en modtager af ledighedsydelse ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis der foreligger et forhold, der er nævnt i § 13, stk. 7, eller regler udstedt i medfør af § 13, stk. 15.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler efter § 13, stk. 15, i loven vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v. Bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v. kan ophøre uden sanktionsmæssige konsekvenser.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 36 (til § 75, stk. 4)

Det fremgår af gældende regler i § 75, stk. 1, nr. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der modtager ledighedsydelse, aktivt skal udnytte sine arbejdsmuligheder for at opnå fleksjob. Personen skal registrere cv-oplysninger på Jobnet efter kapitel 6 lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, senest 3 uger efter personen har opnået ret til ledighedsydelse.

Det fremgår af gældende regler i § 75, *stk. 4*, i loven, at stk. 1, nr. 6, dog ikke gælder, hvis personen ikke står til rådighed for et fleksjob i en periode, som jobcenteret vurderer, vil vare mere end 1 måned, fordi

personen er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 2 eller 4-6. Når personen igen står til rådighed for et fleksjob, skal den pågældende snarest muligt, dog senest efter 3 uger, registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, i loven, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, og 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,

Personer, der er visiteret til fleksjob, og som ikke står til rådighed for et fleksjob i en periode, som jobcenteret vurderer, vil strække sig over en måned, fordi de enten er syge eller har børnepasningsproblemer, er på barsel eller modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn eller døende nærtstående m.v., jf. § 13, stk. 7, nr. 2 og 4-6, i lov om aktiv socialpolitik, fritages således fra pligten til at registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Når den ledige fleksjobvisiterede igen står til rådighed for arbejdsmarkedet, skal den pågældende hurtigst muligt lægge sit cv på Jobnet, dog senest 3 uger efter, at fritagelsen for rådighed for et fleksjob er ophørt.

I det omfang en modtager af ledighedsydelse har behov for det, skal kommunen bistå den pågældende med at registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det foreslås at i § 75, stk. 4, 1. pkt., ændres "personen er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 2, eller 4-6" til: "a) personen ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, b) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, c) den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, eller d) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn".

Forslaget er en konsekvens af, at det af aftalen ikke fremgår, at der for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i rådighedsreglerne, som er aftalt vedrørende integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Personerne er derfor fortsat omfattet af gældende regler i § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, i loven, hvorfor bestemmelserne er nyaffattet i § 74, stk. 4, i loven, da der ikke længere blot kan henvises til § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, idet oplystningen af rimelige grunde med forslaget til § 1, nr. 1 (§ 13, stk. 7) er udgået. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ledighedsydelse bibeholdes.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.16.

Til nr. 37 (§ 77, stk. 1)

Det fremgår af gældende regler i § 77, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hvis en person, der modtager ledighedsydelse, uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 eller 8, udebliver fra en jobsamtale, et møde i rehabiliteringsteamet, en samtale om rådighedsvurdering eller en opfølgningssamtale, jf. § 75, stk. 1, nr. 2, foretager kommunen fradrag i ledighedsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen, og indtil kontakten til kommunen er genoprettet. Der foretages fradrag i ledighedsydelsen for den dag, hvor samtalen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter kommunen samme dag.

Det foreslås, at der i § 77, *stk. 1*, i loven, efter "§ 13 stk. 7 eller 8": indsættes: ", samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15".

Bemyndigelsen til at fastsætte regler efter § 13, stk. 15, i loven vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v. Bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer, der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v., kan ophøre uden sanktionsmæssige konsekvenser.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 38 (§ 80, stk. 1)

Det fremgår af gældende regler i § 80, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at den ydelse, der ligger til grund for beregning af ATP-bidrag, er den ydelse, der er beregnet, efter at der er foretaget fradrag efter reglerne i §§ 30-33, 36-43, 58, 59 og 68 a, § 69 j, stk. 5 og 9, og § 74 d, stk. 2 og 3.

Det foreslås i § 80, *stk. 1*, i loven, at henvisningen til reglerne i " §§ 30-33, 36-43" ændres til: "§§ 30-33, 36-40 a, 42 og 43".

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 18, hvorefter § 41 ophæves.

Til nr. 39 (§ 91, stk. 5)

Det fremgår af gældende regler i § 91, stk. 1, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling, når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter loven.

At kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling i ovennævnte tilfælde, betyder, at kommunen ikke kan vælge at undlade at stille krav om tilbagebetaling. Det er med andre ord obligatorisk for kommunen at træffe afgørelse om tilbagebetaling, hvis personen uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ydelser, jf. § 91, stk. 1, nr. 2.

Det foreslås i § 91, *stk. 5*, at kommunen skal indgive politianmeldelse, hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling efter den gældende § 91, stk. 1, nr. 2, fordi personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter loven, og

1) tilbagebetalingskravet er begrundet i et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller

2) tilbagebetalingskravet udgør mere end XX.000 kr.

Med forslaget til § 91, stk. 5, nr. 1, forpligtes kommunerne til at indgive politianmeldelse, hvis tilbagebetalingskravet vedrører ydelser modtaget uberettiget og mod bedre vidende under udlandsophold i mere en 14 sammenhængende kalenderdage.

Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis har indgået aftale med jobcenteret om at afholde 8 dages ferie i udlandet, og vedkommende vælger at forlænge ferien med yderligere 7 dage uden aftale med jobcenteret herom, vil der være et tilbagebetalingskrav efter § 91, stk. 1, nr. 2, for de sidste 7 dage, hvis øvrige betingelser herfor i øvrigt er opfyldt, herunder at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. I denne situation har udlandsopholdet haft en varighed på mere en 14 dage, men da tilbagebetalingskravet alene vedrører de sidste 7 dage, har kommunen ikke pligt til at indgive politianmeldelse efter den foreslåede § 91, stk. 5. Omvendt ville der være pligt til politianmeldelse, hvis personen ikke havde indgået aftale med kommunen om afholdelse af ferie i de første 8 dage, idet tilbagebetalingskravet i denne situation vil vedrøre 15 dages udlandsophold og dermed mere end 14 dage.

Kommunen vil uanset længden af udlandsopholdet skulle træffe afgørelse om sanktion efter § 42 eller § 43, i lov om aktiv socialpolitik, hvis ydelsen under udlandsopholdet er modtaget uberettiget og mod bedre vidende.

Med forslaget til § 91, stk. 5, nr. 2, forpligtes kommunerne til at indgive politianmeldelse, hvis et tilbagebetalingskrav, der vedrører ydelser modtaget uberettiget og mod bedre vidende, udgør mere end XX.000 kr. Tilbagebetalingskravet kan vedrøre flere perioder og kan vedrøre både uoplyst arbejde og ophold i udlandet. Det afgørende for, om kommunen er forpligtet til at indgive politianmeldelse er, om den konkrete afgørelse om tilbagebetaling indeholder et samlet tilbagebetalingskrav efter § 91, stk. 1, nr. 2, på mere end XX.000 kr. I andre tilfælde kan kommunen efter gældende regler indgive politianmelde, men kommunen er ikke på samme måde forpligtet hertil.

Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis i en periode på 4 måneder har haft arbejdsindtægter uden at oplyse kommunen herom, og dette i øvrigt er sket mod bedre vidende, skal kommunen efter § 91, stk. 1, nr. 2, træffe afgørelse om tilbagebetaling af et beløb svarende til den nedsættelse af kontanthjælpen i perioden, som den uoplyste indtægt ville have medført efter §§ 30 og 31, i lov om aktiv socialpolitik. Hvis dette tilbagebetalingskrav udgør mere end XX.000 kr., skal kommune med forslaget til § 91, stk. 5, indgive politianmeldelse.

Kommunen vil uanset størrelsen af tilbagebetalingskravet skulle træffe afgørelse om sanktion efter § 42 eller § 43, i lov om aktiv socialpolitik, hvis kommunen vurderer, at den pågældende mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde.

Kommunerne kan fortsat indgive politianmeldelse i andre situationer, hvis der er mistanke om socialt bedrageri.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og 2.12.1. samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 19-27.

Til nr. 40

Det fremgår af gældende § 96 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hvis Udbetaling Danmark udbetaler børnebidrag forskudsvis efter § 11 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og bidragsbetaleren modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp og eventuelt aktivitetstillæg eller barselstillæg, så det samlede beløb til bidragsbetaleren udgør 14.203 kr. eller derover pr. måned, fradrager den kommune, der udbetaler hjælp til bidragsbetaleren, efter anmodning fra Udbetaling Danmark et beløb ved udbetalingen til dækning af det børnebidrag, som er udbetalt forskudsvis. I de tilfælde, hvor beløbet nedsættes som følge af indtægter, formue eller sanktioner efter §§ 36-42, foretager kommunen fradrag efter 1. pkt. Det samme gælder, hvis beløbet til en ugift person nedsættes efter reglerne i § 13 g. Kommunalbestyrelsen overfører beløbet til Udbetaling Danmark, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås, at henvisningen i § 96 a, stk. 1, ændres fra §§ 36-42 til §§ 36-40 a og 42.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets til § 1, nr. 18, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 96 a, stk. 1.

Til nr. 41 og 42 (§ 109, stk. 1, nr. 9 og § 109, stk. 3)

Efter de gældende bestemmelser i § 109, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik reguleres en række nærmere angivne beløb i lov om aktiv socialpolitik en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent. I nogle af beløbene sker der efter § 109, stk. 3 og 4 fradrag med en procentsats, der i årene 2018-2023 udgør 0,75 pct.

De gældende dagssatser i § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik reguleres efter § 109, stk. 1, nr. 1, og stk. 3-4, idet de beregnes som en gennemsnitssats pr. dag på baggrund af den månedlige ydelse efter § 22-25. Med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås fire nye sanktionssatser i stedet for de gældende dagssatser. De fire sanktionssatser udgør:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 2.616 kr. og 4.196 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 6.072 kr. og 8.761 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 10.078 kr. og 12.519 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mellem 13.723 kr. og 15.181 kr. pr. måned.

Med forslagene til § 109, stk. 1, nr. 9, og § 109, stk. 3, 1. pkt., vil de fire nye sanktionssatser og sanktionsintervallerne i den foreslåede § 35, stk. 3, blive reguleret en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten med fradrag af en procentsats, der i årene 2018-2023 udgør 0,75 pct.

Med forslagene til § 109, stk. 1, nr. 9, og § 109, stk. 3, 1. pkt., bliver beløb nævnt i de foreslåede §§ 42 og 43, reguleret på tilsvarende vis.

Med forslaget til § 109, stk. 3, 2. pkt., bliver de fire nye sanktionssatser omfattet af den foreslåede § 109, stk. 1, nr. 9, afrundet til nærmeste beløb deleligt med 50.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2., punkt 2.4.2 og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9, 19 og 24.

Til § 2

Til nr. 1

§ 8 i lov om individuel boligstøtte fastsætter, at Udbetaling Danmark ved opgørelse af husstandsindkomsten til brug for beregning af boligstøtte skal opgøre summen af ansøgerens og husstandsmedlemmernes skattepligtige indkomst med en række særlige fradrag for supplerende pensionsydelse efter lov om social pension, bestemte typer af erstatning m.v.

Efter boligstøttelovens § 8, stk. 5, skal hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indgå med det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af §§ 13 g eller 42 i lov om aktiv socialpolitik.

Nedsættelse af hjælpen efter § 13 g efter lov om aktivsocialpolitik foretages til ugifte personer som følge af 225 timers reglen.

Nedsættelse af hjælpen efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik foretages, når en person, der modtager hjælp i form af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp inklusiv tillæg på mindst 11.675 kr. pr. måned (2019-niveau), har arbejde, som personen har undladt at oplyse kommunen om, eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Reglen i boligstøttelovens § 8, stk. 5, medfører, at den beregnede boligstøtte holdes uændret således, at boligstøtten ikke stiger som følge af de pågældende nedsættelser af hjælp efter lov om aktiv social politik.

Det foreslås, at i beregningen af husstandsindkomsten efter stk. 1-4 indgår hjælp efter lov om aktiv socialpolitik med det beløb, der ville være udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af § 13 g, §§ 36-40 a, og §§ 42-43 i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget indebærer en udvidelse af de bestemmelser, hvorefter den beregnede boligstøtte holdes uændret således, at boligstøtten ikke stiger som følge af de pågældende nedsættelser af hjælp efter lov om aktiv social politik. Forslaget omfatter således fortsat nedsættelse af hjælpen efter § 13 g efter lov om aktivsocialpolitik foretages til ugifte personer som følge af 225-timersreglen og nedsættelse af hjælpen efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik med de ændringer de følger af dette lovforslag.

Med udvidelsen omfattes også fradrag og nedsættelse af hjælp efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager hjælp i form af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af aftalen om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger, at aftalepartierne er enige om at etablere en model til benchmarking og monitorering af kommunernes brug af dataenhedens leverancer og kontrolresultater, der løbende vil blive udstillet for kommunerne.

Initiativet skal optimere kommunernes kontrolindsats med sociale ydelser ved at understøtte øget kommunal videndeling, læring og ledelsesfokus på baggrund af Udbetaling Danmarks registerbaserede udsøgning af risikosager, hvor der er en formodning om snyd med overførselsindkomster. Initiativet bygger videre på økonomiaftalen for 2019 mellem regeringen og KL.

Det foreslås derfor i § 12 a, *stk. 5, 2. pkt.*, at beskæftigelsesministeren endvidere kan fastsætte nærmere regler om, at brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, jf. stk. 1-4, løbende offentliggøres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på en

offentlig tilgængelig hjemmeside på en sådan måde, at resultaterne skal kunne sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan fastsættes nærmere regler om, at resultaterne af både kommunernes og Udbetalings Danmarks kontrolindsats, der har baggrund i brug af registersamkøringer i Den Fælles Dataenhed skal udstilles og gøres offentligt tilgængelige. Der vil alene med forslaget kunne fastsættes regler om resultaterne på et aggregeret niveau– dvs. uden personhenførbare oplysninger om borgerne.

Det foreslås i § 12 a, *stk. 5, 3. pkt.*, at offentliggørelsen foretages af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, der kan fastsætte regler om, at kommunerne og Udbetaling Danmark løbende har pligt til at indsende resultaterne af kontrolindsatsen til styrelsen til brug for offentliggørelsen jf. 2. pkt..

Bestemmelsen giver mulighed for at forpligte kommunerne og Udbetaling Danmark til at videresende kontrolresultaterne til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for monitoreringen og benchmarkingen, og der vil kunne fastsættes regler om kadence for indsendelse af oplysninger mv. Videregivelsen af oplysningerne må ikke være personhenførbare.

Til nr. 2

Med henblik på, at det også skal være muligt at følge Udbetaling Danmarks praksis generelt, dvs. også i de sager, der ikke indbringes for Ankestyrelsen, foreslås indsat en ny bestemmelse, hvorefter der kan foretages generelle undersøgelser af praksis i Udbetaling Danmark.

Det foreslås med § 19, *stk. 5, 1. pkt.* at beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de sagsområder, som Udbetaling Danmark varetager, og hvor der efter lovgivningen er klageadgang til Ankestyrelsen.

Det fremgår af de enkelte ydelseslove, hvilke afgørelser inden for Udbetaling Danmarks sagsområder, der kan påklages til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen kan selv foreslå metoden til at foretage undersøgelserne. Det betyder, at Ankestyrelsen både kan foretage praksisundersøgelser, hvor der gennemgås klagesager fra Udbetaling Danmark, men også har mulighed for at foretage generelle undersøgelser ved at se på andet materiale, f.eks. Udbetaling Danmarks instrukser for sagsbehandlingen.

Det foreslås i § 19, *stk. 5, 2. pkt.*, at de faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Det foreslås med § 19, *stk. 6*, at Ankestyrelsen samtidigt med fremsendelse af den årlige redegørelse, jf. stk. 4, skal indsende 1-3 forslag til områder, der kan foretages en undersøgelse af, jf. stk. 5.

Redegørelsen følger kalenderåret og indsendes senest 6 måneder efter årets afslutning.

Ankestyrelsen vil efter forslaget alene skulle fremsende forslag til undersøgelser. Forslagene vil herefter blive drøftet mellem Ankestyrelsen, Udbetaling Danmark og Beskæftigelsesministeriet. Beskæftigelsesministeren beslutter endeligt, hvilke undersøgelser der eventuelt skal gennemføres efter forslaget til stk. 5.

Det foreslås med § 19, *stk. 7, 1. pkt.*, at Ankestyrelsen fra Udbetaling Danmark kan indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af § 19, stk. 5.

Det foreslås med § 19, stk. 7, 2. pkt., at oplysninger om afgørelser kan indhentes i både skriftlig og elektronisk form.

Ankestyrelsen får således hjemmel til at indhente sager og andre oplysninger fra Udbetaling Danmark, som er nødvendige for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelserne.

Det betyder, at der f.eks. vil kunne indhentes oplysninger om konkrete sager eller Udbetaling Danmarks instrukser for sagsbehandlingen. Undersøgelserne vil alene indeholde oplysninger i anonymiseret eller aggregeret form.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.15.

Til § 4

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 2, hvorefter det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 12 i retssikkerhedslovens § 9, som efter forslaget indhold vil være en undtagelse til hovedreglen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1. Således er det den nye kommune, hvori boligen er beliggende, der får pligt til at yde hjælp til dækning af flytteudgifter efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik.

Til nr. 2

Det er i dag opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp til dækning af udgifter ved flytning, hvis flytningen sker til en bolig beliggende i en anden kommune. Dette følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, hvorefter det er opholdskommunen, som er handlekommune. Opholdskommunen er den kommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Det er efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, ansøgerens opholdskommune, der træffer afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning.

Med lovforslaget foreslås det at indføre en ny bestemmelse i retssikkerhedsloven, hvorefter det bliver den nye kommune, hvori boligen ligger, der får pligt til at træffe afgørelse om hjælp til flytning, hvis en person søger om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Da der er tale om, at ansøgeren endnu ikke er tilflyttet ny kommune, vil der ikke være tale om en ny egentlig opholdskommune. Således vil det efter forslaget indhold være den kommune, hvori boligen ligger, der får pligt til at yde hjælp til dækning af flytteudgifter efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås således at indsætte et nyt stykke i retssikkerhedslovens § 9, som efter forslaget indhold vil være en undtagelse til hovedreglen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, om, at det er opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp, hvilket i denne sammenhæng skal forstås som værende fraflytningskommunen. Med forslaget vil det således være den kommune, som ansøgeren ønsker at flytte til, der bliver den kommune, der skal træffe afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik. Den kommune hvori boligen ligger, skal lægge vægt på samme forhold, idet forslaget ikke ændrer på krav i gældende lovgivning, når ansøger søger om hjælp til flyttehjælp.

Til nr. 3

Den gældende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 9, stk. 12, regulerer, hvilken kommune, der som opholdskommune skal handle i forhold til en borger, hvis to kommuner er uenige om, hvilken kommune, der har pligt til at yde hjælp. Det er således fastsat, at det i tilfælde af uenighed er den kommune, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, der fungerer som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune.

Efter den gældende bestemmelse i retssikkerhedsloven § 9, stk. 13, finder stk. 12 tilsvarende anvendelse ved uenighed om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp efter undtagelsesbestemmelserne i § 9, stk. 7 og 9, og § 9 a, stk. 7, om, at en tidligere opholdskommune fortsat er handlekommune for så vist angår hjælp efter serviceloven.

Ved lovforslaget § 4, nr. 2, foreslås indsat et nyt stk. 12 i § 9, hvorefter de gældende stk. 12 og 13 bliver til stk. 13 og 14. Som en konsekvens heraf foreslås ved lovforslagets § 4, nr. 3, at henvisningen til stk. 12 i den gældende stk. 13, der bliver stk. 14, ændres til en henvisning til stk. 13, således at bestemmelsen uændret kommer til at henvise til reglen om uenighed mellem kommuner vedrørende spørgsmålet om, hvilken kommune der er opholdskommune.

Til nr. 4

Det følger af retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7, at den oprindelige opholdskommune forbliver handlekommune efter serviceloven i de tilfælde, hvor en ung, der fylder 18 år, i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet i et anbringelsessted for børn og unge får ophold i et af de nævnte botilbud for voksne, som nævnt i retssikkerhedslovens § 9, stk. 7.

Bestemmelsen gælder, uanset om boformen for voksne ligger i den kommune, hvor den unge hidtil har været anbragt eller i en anden kommune.

Samme regel gælder, hvis den unge i umiddelbar forlængelse af en anbringelse ved det fyldte 18. år får opretholdt sin anbringelse i plejefamilie efter servicelovens § 76 a, og hvis den unge i umiddelbar forlængelse af en sådan opretholdt anbringelse får ophold i en boform for voksne efter § 9, stk. 7. Det sidste fremgår af § 9 a, stk. 8.

Det følger af både retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7 og 8, at retssikkerhedslovens § 9, stk. 13, der bliver stk. 14, finder tilsvarende anvendelse ved uenighed om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp efter undtagelsesbestemmelserne i § 9, stk. 7 og 9, og § 9 a, stk. 7, om, at en tidligere opholdskommune fortsat er handlekommune for så vist angår hjælp efter serviceloven.

Ved lovforslaget § 4, nr. 2, foreslås indsat et nyt stk. 12 i § 9, hvorefter de gældende stk. 12 og 13 bliver til stk. 13 og 14. Som en konsekvens heraf foreslås ved lovforslagets § 4, nr. 4, at henvisningerne til stk. 13 i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7 og 8, ændres til en henvisning til stk. 14 således, at bestemmelserne uændret kommer til at henvise til reglen om uenighed mellem kommuner vedrørende spørgsmålet om, hvilken kommune der er opholdskommune.

Til § 5

Til nr. 1.

Det fremgår af § 39, stk. 1, i integrationsloven, at kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til flytning, som forbedrer bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til udlændingens eller denne families økonomiske formåen, til en bolig med en lavere

boligudgift for en udlænding eller dennes familie. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken den pågældende eller dennes ægtefælle har økonomiske muligheder for at betale udgifterne.

Det fremgår af § 39, stk. 2, i integrationsloven, at hjælpen efter stk. 1 ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som udlændingen fraflytter.

Det foreslås, at § 39, stk. 2 ændres, så hjælpen ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som udlændinge flytter til. Således fremgår det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at de tilsvarende flytteregler i § 85 i lov om aktiv socialpolitik ændres med henblik på at stoppe social eksport via reglen om flyttehjælp. Dermed skal det fremadrettet være modtagerkommunen, der administrere reglerne om flyttehjælp, så opholdskommunen ikke har mulighed for økonomisk at tilskynde borgere på overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune. Forslaget om ændring af § 39, stk. 2, er en konsekvens heraf.

Tilflytningskommunen skal fortsat godkende at overtage ansvaret for integrationsprogrammet i medfør af integrationslovens § 39, stk. 3, og skal efter forslaget yderligere afholde udgifterne til flytningen.

Til nr. 2

Det fremgår af integrationslovens § 39, stk. 4, at hvis flytningen sker til udlandet, kan flyttehjælpen kun ydes, såfremt den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

For så vidt angår flytning til udlandet, jf. § 39, stk. 4, foreslås det, at adgangen for fraflytterkommunen til at yde hjælp til flytning bibeholdes, jf. den foreslåede § 39, stk. 4, 2. pkt. Det er fortsat en betingelse, at den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Til nr. 3

Der foreslås før kapitel 11 et nyt kapitel 10 a i integrationsloven indeholdende sanktioner m.v. med følgende overskrift ”Sanktioner m.v.”.

Efter gældende ret har en udlænding pligt til at underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. § 19, stk. 1, 3. pkt., i integrationsloven. Det har dog ikke efter gældende ret ydelsesmæssige konsekvenser, hvis udlændingen ikke opfylder sin pligt til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.

Det foreslås i § 52, stk. 1, at kommunen foretager fradrag i integrationsydelsen for integrationsydelsesmodtagere, der ikke opfylder deres pligt til at underskrive erklæringen.

Der vil kun kunne foretages fradrag i integrationsydelsen, i det omfang integrationsydelsesmodtageren i medfør af jf. § 19, stk. 1, 3. pkt. i integrationsloven har pligt til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Bestemmelsen om, at udlændingen skal underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, finder ikke anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. § 19, stk. 1, 5. pkt. Dette indebærer, at hvis udlændingen af fysiske grunde ikke er i stand til at underskrive erklæringen, men forstår indholdet heraf, må udlændingens accept på anden vis markeres. Hvis udlændingen er handicappet på en sådan måde eller lider af en psykisk sygdom, der

bevirker, at den pågældende ikke forstår betydningen af erklæringen, anfører kommunalbestyrelsen dette i erklæringen som begrundelse for den manglende underskrift på den. I disse undtagelsestilfælde bevirker den manglende underskrift på en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund ikke, at der foretages fradrag i hjælpen.

Det fremgår, at kommunen alene kan give en sanktion efter § 52, stk. 1-3, i integrationsloven, jf. § 1, nr. 3, i nærværende lovforslag én gang, uanset om udlændingen også på et senere tidspunkt på ny måtte afvise en opfordring til at opfylde sin pligt til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Det fremgår, at erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund er tæt knyttet til integrationskontrakten, og det fremgår af § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016 om udarbejdelse af integrationskontrakt og om integrationsprogrammet efter integrationsloven, at integrationskontrakten skal være indgået inden en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, jf. integrationslovens § 19, stk. 1. Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, hvis det ikke som følge af den pågældende udlændings personlige forhold vil være hensigtsmæssigt inden for en måned at indgå en integrationskontrakt med nærmere fastlæggelse af indholdet af og målet for et integrationsprogram, kan kontrakten bestå af en konstatering af dette samt en dato for, hvornår integrationsprogrammets indhold forventes at kunne aftales eller fastsættes nærmere.

Erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund skal ifølge § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016 om udarbejdelse af integrationskontrakt og om integrationsprogrammet efter integrationsloven underskrives samtidig med integrationskontrakten, dvs. som udgangspunkt også inden for en måned efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen.

Efter gældende ret har det ikke ydelsesmæssige konsekvenser, hvis en udlænding ikke opfylder sin pligt til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.

Med indførelsen af adgangen til at sanktionere en udlænding, der ikke opfylder sin pligt til at underskrive erklæringen, foreslås det, at kommunen forud for underskrivelsen skal vejlede integrationsydelsesmodtageren om pligten til at underskrive erklæringen og om konsekvensen for integrationsydelsen, hvis integrationsydelsesmodtageren ikke opfylder sin pligt til at underskrive erklæringen.

Hvor kommunens vejledningspligt i forhold til personer, der modtager en løbende ydelse og skal deltage i aktive tilbud, søge arbejde osv., jf. forslaget til § 1, nr. 12, i nærværende forslag, der ændrer § 35, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, er intensiv, har kommunens vejledningspligt efter integrationslovens § 52, stk. 2, en anden karakter og bør tilrettelægges under hensyn til, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kun har haft ansvaret for den pågældende udlænding i højst en måned, og at vejledning alene gælder pligten til at skrive under på en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Kommunens afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen, jf. § 53, stk. 2, i integrationsloven.

Efter gældende ret skal kommunalbestyrelsen i medfør af § 19, stk. 1, 1. pkt. i integrationsloven inden 1 måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 2, stk. 2-3, i samarbejde med udlændingen udarbejde en integrationskontrakt. Udlændingen og kommunalbestyrelsen skal underskrive integrationskontrakten, jf. § 19, stk. 1, 2. pkt. i integrationsloven.

Udlændingen skal ifølge § 19, stk. 1, 3. pkt., i integrationsloven samtidig underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Erklæringen udformes af udlændinge- og integrationsministeren.

Bestemmelsen om, at udlændingen skal underskrive erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, finder ikke anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. § 19, stk. 1, 5. pkt. Dette indebærer, at hvis udlændingen af fysiske grunde ikke er i stand til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, men forstår indholdet heraf, må udlændingens accept på anden vis markeres. Hvis udlændingen er handicappet på en sådan måde eller lider af en psykisk sygdom, der bevirker, at den pågældende ikke forstår betydningen af erklæringen, anfører kommunalbestyrelsen dette i integrationskontrakten, som begrundelse for den manglende underskrift af erklæringen.

Det har i dag ikke ydelsesmæssige konsekvenser, hvis en udlænding undlader at opfylde sin pligt til at underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.

Efter forslaget indføres en engangssanktion ved manglende underskrivelse af erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. § 19, stk. 1, i integrationsloven. Udgangspunktet er, at erklæringen underskrives inden for en måned, men sanktionen kan falde på et senere tidspunkt, hvis underskrivelsen er blevet udsat.

Der er efter forslaget fire sanktionssatser knyttet til integrationsydelsens fire satser. Satserne for integrationsydelsen udgør, jf. § 22 stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik et månedligt beløb på:

- 1) 2.616 kr. (2019-niveau) for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre.
- 2) 6.072 kr. (2019-niveau) for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre.
- 3) 8.498 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.
- 4) 12.143 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Det foreslås på den baggrund, at engangssanktionen for ikke at overholde pligten til at underskrive erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund fastsættes til:

- 1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre (600 kr. i 2019 niveau).
- 2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre (1.200 kr. i 2019 niveau).
- 3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (1.800 kr. i 2019 niveau).
- 4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 3, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (2.100 kr. i 2019-niveau).

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2019, jf. dog stk. 2.

§ 1, nr. 1-29 og nr. 35-42, vil alene finde anvendelse for hændelser efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at det således alene vil være personer, der ikke overholder deres rådighedsforpligtelse f.eks. en person, der afviser et tilbud den 12. juli 2019, som vil blive omfattet af de skærpede sanktioner. Dette gælder også i forhold til den skærpede rådighedssanktion i forslaget til § 40 a, således at det alene er sanktioner, som kommunen har truffet vedrørende hændelser, som er sket efter den 1. juli 2019, som kan blive omfattet af den skærpede rådighedssanktion anden gang de ikke opfylder deres rådighedsforpligtelse efter 1. juli 2019.

Til stk. 2.

Det foreslås, at de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 13-13d, 35-43, 80, stk. 1, § 91 og 109 finder anvendelse for hændelser, som er sket senest den 30. juni 2019. Hvis personen har afvist et tilbud den 25. juni 2019, vil personen således blive sanktioneret efter de nugældende regler.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

